

NACKA
KOMMUN

Kulturnämnden

Kallelse/föredragningslista
15 december 2020

Tid: kl. 18:00-19:00

Plats: Nacka stadshus, Jelgava

Politisk beredning: 8 december 2020, kl. 17.00 (lokal Jelgava, Nacka stadshus) Digitalt möte via Teams

Richard Wendt (M), ordförande

Kulturnämnden

1. Mötesinformation

Förslag till beslut

Tid: kl. 18:00-19:00

Plats: Nacka stadshus, Jelgava (OBS! Digitalt möte via Teams)

Politisk beredning: 8 december 2020, kl. 17.00 (lokal Jelgava, Nacka stadshus) (OBS! Digitalt möte via Teams)

2. Upprop

3. Justering

4. Anmälan av extra ärende

5. Aktualisering av kapacitetsutredning och planeringsunderlag flexibla kulturlokaler centrala Nacka

6. Årets utmärkelser kulturnämnden 2020 (KUN 2020/112)

7. Internbudget kulturnämnden 2021 (KUN 2020/93)

Förslag till beslut

Kulturnämnden fastställer internbudget för år 2021 till 141,0 miljoner kronor enligt beskrivet i denna tjänsteskrivelse daterad 23 november 2021.

8. Internkontrollplan kulturnämnden 2021 (KUN 2020/120)

Förslag till beslut

Kulturnämnden fastställer förslag till internkontrollplan för år 2021 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad 20 november 2020.

9. Beslutsattestant för kulturnämnden 2021 (KUN 2020/117)

Förslag till beslut

Kulturnämnden utser för år 2021 kultur- och fritidsdirektör Anders Mebius till ordinarie beslutsattestant och enhetschef Cortina Lange till ersättare för ansvar 14000, 14010 och 14015 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 13 november 2020.

10. Översyn av reglemente för kundval (KUN 2020/114)

Kulturnämnden

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterat den 20 november 2020.

11. Fördelning av Kulturstöd 2021, stora projektstödet omgång 1 (KUN 2020/109)

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att bevilja:

Föreningen Arabiska teatern 70 000 kr för arbete med en teaterföreställning om starka kvinnor

Föreningen LajvVerkstaden 75 000 kr för sommarlovworkshops i samarbete med museet Hamn

Föreningen Musik i Dieselverkstaden 70 000 kr för arrangerandet av en musikfestival för barn

Föreningen Nacka kammarorkester 30 000 kr för konsertverksamhet på flera platser i Nacka

Föreningen NAV scen 70 000 kr för arrangerandet av seminarier och workshops med kulturellt samhällsfokus

Stockholms Teateria AB 110 000 för teaterföreställningar och konserter i samarbete med Svindersvik

Älta kulturförening 90 000 för scenkonst och musik för barn och vuxna i Älta Kulturknut.

Föreningen Farda kulturklubb 100 000 för internationell filmfestival och konstutställningar

2. Kulturnämnden beslutar att avslå ansökan om kulturstöd från:

Föreningen Made by Aya

Anders Kedhammar musik AB

Interim kultur AB

Föreningen Konstnärscentrum Öst

Kulturnämnden

Föreningen Dansstudion

Nacka Riksteaterförening

Föreningen Svensk samtidskonst

12. Fördelning av kulturstöd 2021, verksamhetsstöd 2021 (KUN 2020/108)

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att bevilja:
 - a. Föreningen Boo Folkets Hus 250 000 kr
 - b. Drömlokalen ideell förening 200 000 kr
 - c. Föreningen Fisksätra folkets Hus 250 000 kr
 - d. Föreningen Fisksätra museum 250 000 kr
 - e. Föreningen Renqvists verkstad 250 000 kr
 - f. St Eriks orkesterförening 20 000 kr
 - g. Stiftelsen Hobby och leksaksmuseum 250 000 kr
 - h. Syskonen Kajsa och Olle Nymans kulturstiftelse 250 000 kr
 - i. Föreningen Teater Fredag 250 000 kr
2. Kulturnämnden beslutar att avslå ansökan om verksamhetsstöd från:
 - a. Vävföreningen Sländan

13. Sänkta taxor i kulturhuset Fisksätra Folkets Hus (KUN 2020/118)

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar att fastställa taxor och avgifter, gällande lokalbokning i det nya kulturhuset Fisksätra Folkets Hus, i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelse daterad den 17 november 2020.

Kulturnämnden beslutar att taxorna ska träda i kraft med omedelbar verkan.

14. Överenskommelse med Boo Folkets Hus förening med anledning av branden (KUN 2020/124)

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar att betala ersättning till Boo Folkets Hus förening enligt avtal om lokalupplåtelse fram till och med mars 2021.

Kulturnämnden beslutar att Boo Folkets Hus förening ska inkomma med en

Kulturnämnden

lägesrapport till nämnden i mars gällande förutsättningarna för fortsatt avtal om lokalupplåtelse.

15. Omvandling av den externa förvaltningen av det fältarkeologiska fyndmaterialet från 1719 till ett lån för utställning (KUN 2017/109)

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar att Statens historiska museer häver avtalet med Nacka kommun om extern förvaltning av fyndmaterialet från de slagfältsarkeologiska undersökningarna av området för de så kallade rysshärjningarna 1719.

Kulturnämnden beslutar att:

de omkring 154 föremål som idag finns utställda på museet HAMN omvandlas till ett Lån för utställning från Statens historiska museers samlingar

att Stiftelsen Kulturmiljövård i egenskap av driftsaktör för museet Hamn, kan signera lånehandling i enlighet med punkt 2 och i enlighet med Allmänna lånevillkor i bilaga 3, för Nacka kommuns räkning

godkänna de engångskostnader som beräknas uppkomma i enlighet med punkterna ovan och i enlighet med bilaga 3

16. Detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun (KUN 2020/106)

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 11 november 2020.

Beslutet justeras omedelbart.

17. Politikerinitiativ om underlättande åtgärder och förslag till kompensation till Nackas kulturhus (KUN 2020/85)

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar att bevilja ekonomisk kompensation till kulturhusen med:

- a. 800 000 kronor till kulturhuset Dieselverkstaden
- b. 110 000 kronor till Älta Kulturknut
- c. 114 500 kronor till Fisksätra Folkets Hus
- d. 91 500 kronor till Boo Folkets Hus

Kulturnämnden ger kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att följa upp kulturhusens

Kulturnämnden

behov av stöd med anledning av pandemins konsekvenser, och återkomma med förslag till beslut under våren 2021.

18. Planbeskrivning för fastigheten Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun (KUN 2020/116)

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 i tjänsteskrivelsen daterad den 27 november 2020.

19. Delegationsbeslut (KUN 2020/27)

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar handlingarna till protokollet.

20. Anmälningar (KUN 2020/28)

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar informationen till protokollet.

21. Övriga frågor

Årets utmärkelser
kulturnämnden 2020

6

KUN 2020/112

2020-11-23

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/112

Kulturnämnden

Årets utmärkelser kulturnämnden 2020

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden beslutar att tilldela utmärkelsen Årets föreningsarrangerade kulturarrangemang till föreningen NAV:Scen och utmärkelsen Årets eldsjäl inom kulturområdet till föreningen Svenska Lif:Compagniet. En jury bestående av presidiet har utsett mottagarna. Utmärkelsen ryms inom kulturnämndens budget för 2020.

Ärendet

Kulturnämnden beslutade i november 2019 att inrätta utmärkelsen; Årets föreningsarrangerade kulturevenemang och Årets eldsjäl inom kulturområdet, vart och ett med tillhörande stipendium på 15 000 kronor, för betydande insatser inom föreningslivet i Nacka. En jury bestående av kulturnämndens presidium beslutar om vilka av de nominerade som slutligen ska få en utmärkelse med tillhörande stipendium.

Föreliggande bedömningsomgång avser arrangemang och verksamhet som genomförs under 2019. I kategorin Årets föreningsarrangerade kulturevenemang var tre evenemang nominerade. I kategorin Årets eldsjäl inom kulturområdet var två föreningar nominerade.

Juryn, bestående av: Richard Wendt (M) ordförande, Lena Linnerborg (L) 1:e vice ordf. och Mattias Qvarsell (S) 2:e vice ordf., sammanträdde 18 november 2020. Sammanfattande och föredragande var Sabina Plomin, kultur- och fritidsenheten. Juryn utsåg följande mottagare av Årets utmärkelser kulturnämnden 2020 enligt nedanstående motiveringar:

Årets föreningsarrangerade kulturevenemang

NAV:Scen erhåller Nacka Kommuns stipendium ”Årets föreningsarrangerade kulturevenemang” på 15 000 kr för att de på ett nytt och kreativt sätt tagits an arrangemanget, och tolkningen, av kulturevenemang vilket nu och i framtiden bedöms komma vara av betydande karaktär för kulturlivet i Nacka.

NAV:Scen driver och utvecklar en öppen infrastruktur med nätverk och mötesplats för hållbar samhällsutveckling, innovation och lärande. Föreningen skall bland annat tjäna som arena för genomförandet av öppna program som är kopplat till samhällets gemensamma

utmaningar. Det är en levande plats som skapar kreativa beröringsytor mellan olika aktörer från samhället där man bjuder in till dialoger, workshops och idéskapande. Under 2019 genomfördes flera filosofiska samtal, konstprojekt, arkitekturprojekt, workshops och bildningskurser som var för sig och tillsammans utgör relevanta och utvecklande samtal.

Årets eldsjäl inom kulturområdet

Svenska Lif:Compagniet erhåller Nacka kommuns stipendium ”Årets eldsjäl inom kulturområdet” på 15 000 kr för sitt engagerade deltagande i evenemanget 300 års minnet av Slaget vid Stäket 2019.

Svenska Lif:Compagniet utförde en enastående prestation som saknar motstycke under uppmärksammandet av 300 års minnet av Slaget vid Stäket 8-13 augusti 2019. Under 6 dagar bjöd de på historiska verklighetsskildringar med allt från tältlägret på Skogsö, marsch genom Stockholm med stridsuppvisning på Armémuseum, korum och förevisning av Slaget vid Baggenstäket. Totalt fick Svenska Lif:Compagniet ihop 220 reenactors från Sverige, Finland, Ryssland, Norge och Estland som fanns på plats som, trots många logistiska utmaningar, genomförde ett mycket lyckat historisk evenemang som inspirerade och gav besökarna värdefulla upplevelser.

Utdelning av utmärkelserna sker normalt på Nacka kommuns föreningsgala i maj, men då denna ställts in på grund av rådande omständigheter med anledning av Corona pandemin så delas utmärkelserna ut i samband med kulturnämndens sammanträde den 15 december.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till utdelade utmärkelser uppgår till totalt 30 000 kronor, vilket ligger inom ramen för nämndens budget.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär inga kända konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Förslag kandidater till kulturnämndens stipendier 2020

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Sabina Plomin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Internbudget kulturnämnden

2021

7

KUN 2020/93

2020-11-23

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/93

Kulturnämnden

Internbudget kulturnämnden 2021

Förslag till beslut

Kulturnämnden fastställer internbudget för år 2021 till 141,0 miljoner kronor enligt beskrivet i denna tjänsteskrivelse daterad 23 november 2021.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 16 november 2020 (KFKS 2020/40) att fastställa kulturnämndens budgettram för år 2021 till 141,0 miljoner kronor. Det är en minskning med 1,7 miljoner kronor jämfört med 2020 års budgettram. Kulturnämndens förslag till budgettram vid yttrandet av Mål & Budget 2021–2023 var 145,5 miljoner kronor, kommunfullmäktiges beslut om en budgettram på 141,0 miljoner kronor är således 4,5 miljoner kronor lägre än kulturnämndens förslag. Besparingen på 4,5 miljoner kronor ska ske inom myndighet- och huvudmannaenheten, kundval kulturskola och inom övrig kulturverksamhet. Kommunfullmäktige beslutade i enlighet med kulturnämndens förslag till fokusområden och resultatindikatorer för 2021. Kommunfullmäktige beslutade även i enlighet med kulturnämndens förslag till check- och avgiftsnivåer inom kulturskolan, deltagaravgifter för lovverksamhet och terminsavgifter för Nackaelever som deltar i Stockholms ungdomssymfoniorkester. Kulturnämnden bemyndigades även att fatta beslut om bland annat taxor för nyttjande av kommunens kulturlokaler inom kulturnämndens ansvarsområde.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 16 november 2020 (KFKS 2020/40) att fastställa kulturnämndens budgettram för år 2021 till 141,0 miljoner kronor. Det är en minskning med 1,7 miljoner kronor jämfört med 2020 års budgettram. Kulturnämndens förslag till budgettram vid yttrandet av Mål & Budget 2021–2023 var 145,5 miljoner kronor, kommunfullmäktiges beslut om en budgettram på 141,0 miljoner kronor är således 4,5 miljoner kronor lägre än kulturnämndens förslag. Differens mellan kulturnämndens förslag och kommunfullmäktiges beslut redovisas i nedanstående tabell.

Differens mellan kulturnämndens förslag till budget 2021 och kommunfullmäktiges beslut om budget 2021	tkr
Besparing inom kulturskolan och övrig kulturverksamhet	2 000
Besparing genom halvering av kulturpengen	1 500
Besparing inom Myndighet- och huvudmannaeenheten	1 000
Totalt	4 500

Kommunfullmäktige beslutade i enlighet med kulturnämndens förslag till fokusområden och resultatindikatorer för 2021. Kommunfullmäktige beslutade även i enlighet med kulturnämndens förslag till check-och avgiftsnivåer inom kulturskolan, deltagaravgifter för lovverksamhet och terminsavgifter för Nackaelever som deltar i Stockholms ungdomssymfoniorkester. Kulturnämnden bemyndigades även att fatta beslut om:

- avgifter för lovkurser inom nämndens ansvarsområde
- biblioteksavgifter (avgifter för reservationer, fjärrlån, förseningsavgifter, ersättningsavgifter etcetera)
- entréavgifter till kommunens museer
- taxor för nyttjande av kommunens kulturlokaler inom kulturnämndens ansvarsområde

Förändringar i nämndens budgetram jämfört med år 2020 redovisas i nedanstående tabell.

Specifikation av budgetförändringar mellan 2020 och 2021	
tkr, (-kostnadsökning) (+kostnadsminskning)	
Budgetram kulturnämnden 2020	-142 680
Utökning av budgetramen till följd av nya den nya internhyresmodellen	-2 293
Summa budget 2021 beslutad i ramärendet av kommunstyrelsen i juni 2020	-144 973
Förslag om utökad budgetram för indexjustering av driftsavtal med biblioteksaktörer	-500
Summa budget 2021 beslutad av kulturnämnden i september 2020 i samband med Mål och Budget-yttrandet	-145 473
Besparing inom kulturskolan och övrig kulturverksamhet	2 000
Besparing genom halvering av kulturpengen	1 500
Besparing inom Myndighet- och huvudmannaeenheten	1 000
Summa slutlig budget 2021 beslutad i Mål & Budget av kommunfullmäktige i november 2020	-140 973

Kulturnämndens tilldelade budget 2021 fördelas enligt nedanstående tabell:

tkr	2020			2021			Förändring
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
Nämnd	0	-1 078	-1 078	0	-1 078	-1 078	0
Myndighet och Huvudman	0	-8 714	-8 714	0	-7 714	-7 714	1 000
Kundval kulturskola	12 798	-56 048	-43 250	12 798	-52 548	-39 750	3 500
Anläggningar - hyra och drift	0	-44 344	-44 344	594	-46 968	-46 374	-2 030
Kulturverksamhet	0	-45 294	-45 294	0	-46 057	-46 057	-763
Totalt	12 798	-155 478	-142 680	13 392	-154 365	-140 973	1 707

Kommentarer till förändringar inom respektive budgetpost

Nämnd (oförändrad budget jämfört med 2020)

Budgeten innefattar främst politikerarvoden, kostnader för nämndsekreterare och jurist samt kringkostnader vid nämndssammanträden.

Myndighet och huvudman (minskad budget om 1 miljon kronor jämfört med 2020)

Budgeten innefattar i huvudsak personalkostnader för anställda på kultur-och fritidsenheten samt kostnader för stödtjänster så som direktör, controller, kommunikatör, inköpare och HR-specialist. Besparingen om 1 miljon kronor har i huvudsak genomförts genom att minska budgeten för kundundersökningar och marknadsföring, dessa poster har dessutom flyttats till budgetraden "Kulturverksamhet". Inom myndighet- och huvudman har det även funnits en mindre post för oförutsedda kostnader som nu är borttagen.

Kundval kulturskola (minskad budget om 3,5 miljoner kronor jämfört med 2020)

Besparingen om 3,5 miljoner kronor avser dels 2 miljoner kronor avseende kundval kulturskola och övrig kulturverksamhet, dels 1,5 miljoner kronor avseende kulturpengen.

Besparingen på 2 miljoner kronor som är riktad till kulturskolan och övrig kulturverksamhet föreslås genomföras genom att maxantalet checkar per person minskar från 4 till 3. Under förutsättning att elevsammanansättningen inte förändras till 2021 så generar denna justering en helårsbesparing på 1 miljon kronor. Eftersom förändringen planeras träda i kraft inför höstterminen 2021 innebär det att besparingen endast ger en halvårseffekt 2021 på 0,5 miljoner kronor. Resterande besparing på 1,5 miljoner kronor planeras genomföras genom att:

- lovverksamheten, som är budgeterad till 1 miljon kronor, avvecklas
- projektmedel som är möjliga att söka för att göra anpassningar för funktionsvarierade inom kulturskoleverksamheten halveras från 1 miljon kronor till 0,5 miljoner konor. Detta är en tillfällig neddragning under 2021, inför 2022 när effekten av neddragningen till 3 checkar ger en helårseffekt kan medel för funktionsvarierade åter återgå till 1 miljon kronor.

Helårseffekten av besparingen nås 2022 och innefattar således två åtgärder:

- 1 miljon kronor - minskning av antalet checkar per person från 4 till 3
- 1 miljon kronor - avvecklad lovverksamhet

Besparingen på 1,5 miljoner kronor som är riktad till kulturpengen består av en halvering av kulturpengen från 283 kronor per år och barn till 142 per år och barn. Förändringen träder i kraft höstterminen 2021. Helårseffekten av halveringen av kulturpengen kommer 2022 och uppgår då till cirka 3 miljoner kronor.

Anläggningar – hyra & drift (ökning med 2 miljoner kronor jämfört med 2020)

Budgeten består i huvudsak av hyres- och driftskostnader av kulturhusen, Nacka Aula och konferenscentrum, biblioteken, Museet Hamn och Nyckelviken. Budgeten innefattar även kapitaltjänstkostnader. Den utökade budgeten på 2 miljoner kronor är en följd av den nya internhyresmodellen. De utökade hyreskostnaderna kompenseras nämnden för i samband med ramärendet.

Kulturverksamhet (ökning med 0,8 miljoner kronor jämfört med 2020)

Budgeten innefattar i huvudsak kulturstöd, offentlig konst, kulturarvskostnader, verksamhetsdrift av bibliotek/Museet Hamn och kostnader för kulturpengen. Den utökade budgeten består av tilldelade medel om 0,5 miljoner kronor för att kunna indexjustera driftsavtalen med biblioteksaktörerna. Resterande 0,3 miljoner kronor är en teknisk justering mellan budgetraderna som gjordes redan i nämndens förslag till mål och budget i september. 0,3 miljoner kronor har flyttats från ”Anläggning – hyra & drift” till ”Kulturverksamhet”.

De medel som nämnden har fått för att indexjustera driftsavtalen med biblioteksaktörerna kommer dock inte att nyttjas till det avsedda ändamålet. Avtalen med biblioteksaktörerna innehåller en årlig indexjustering genom AKI (arbetskostnadsindex) och KPI (konsumentprisindex). Under ett normalår ökar indexet från år till år vilket resulterar i att även den avtalade ersättningen ökar. Detta förhållande är bakgrunden till att nämnden begärde en utökad budgetram. Arbetskostnaderna har dock, på grund av Coronapandemin, påverkats nedåt av den tillfälliga sänkningen av arbetsgivaravgifterna och på grund av att staten ersätter arbetsgivarna för sjuklönekostnader. Dessa statliga åtgärder har resulterat i att AKI har minskat från föregående år. En uppräknings av ersättningen till biblioteksaktörerna är därför inte aktuell. Samma ersättning som biblioteksaktörerna fick under 2020 planeras att betalas ut under 2021.

Övriga förändringar inom ”kulturverksamhet” jämfört med föregående år:

- En ”på-plats-inventering” av konstsamlingen ska ske vart 5:e år. 0,4 miljoner kronor är avsatt för detta under 2021.
- 0,2 miljoner kronor är avsatt för en satsning på Biblix (en digital läsapp för barn).
- 0,2 miljoner kronor är avsatt för projektet ”Kulturlokaler i centrala Nacka”
- Kostnader för Föreningsgalan, cirka 0,2 miljoner kronor, har tidigare delats lika mellan kulturnämnden och fritidsnämnden. Inför 2021 föreslås merparten av kostnaderna tas av fritidsnämnden då det främst är fritidsföreningar som har närvarat vid galan.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser utan redovisar enbart kulturnämndens fördelning av internbudgeten 2021.

Konsekvenser för barn

Mål och budget, där internbudgeten är en delprocess, innehåller en mängd beslut som direkt eller indirekt påverkar barn och unga. Kulturnämndens budget är i stora drag fördelad på samma sätt som under 2020. De större förändringarna som görs inför 2021 är att maxantalet checkar per person inom kundval kulturskola minskar från 4 till 3 och att kulturpengen halveras.

Handlingar i ärendet

Inga handlingar medföljer denna tjänsteskrivelse.

Anders Mebius
Kultur-och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Joanna Ohlsson
Controller
Controllerenheten

Internkontrollplan kulturnämnden 2021

8

KUN 2020/120

2020-11-20

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/120

Kulturnämnden

Internkontrollplan kulturnämnden 2021

Förslag till beslut

Kulturnämnden fastställer förslag till internkontrollplan för år 2021 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad 20 november 2020.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige fattade i september 2020 beslut om ett nytt reglemente för intern kontroll. Detta reglemente gäller för samtliga nämnder. Den interna kontrollen handlar ytterst om att bidra till att kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kvalitativt. Nämnden ska varje år, utifrån en riskanalys, besluta om vilka kontrollmoment som ska granskas inom nämndens ansvarsområde. Kontrollmomenten presenteras i internkontrollplanen. Resultatet av utförda kontroller rapporteras minst en gång om året till nämnden. Uppkommer väsentliga brister i den löpande internkontrollen under året rapporteras dessa till nästkommande nämnd efter att bristerna har identifierats.

Ärendet

Kommunfullmäktige fattade i september 2020 beslut om ett nytt reglemente för intern kontroll. Detta reglemente gäller för samtliga nämnder. Den interna kontrollen handlar ytterst om att bidra till kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kvalitativt.

Den interna kontrollen ska bidra till att på en rimlig nivå säkerställa:

- att verksamheten lever upp till målen kvalitativt och är kostnadseffektiv,
- att informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- att tillämpliga lagar, föreskrifter och styrande dokument följs samt
- att möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs.

Nämnden ska varje år, utifrån en riskanalys, besluta om vilka kontrollmoment som ska granskas inom nämndens ansvarsområde. Kontrollmomenten presenteras i internkontrollplanen. Resultatet av utförda kontroller rapporteras minst en gång om året till nämnden. Uppkommer väsentliga brister i den löpande internkontrollen under året rapporteras dessa till nästkommande nämnd efter att bristerna har identifierats. Nämnderna rapporterar resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till

kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utvärderar årligen kommunens samlade system för internkontroll och kan vid behov besluta om förbättringar.

Under hösten 2020 har kultur-och fritidsenheten arbetat fram en riskanalys som belyser vilka risker som finns inom nämndens verksamhetsområde. Riskanalysen ligger till grund för bilagt förslag till internkontrollplan för 2021.

Ekonomiska konsekvenser

Internkontrollplanen bedöms minska risken för negativa ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Internkontrollplanen bedöms inte ha några särskilda konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1: Internkontrollplan kulturnämnden 2021

Joanna Ohlsson
Controller
Controllerenheten

Anders Mebius
Kultur-och fritidsdirektör
Kultur- och fritidsenheten

Internkontrollplan för kulturnämnden

Bilaga 1 till Dnr: KUN 2020/120

Område	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Frekvens
Attestrutiner	Att delegationsordningen efterlevs och att fakturor/utbetalningar betalas i tid enligt avtal eller betalningsvillkor.	Stickprov	Controller	Vid månadsbokslut
Bidrag/stöd	1. Att utbetalningar sker enligt avtal eller riktlinjer. 2. Att återredovisning sker	1. Regelbunden dokumenterad översyn. 2. Konsekvenstrappa	Utvecklingsledare	Regelbundet
Representation, kurser och konferenser	Att korrekta underlag syfte, deltagare och program. biläggs fakturan vid attest.	Vid beslutattest	Enhetschef	Vid varje beslutsattest
Avtalsuppföljning	Att gällande avtal efterlevs.	Uppföljning av avtal	Utvecklingsledare	Minst två per tertial
Beslutsunderlag till nämnd	Att underlag för beslut är rättssäkra och tydliga	Flera personer granskar förslag till beslut innan det går vidare till nämnd.	Enhetschef	Vid tjänstemannaberedning

Område	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Frekvens
Anläggningar och lokaler	Att de lokaler som nämnden hyr är ändamålsenliga och i godkänt skick, samt att de underhålls löpande.	Avstämningar med driftsaktörer och Enheten för fastighetsförvaltning.	Utvecklingsledare/lokalstrateg	Minst halvårsvis
Extern kommunikation	Att det finns en plan för proaktiv kommunikation samt att det är tydligt hur, vad och av vem kommunikationen sker.	Upprättande av en kommunikationsplan	Kommunikatör	Årligen
Konstsamling	Att konstverken finns på dokumenterad plats och är i gott skick.	Inventering genom utskick till alla låntagare och uppdatering av vårdplan.	Enhetschef	Inventering i gång om året och uppdatering av vårdplan vart 5:e år.
Kundval kulturskola	Att regelverk och auktorisationsvillkor efterlevs.	Kvalitetsdialoger och uppföljning med respektive kulturskola.	Utvecklingsledare	Vartannat år med respektive kulturskola.

Område	Kontrollmoment	Metod	Ansvarig	Frekvens
Avtalstider	Att det finns en strukturerad bevakning för när befintliga avtal löper ut.	Tillsammans med inköpsenheten gå igenom alla befintliga avtals löptider och planera för nya avtal/upphandlingar.	Enhetschef	I gång om året
Kulturarvssamling	Att föremål på Stora och Lilla Nyckelviken samt Hembyggdsmuseet finns på dokumenterad plats och är i gott skick.	Inventering och uppdatering av vårdplan.	Utvecklingsledare	Uppdatering av vårdplan minst vart 5:e år.

Beslutsattestant för
kulturnämnden 2021

9

KUN 2020/117

2020-11-13

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/117

Kulturnämnden

Beslutsattestant för kulturnämnden 2021

Förslag till beslut

Kulturnämnden utser för år 2021 kultur- och fritidsdirektör Anders Mebius till ordinarie beslutsattestant och enhetschef Cortina Lange till ersättare för ansvar 14000, 14010 och 14015 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 13 november 2020.

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden föreslås besluta att utse ordinarie beslutsattestant för år 2021 enligt bilaga 1. Det är endast den ordinarie beslutsattestant som har rätt att vidaredelegera beslutanderätten inom sitt ansvarsområde, det vill säga rätt att besluta om alla lägre nivåers attesträtt. Delegationsbesluten ska anmälas till nämnden

Ärendet

Enligt kommunens redovisningsreglemente ska nämnderna varje år fatta beslut om ordinarie beslutsattestanter samt vid behov om ersättare för dessa.

Kulturnämnden föreslås besluta att utse ordinarie beslutsattestant för år 2021 enligt bilaga 1. Det är endast den ordinarie beslutsattestant som har rätt att vidaredelegera beslutanderätten inom sitt ansvarsområde, det vill säga rätt att besluta om alla lägre nivåers attesträtt. Delegationsbesluten ska anmälas till nämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ärendet har inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Beslutsattestant år 2021 för kulturnämnden

Anders Mebius
Kultur-och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Joanna Ohlsson
Controller
Controllerenheten

Bilaga 1 – Beslutsattestant år 2021 för kulturnämnden

Ansvar	Beskrivning	Gäller PA	Gäller EK	Namn Ordinarie	Befattning Ordinarie	Anvld Ord	Namn Ersättare	Befattning Ersättare	Anvld Ersätt.
14000, 14010 och 14015	Kulturnämnden	X	X	Anders Mebius	Direktör	andmeh	Cortina Lange	Enhetschef	corlan

Översyn av reglemente för kundval

10

KUN 2020/114

2020-11-20

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/114

Kulturnämnden

Översyn av reglemente för kundval

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterat den 20 november 2020.

Sammanfattning av ärendet

I reglemente för kundval definieras kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval har tydliga auktorisationsvillkor, och att uppföljningen är enhetlig och transparent. Kommunstyrelsens arbetsutskott har översänt ärende om översyn av reglemente för kundval för yttrande till kulturnämnden. Nämnden ser framför allt nedan behov av utveckling. Villkoren i reglementet för kundval bör inte vara så specifika att de inte kan tillämpas inom kommunens alla kundval. Specifika villkor bör istället ingå i de specifika auktorisationsvillkor som beslutas av respektive nämnd. Generellt finns behov av en utvecklad sanktionstrappa med tidsfrister för när aktuell åtgärd ska vara genomförd. Reglementet är inkonsekvent i anvisningarna gällande vilka handlingar som ska skickas in vid ansökan för att styrka att villkoret är uppfyllt. För ökad tydlighet och likvärdig handläggning bör därför punkt 1 till 5 kompletteras med uppgifter om vilka dokument som ska skickas in/uppvisas för att kravet ska anses vara uppfyllt. Förtydliganden behövs kring vad som gäller om kommunen är ansökande huvudman. Det bör även säkerställas att villkoren är relevanta och möjliga att leva upp till då huvudmannen är en ideell förening. Det saknas krisklausul/force majeure som anger vad som gäller vid kris då verksamhet kan behöva ställas in eller på annat sätt begränsas. Reglementet bör kompletteras med kommunikationsvillkor och krav med anledning av GDPR. Det bör även framgå i reglementet hur ofta det ska följas upp och vad som gäller om det uppstår behov att avsluta ett kundval.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har översänt ärende om översyn av reglemente för kundval för yttrande till kulturnämnden, arbets- och företagsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden.

Kort bakgrund

Kommunfullmäktige införde på 1980-talet ett valfrihetssystem som kommunen benämner som kundval. Kundval är ett alternativ till upphandling enligt lagen om upphandling och att driva verksamhet i kommunal regi. Nackas kundvalssystem är ett lagligt valfrihetssystem som fungerar på så sätt att myndigheten på förhand har fastställt

villkor, och samtliga anordnare/utförare som uppfyller dessa villkor kan vara med i kundvalet och tillhandahålla sina tjänster. Det görs därmed inte något urval av vilka anordnare/utförare som får vara med i kundvalet. Det är den enskilde individen som väljer anordnare/utförare.

I reglemente för kundval (bilaga 3), definieras kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval har tydliga auktorisationsvillkor, och att uppföljningen är enhetlig och transparent. I reglementet anges även att nämnderna ansvarar för att fortlöpande vårda och utveckla kundvalen. Aktuellt reglemente för kundval antogs av kommunfullmäktige under 2014. För att fortsatt vårda och utveckla kundvalen har kommunstyrelsen beslutat om en översyn av reglementet och dess generella auktorisationsvillkor. Nämnden ansvarar för att anta specifika auktorisationsvillkor för kundvalet som utgår från bestämmelserna i reglementet. Därför är det viktigt att berörda nämnder kommer in med synpunkter gällande om reglementet ger förutsättningar för en uppföljning som är enhetlig, transparent och förutsägbar, eller om det finns behov av att förbättra reglementet. Inom ramen för kulturnämndens ansvarsområde finns endast kundval kulturskola, vilket är utgångspunkten för yttrandet gällande aktuell remiss. Nämndens yttrande ska ha inkommit till juridik- och kanslienheten senast den 20 december 2020.

Enhetens analys och bedömning

Vid översynen av reglementet har enheten deltagit i en arbetsgrupp med övriga aktuella enheter som arbetar med kommunens olika kundval. Kundval kulturskola är ett i sammanhanget litet kundval, som inte omfattas av lagstiftning och nationella styrdokument gäller verksamhetens innehåll och upplägg. Därmed är kommunens styrdokument och regelverk av central betydelse för att barn och ungdomar ska erbjudas kulturskolor som håller hög kvalitet. Bedömningen är att nedan fokusområden behöver ses över och förtydligas.

Villkoren bör vara generella

Villkoren i reglementet för kundval bör inte vara så specifika att de inte kan tillämpas inom kommunens alla kundval. Specifika villkor bör istället ingå i de specifika auktorisationsvillkor som beslutas av respektive nämnd. I reglementet bör därför följande punkter tas bort:

- Punkt 8
Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet
- Punkt 11
”Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamhet hela året.”
- Punkt 18
”I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassade till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.”

- Punkt 26
"I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/ medel tillhöriga brukarna."
- Punkt 30
"Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem som kommunen har."
- Punkt 31
"Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund".

Förutsättningar för uppföljning

Reglementet bör ge tydliga och enhetliga förutsättningar för en likvärdig och förutsägbar uppföljning av villkoren. Generellt finns behov av en utvecklad sanktionstrappa med tidsfrister för när aktuell åtgärd ska vara genomförd. När det enligt reglementet ska utfärdas en varning bör det exempelvis följas av angiven åtgärd och en tidsangivelse gällande när aktuell brist ska vara åtgärdad. Beroende på vilken dignitet villkoret har skulle en sanktionstrappa exempelvis kunna bestå av; åtgärdsplan, tillfälligt beställningsstopp, varning, ekonomiska sanktioner och avauktorisering.

Reglementet är inkonsekvent i anvisningarna gällande vilka handlingar som ska skickas in vid ansökan för att styrka att villkoret är uppfyllt. I vissa fall är det tydligt angivet och i andra fall uppges inte vilka handlingar som avses. För ökad tydlighet och likvärdig handläggning bör därför punkt 1 till 5 kompletteras med uppgifter om vilka dokument som ska skickas in/uppvisas för att kravet ska anses vara uppfyllt. Punkt 1 och 2 är dessutom svåra att skilja åt, de bör kunna slås ihop till en punkt.

Punkt 6

Denna punkt bör ändras så att det framgår att registreringsbevis från Bolagsverket ska uppvisas vid ansökan om auktorisation istället för senast när verksamheten startar.

Punkt 14

Förtydliganden behövs gällande vad som avses med *"den som utövar den dagliga ledningen"* och vad som avses med *"den som ansvarar för den dagliga ledningen"*. Vidare bör det läggas till ett förtydligande om att byte av ansvarig för den dagliga ledningen ska godkännas av kommunen innan bytet kan ske. Det bör även förtydligas hur länge en anordnare får ha en tillfällig ledning.

Punkt 15

"Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas." Förtydligande behövs gällande att det är den nya ägaren som ska skicka in en ny ansökan om auktorisation.

Punkt 16

Om möjligt kan det vara bra att tydliggöra vad som avses med större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi.

Punkt 22

"Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser." Om möjligt bör denna punkt förtydligas med ett krav på att anordnaren ska använda och ingå i kommunens synpunktshanteringssystem.

Övergripande frågor och tillägg

Förtydliganden behövs kring vad som gäller om kommunen är ansökande huvudman. Det bör även säkerställas att villkoren är relevanta och möjliga att leva upp till då huvudmannen är en ideell förening. I detta sammanhang bör förtydliganden tas fram kring vad som gäller då en förening kräver medlemskap av medborgaren för deltagande i aktuell verksamhet.

Generellt bör villkor som har kontrollpunkten egen anmälan, förtydligas med en tidsaspekt, exempelvis att det ska ske omgående, skyndsamt eller liknande.

Det saknas en krislausul/force majeure som anger vad som gäller vid kris då verksamhet kan behöva ställas in eller på annat sätt begränsas. Exempel på detta är nuvarande pandemi som väckt många frågor gällande konsekvenser och villkor då verksamhet måste ställas in, ställas om eller på annat sätt påverkas av övergripande tillfälliga beslut. Ytterligare ett exempel är om verksamhetens lokaler brinner ner.

Punkt 32

"Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för."

Ovan stycke behöver förtydligas så att det blir mer begripligt vad som avses.

Med anledning av GDPR kan det vara aktuellt att lägga till villkor kopplat till vad som gäller generellt i förhållande till kommunen, och i förhållande till medborgare som finns registrerade i verksamheten, exempelvis vid byte av ägare.

Det skulle vara bra med ett villkor gällande om, och i så fall när, en anordnare, vars auktorisation återkallats, kan ansöka om auktorisation på nytt.

Reglementet bör ange vad som gäller om det uppstår behov av att avsluta ett helt kundval.

Reglementet bör kompletteras med kommunikationsvillkor gällande på vilket sätt det ska framgå att anordnaren ingår i kommunens verksamhet, och att direktiv om tillgänglighet och liknande ska följas gällande kommunikation.

I reglementet bör det framgå hur ofta det ska följas upp och utvärderas.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Grundläggande auktorisationsvillkor som ger tydliga och goda förutsättningar för verksamheter av hög kvalitet gynnar barn. Om villkoren är bristfälliga och svåra att följa upp, finns det risk för att barn deltar i verksamhet av låg kvalitet.

Handlingar i ärendet

1. Protokollsutdrag KSAU 2020-10-06 § 134, Översyn av reglemente för kundval
2. Tjänsteskrivelse KSAU den 23 september 2020
3. Reglemente för kundval
4. Förslag till yttrande

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Förslag till yttrande

Dnr: KUN 2020/114

KFKS 2020/864

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yttrande gällande översyn av reglemente för kundval

Kulturnämnden har getts möjlighet att yttra sig gällande översyn av reglemente för kundval, och lämnar därmed nedan synpunkter och förslag till utveckling.

Villkoren bör vara generella

Villkoren i reglementet för kundval bör inte vara så specifika att de inte kan tillämpas inom kommunens alla kundval. Specifika villkor bör istället ingå i de specifika auktorisationsvillkor som beslutas av respektive nämnd. I reglementet bör därför följande punkter tas bort:

- Punkt 8
Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet
- Punkt 11
”Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamhet hela året.”
- Punkt 18
”I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassade till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.”
- Punkt 26
”I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/ medel tillhöriga brukarna.”
- Punkt 30
”Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem som kommunen har.”

- Punkt 31
”Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund”.

Förutsättningar för uppföljning

Reglementet bör ge tydliga och enhetliga förutsättningar för en likvärdig och förutsägbar uppföljning av villkoren. Generellt finns behov av en utvecklad sanktionstrappa med tidsfrister för när aktuell åtgärd ska vara genomförd. När det enligt reglementet ska utfärdas en varning bör det exempelvis följas av angiven åtgärd och en tidsangivelse gällande när aktuell brist ska vara åtgärdad. Beroende på vilken dignitet villkoret har skulle en sanktionstrappa exempelvis kunna bestå av; åtgärdsplan, tillfälligt beställningsstopp, varning, ekonomiska sanktioner och avauktorisering.

Reglementet är inkonsekvent i anvisningarna gällande vilka handlingar som ska skickas in vid ansökan för att styrka att villkoret är uppfyllt. I vissa fall är det tydligt angivet och i andra fall uppges inte vilka handlingar som avses. För ökad tydlighet och likvärdig handläggning bör därför punkt 1 till 5 kompletteras med uppgifter om vilka dokument som ska skickas in/uppvisas för att kravet ska anses vara uppfyllt. Punkt 1 och 2 är dessutom svåra att skilja åt, de bör kunna slås ihop till en punkt.

- Punkt 6
Denna punkt bör ändras så att det framgår att registreringsbevis från Bolagsverket ska uppvisas vid ansökan om auktorisation istället för senast när verksamheten startar.
- Punkt 14
Förtydliganden behövs gällande vad som avses med *”den som utövar den dagliga ledningen”* och vad som avses med *”den som ansvarar för den dagliga ledningen”*.
Vidare bör det läggas till ett förtydligande om att byte av ansvarig för den dagliga ledningen ska godkännas av kommunen innan bytet kan ske. Det bör även förtydligas hur länge en anordnare får ha en tillfällig ledning.
- Punkt 15
”Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.” Förtydligande behövs gällande att det är den nya ägaren som ska skicka in en ny ansökan om auktorisation.
- Punkt 16
Om möjligt kan det vara bra att tydliggöra vad som avses med större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi.

- Punkt 22
”Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.” Om möjligt bör denna punkt förtydligas med ett krav på att anordnaren ska använda och ingå i kommunens synpunktshanteringssystem.

Övergripande frågor och tillägg

Förtydliganden behövs kring vad som gäller om kommunen är ansökande huvudman. Det bör även säkerställas att villkoren är relevanta och möjliga att leva upp till då huvudmannen är en ideell förening. I detta sammanhang bör förtydliganden tas fram kring vad som gäller då en förening kräver medlemskap av medborgaren för deltagande i aktuell verksamhet.

Generellt bör villkor som har kontrollpunkten egen anmälan, förtydligas med en tidsaspekt, exempelvis att det ska ske omgående, skyndsamt eller liknande.

Det saknas en krislausul/force majeure som anger vad som gäller vid kris då verksamhet kan behöva ställas in eller på annat sätt begränsas. Exempel på detta är nuvarande pandemi som väckt många frågor gällande konsekvenser och villkor då verksamhet måste ställas in, ställas om eller på annat sätt påverkas av övergripande tillfälliga beslut. Ytterligare ett exempel är om verksamhetens lokaler brinner ner, vilket inte är ovanligt.

- Punkt 32
”Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.”
Ovan stycke behöver förtydligas så att det blir mer begripligt vad som avses.

Med anledning av GDPR kan det vara aktuellt att lägga till villkor kopplat till vad som gäller generellt i förhållande till kommunen, och i förhållande till medborgare som finns registrerade i verksamheten, exempelvis vid byte av ägare.

Det skulle vara bra med ett villkor gällande om, och i så fall när, en anordnare, vars auktorisation återkallats, kan ansöka om auktorisation på nytt.

Reglementet bör ange vad som gäller om det uppstår behov av att avsluta ett helt kundval.

Reglementet bör kompletteras med kommunikationsvillkor gällande att det ska framgå att anordnaren ingår i kommunens verksamhet, och att direktiv om tillgänglighet och liknande ska följas gällande kommunikation.

I reglementet bör det framgå hur ofta det ska följas upp och utvärderas.

Richard Wendt
Ordförande
Kulturnämnden

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Kulturnämnden

6 oktober 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 134

KFKS 2020/864

Översyn av reglemente för kundval

Remiss

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott översänder ärende om översyn av reglemente för kundval i enlighet med tjänsteskrivelsen den 23 september 2020 för yttrande till arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden. Yttrande ska ha inkommit till juridik- och kanslienheten senast den 20 december 2020.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 1.2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Ärende

Nacka kommun tillämpar idag ett valfrihetssystem som benämns kundval. Kundval är ett alternativ till upphandling enligt lagen om upphandling och att driva verksamhet i egen kommunal regi. I reglementet för kundval definieras kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval innehåller tydliga auktorisationsvillkor samt att uppföljningen är enhetlig och transparent. Reglemente för kundval antogs av kommunfullmäktige under 2014. För att fortsatt vårda och utveckla kundvalen bedömer stadsledningskontoret att det bland annat bör ske en översyn av reglementet och dess generella auktorisationsvillkor. I samband härmed bör de nämnder som har kundval få möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i reglementet, däribland de generella auktorisationsvillkoren. Kommunstyrelsen genom dess arbetsutskott föreslås därmed remittera ärendet om revidering av reglemente för kundval för yttrande till samtliga nämnder.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret, daterad den 23 september 2020

Bilaga 1 Reglemente kundval

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från stadsledningskontoret – och fann att arbetsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

Kommunstyrelsen

Översyn av reglemente för kundval

Remiss

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott översänder ärende om översyn av reglemente för kundval i enlighet med tjänsteskrivelsen den 23 september 2020 för yttrande till arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden. Yttrande ska ha inkommit till juridik- och kansliheten senast den 20 december 2020.

Detta beslut fattas med stöd av punkten 1.2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Nacka kommun tillämpar idag ett valfrihetssystem som benämns kundval. Kundval är ett alternativ till upphandling enligt lagen om upphandling och att driva verksamhet i egen kommunal regi. I reglementet för kundval definieras kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval innehåller tydliga auktorisationsvillkor samt att uppföljningen är enhetlig och transparent. Reglemente för kundval antogs av kommunfullmäktige under 2014. För att fortsatt vårda och utveckla kundvalen bedömer stadsledningskontoret att det bland annat bör ske en översyn av reglementet och dess generella auktorisationsvillkor. I samband härmed bör de nämnder som har kundval få möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i reglementet, däribland de generella auktorisationsvillkoren. Kommunstyrelsen genom dess arbetsutskott föreslås därmed remittera ärendet om revidering av reglemente för kundval för yttrande till samtliga nämnder.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige införde på 1980-talet ett valfrihetssystem som kommunen benämner som kundval. Kundval är ett alternativ till upphandling enligt lagen om upphandling och att driva verksamhet i egen kommunal regi. Den 1 januari 2009 trädde lagen om valfrihetssystem (LOV) i kraft. LOV är ett valfrihetssystem för vissa specifika tjänster inom hälsa och omsorg.

Både Nackas kundvalssystem och valfrihetssystem enligt LOV är lagliga valfrihetssystem som fungerar på så sätt att myndigheten har på förhand uppställda villkor och samtliga anordnare/utförare som uppfyller dessa villkor kan vara med respektive kundval-/valfrihetssystem och tillhandahålla sina tjänster. Det görs därmed inget urval av vilka anordnare/utförare som får vara med i respektive valfrihetssystem. Det är den enskilde individen som väljer anordnare/utförare.

I reglementet för kundval definieras kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval innehåller tydliga auktorisationsvillkor samt att uppföljningen är enhetlig och transparent. I reglementet anges även att nämnderna ansvarar för att fortlöpande vårda och utveckla kundvalen.

En översyn av reglementet för kundval bör ske

Reglemente för kundval antogs av kommunfullmäktige under 2014. För att fortsatt vårda och utveckla kundvalen bedömer stadsledningskontoret att det bland annat bör ske en översyn av reglementet och dess generella auktorisationsvillkor. Nämnden ansvarar för att anta specifika auktorisationsvillkor för kundvalet som tar avstamp från bestämmelserna i reglementet. Det är därför av stor vikt att få berörda nämnders synpunkter på om den uppföljning som sker är enhetlig, transparent och förutsägbar och om nuvarande reglemente ger tillräckliga förutsättningar för det. Det finns därför goda skäl till att få nämndernas syn på eventuella förbättringsområden. Då nämnderna även möter såväl kund som anordnare i vardagen har nämnderna även värdefull erfarenhet av hur kundvalen och dess villkor fungerar i vardagen samt om det finns behov av andra verktyg vid uppföljning av anordnarna.

Praktisk hantering

Kommunstyrelsen genom dess arbetsutskott föreslås nu remittera ärendet om revidering av reglemente för kundval i enlighet med denna tjänsteskrivelse för yttrande till de nämnder som har kundval (arbets- och företagsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden). Yttrande ska ha inkommit till juridik- och kanslienheten senast den 20 december 2020. När nämndernas yttranden inkommit sammanställs ett samlat ärende där nämndernas synpunkter beaktas och redovisas. Ärendet går därefter vidare till kommunstyrelsen för att slutligen behandlas i kommunfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

Respektive processägare ansvarar för att skjuta till de resurser som krävs för att genomföra projektet. Resursbehovet kan variera mellan olika processer beroende på antal kundval, utgångsläge etc. Kostnader kopplat till översynen tas inom respektive nämnds befintliga budget.

Konsekvenser för barn

Det är viktigt att kundvalen genererar hög kvalitet. Ett beslut i enlighet med förslaget ger på sikt positiva konsekvenser för de kundval som rör barn.

Bilaga

1.Reglemente kundval

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Sidrah Schaider
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Dokumentets syfte

Reglementet syftar till att definiera kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval innehåller tydliga auktorisationsvillkor samt att uppföljningen är enhetlig och transparent.

Dokumentet gäller för

Hela Nacka kommuns organisation

§ 1. Kundvalssystemet

Ett kundvalssystem i Nacka kommun består av

Den enskildes rätt till tjänsten	Följer av lag eller beslut från kommunfullmäktige
Checkens storlek	Beslutas av kommunfullmäktige
Auktorisationsvillkor	
<p>Generella auktorisationsvillkor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Villkor för att bli auktoriserad och för att behålla auktorisationen 	Beslutas av kommunfullmäktige
<p>Specifika auktorisationsvillkor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Särskilda villkor som ställs på anordnaren för den aktuella tjänsten inom ramen för de generella auktorisationsvillkoren 	Beslutas av ansvarig nämnd i samband med att kundvalet införs
Avauktionering	
<ul style="list-style-type: none"> - Grund för att återkalla auktorisation - Återkallelse av auktorisation till följd av brister i verksamheten 	<p>Beslutas av kommunfullmäktige</p> <p>Beslutas av nämnd och får inte delegeras i annat fall än till ordföranden med stöd av bestämmelserna i 6 kap 36 § kommunallagen. Vid misstanke om allvarlig brist i verksamheten som utgör fara för kund får ordföranden besluta att interimistiskt återkalla auktorisationen.</p>

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2014/222-003	2014-11-24	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Helena Meier

§ 2. Allmänt om auktorisationsvillkor

De generella villkoren ska vara lika i alla kundvalssystem. Beroende på vilken typ av tjänst som kundvalssystemet avser antar nämnderna specifika auktorisationsvillkor.

§ 3. Generella auktorisationsvillkor

Kundvalssystemen i Nacka kommun ska ha följande generella auktorisationsvillkor.

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
1. Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringsförbud	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktionering
2. Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktionering
3. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktionering
4. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktionering
5. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktionering
6. Anordnaren ska senast när verksamheten startar vara registrerad hos Bolagsverket och uppvisa registreringsbevis	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktionering
7. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktionering
8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet	Uppföljning	Avauktionering
9. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnarens verksamhet är nystartad,	Uppvisa vid auktorisation	Enbart villkor för auktorisation

visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.		
10. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
11. Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
12. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
13. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalssystemet.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
14. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens. Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens. Om anordnaren avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning 3. Egen anmälan	Varning och/eller avauktorisation Varning
15. Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Avauktorisation
16. Anordnaren ska rapportera större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.	Egen anmälan	Varning
17. Ansvarig för verksamheten och samtliga personal som anställs ska till anordnaren lämna ett registerutdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Utdraget får vara högst ett år gammalt.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation

Register avseende samtliga inom verksamheten ska finnas tillgängliga vid uppföljning/tillsyn.		
18. I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassande till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
19. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.	Uppföljning	Avauktorisation
20. Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
21. Utifrån verksamhetens behov, som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor, ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt samt följer krav på dokumentation och rapporteringskyldigheten om missförhållanden enligt lag.	Uppföljning	Varning
22. Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.	Uppföljning	Varning
23. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
24. Anordnare ska redovisa åtgärdsplaner kopplade till allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser.	1. Egen anmälan 2. Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation
25. Anställd hos anordnare har rätt att anmäla missförhållanden till kommunen. Anordnaren eller någon denne ansvarar för, får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan	1. Uppföljning 2. Anmälan	Varning
26. I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/ medel tillhöriga brukarna.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisation

27. Kommunen ska ha rätt till insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. I detta ingår att kommunen ska få del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
28. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.	Uppföljning	Varning
29. Anordnaren ska inom ramen för sin auktorisation ta emot den kund som väljer anordnaren för utförande av tjänst som kunden har rätt till.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
30. Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem som kommunen har.	Uppföljning	Avauktorisering
31. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
32. I förekommande fall: Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.	Uppföljning	Varning
33. Anordnare som har avauktoriseras efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.	Vid auktorisation	

§ 4. Specifika auktorisationsvillkor

Respektive nämnd ansvarar för att anta specifika auktorisationsvillkor för kundvalet. Villkoren får inte avvika från de generella auktorisationsvillkoren.

§ 5. Grunder för avauktorisering

En anordnare kan avauktoriseras enligt följande:

På egen begäran	Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader före verksamhetens upphörande. Om uppsägningstiden i de specifika auktorisationsvillkoren är längre än sex månader gäller denna i stället. När verksamheten har upphört är anordnaren avauktoriserad.
På grund av avsaknad av uppdrag	Om anordnare saknar uppdrag under en period av tolv månader avauktoriseras anordnaren.
Återkallelse av auktorisationen till följd av brister i verksamheten	Om de generella eller specifika auktorisationsvillkoren inte följs kan auktorisationen återkallas. Vid mindre brister kan varning utdelas. Om anordnaren inte inom tid som anges i varningen har åtgärdat de i varningen angivna bristerna återkallas auktorisationen. Auktorisationen återkallas om anordnaren tar ut avgift av brukaren för verksamhet som omfattas av ersättning genom checkbeloppet eller om anordnaren tar ut avgift utöver den avgift som har fastställts av kommunfullmäktige för tjänsten ifråga.

§ 6. Ansvar

Respektive nämnd ansvarar för att auktorisera och utöva tillsyn i enlighet med de generella och specifika auktorisationsvillkoren.

Nämnderna beslutar om att återkalla auktorisation för anordnare som inte uppfyller kraven för auktorisation.

§ 7. Utveckling av kundval

Nämnderna ansvarar för att fortlöpande utveckla kundvalen samt att utreda och lämna förslag till kommunfullmäktige om nya kundval inom nämndens ansvarsområden.

§ 8. Uppföljning av kundval

Nämnderna ska för varje kundvalssystem anta en modell för uppföljning och utvärdering av anordnaren och verksamheten

Modellen ska

- säkerställa en god kvalitet på tjänsten
- säkerställa en enhetlig bedömning vid auktorisation, avauktorisering och varning
- verka för en enhetlig, transparent och förutsägbar uppföljning

§ 9. Uppföljning av reglementet

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av bestämmelserna i detta reglemente.

Fördelning av Kulturstöd 2021, stora projektstödet omgång 1

11

KUN 2020/109

2020-11-23

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/109

Kulturnämnden

Fördelning av Kulturstöd 2021, stora projektstödet omgång 1

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att bevilja:
 - a. Föreningen Arabiska teatern 70 000 kr för arbete med en teaterföreställning om starka kvinnor
 - b. Föreningen LajvVerkstaden 75 000 kr för sommarlovworkshops i samarbete med museet Hamn
 - c. Föreningen Musik i Dieselverkstaden 70 000 kr för arrangerandet av en musikfestival för barn
 - d. Föreningen Nacka kammarorkester 30 000 kr för konsertverksamhet på flera platser i Nacka
 - e. Föreningen NAV scen 70 000 kr för arrangerandet av seminarier och workshops med kulturellt samhällsfokus
 - f. Stockholms Teater AB 110 000 för teaterföreställningar och konserter i samarbete med Svindersvik
 - g. Älta kulturförening 90 000 för scenkonst och musik för barn och vuxna i Älta Kulturknut.
 - h. Föreningen Farda kulturklubb 100 000 för internationell filmfestival och konstutställningar

2. Kulturnämnden beslutar att avslå ansökan om kulturstöd från:
 - a. Föreningen Made by Aya
 - b. Anders Kedhammar musik AB
 - c. Interim kultur AB
 - d. Föreningen Konstnärscentrum Öst
 - e. Föreningen Dansstudion
 - f. Nacka Riksteaterförening
 - g. Föreningen Svensk samtidskonst

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden har för den första ansökningsomgången för kulturstöd 2021, stora projektstödet, med sista dag för ansökan den 1 oktober 2020, handlagt femton ansökningar varav nio beviljas och sju avslås. Kulturnämndens totala budget för

kulturstöd (verksamhetsstöd, stora projektstödet och lilla projektstödet uppgår till 3 126 895 kr, ansökningarna om stora projektstödet uppgår till sammantaget 2 282 595 kronor.

Sammantaget omfattar beviljade ansökningar en god geografisk spridning i kommunen samt en bredd av olika kulturuttryck. Beviljade ansökningar har en prioritering mot verksamhet för barn och unga.

Kulturnämnden fördelar i detta beslut 615 000 kronor i kulturstöd stora projektstödet. Utrymme för denna kostnad finns inom ramen för kulturstöd i kulturnämndens budget för 2021.

Ärendet

Kulturnämnden har för den första ansökningsomgången för kulturstöd 2021 stora projektstödet omgång 1, med sista dag för ansökan den 1 oktober 2020, fått in totalt femton ansökningar. Kulturnämndens totala budget för kulturstöd (verksamhetsstöd, stora projektstödet och lilla projektstödet uppgår till 3 126 895 kr, ansökningarna om stora projektstödet uppgår till sammantaget 2 282 595 kronor.

Kulturnämnden fördelar 616 000 kronor i kulturstöd, stora projektstödet för ansökningsomgång 1 med sista dag för ansökan den 1 oktober 2020. Fördelningen föreslås i enlighet med bilaga 3 och i linje med riktlinjer som kulturnämnden beslutade om i juni 2016, se bilaga 1.

Handläggning av detta ärende har följt ordinarie struktur för bedömning av inkomna ansökningar som utarbetats.

Inkomna ansökningar och bedömning av formella kriterier

Av femton inkomna ansökningar är det två ansökningar som ej uppfyller de formella kriterierna, i båda fallen avser ansökan projekt som inte uppfyller kriteriet att vara publika och öppna för allmänheten.

Kvalitativ bedömning av ansökningar

Den kvalitativa bedömningen görs endast på de tretton ansökningar som uppfyller de formella kriterierna och görs genom poängsättning av kvalitativa kriterier där maximal kvalitetspoäng är 45, se bilaga 2. Den kvalitativa poängen på beviljade ansökningar ligger mellan 24-34 poäng av 45. Kvalitetspoängen är vägledande men inte avgörande för beviljande av projektstöd.

Efter formell och kvalitativ bedömning är det ytterligare fem ansökningar som föreslås få avslag på ansökan om projektstöd. Totalt beviljas sju av tolv ansökningar om stora projektstödet i ansökningsomgång 1. Samtliga motiveringar finns angivna i fördelningsunderlag, bilaga 3.

Förslag till nivå på beviljat stöd

Huvuddelen av beviljade ansökningar beviljas del av sökt stöd. Nivån på stödet utgår från en bedömning av estimerade kostnader i ansökan samt Nacka kommuns del i den totala finansieringen för projektet. I fördelningen vägs även in att kulturstödet ska

komma så många aktörer som möjligt till del för att erbjuda kvalitativ kultur till så stor del av kommunens medborgare som möjligt.

Förslag till fördelning av kulturstöd utifrån olika kategorier

Geografiskt fördelar sig förslag till beviljade projektstödsansökningar över hela Nacka. Det finns en tendens till bredare ansats i planering av platser för genomförande av verksamheter och projekt, där flera aktörer i ansökningarna planerar genomförande till flera platser i Nacka och gärna på de fyra olika kulturhusen i Nacka.

Avseende målgrupper har förslag till fördelning av projektstöd till stor del barn och unga och en bredare allmänhet som målgrupp, någon verksamhet riktar sig av hävd mot en äldre målgrupp.

Förslag till beviljade projektstöd fördelar sig till olika kulturuttryck. Tre projektstöd beviljas till scenkonst, tre kulturstöd beviljas till musik och resterande tre kulturstöd beviljas till uttryck inom performance, seminarium och filmkonst.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär att 616 000 kronor fördelas till nio projekt och till lika många kulturaktörer. Utrymme för denna kostnad finns inom ramen för kulturstöd i kulturnämndens budget för 2021.

Konsekvenser för barn

Kulturaktörer inom det fria kulturlivet bidrar på olika sätt till Nackas kulturutbud och till kulturaktiviteter för barn och unga. I beslut om projektstöd fördelas över hälften av stöden till verksamheter och projekt som riktar sig i huvudsak till barn och unga varför beslutet bidrar till att skapandet och tillgängliggörande av kulturverksamheter och kulturliv i Nacka för barn och unga.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse 2020-11-23, Fördelning av kulturstöd - stora projektstödet omgång 1
2. Bilaga 1, Riktlinjer för kulturstöd – KUN 2016/60
3. Bilaga 2, Mall för analys av ansökningar om stora projektstödet
4. Bilaga 3, Fördelningsunderlag kulturstöd 2021

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Sabina Plomin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Dokumentets syfte

Dokumentet syftar till att reglera kulturnämndens fördelning av kulturstöd

Dokumentet gäller

Dokumentet gäller för kulturnämnden

Kulturstöd i Nacka

I Nacka syftar kulturstöden till att skapa bästa möjliga och långsiktigt hållbara förutsättningar för utveckling av ett kulturliv med hög kvalitet och en mångfald av möjligheter till möten mellan professionella kulturskapare, amatörverksamheter inom kulturområdet, kulturföreningar och Nackabor.

Kulturstöden ska bidra till ett kulturutbud i Nacka som uppfyller ett eller flera av följande kriterier:

Är nyskapande och utvecklar Nacka som kulturkommun

Är lättillgängligt för alla

Prioriterar barn och unga

Är av hög konstnärlig kvalitet

Möjliggör delaktighet för deltagare och medborgare

Tillgängliggör, utvecklar och bevarar Nackas rika kulturarv

Möjliggör kreativt skapande för alla

Utvecklas i samverkan mellan flera aktörer

Finansieras av flera offentliga eller privata aktörer

Ansökningar om kulturstöd bedöms och prioriteras utifrån ovanstående kriterier.

Tre typer av kulturstöd i Nacka

Lilla projektstödet

Lilla projektstödet syftar till att stödja genomförande av kulturevenemang eller kulturprojekt som är av engångskaraktär och av mindre ekonomisk eller tidsmässig omfattning. Stöd kan beviljas med högst 25 000 kr.

Lilla projektstödet är avsett att täcka organisationens kostnader för att genomföra ett öppet och publikt kulturevenemang. Exempel på kostnader som kan beviljas är kostnader för gage/arvoden, hyra av teknik, hyra av lokal, marknadsföring eller övriga genomförandekostnader.

Lilla projektstödet kan beviljas löpande under året.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
Kun 2016/60	2016-06-14	Kulturnämnden	Kulturnämnden	Direktör för kultur och fritid

Stora projektstödet

Stora projektstödet syftar till att stödja genomförande av kulturprojekt som är av mer omfattande ekonomisk eller tidsmässig karaktär och kan omfatta ett eller flera olika sammanhängande delar eller evenemang.

Stora projektstödet är avsett att täcka kostnader som uppstår inom projektets tidsram. Exempel på kostnader som kan beviljas är projektledare/konstnärlig ledare, gage, hyra av teknik, hyra av lokal, marknadsföring eller övriga i ansökan specificerade kostnader.

Stora projektstödet kan beviljas vid två tillfällen per år och endast i undantagsfall kan kulturnämnden bevilja ett högre projektstöd än 200 000 kronor per år. Stora projektstödet beviljas inte till kulturaktörer som beviljas verksamhetsstöd samma år.

Verksamhetsstöd

Verksamhetsstödet syftar till att ge kulturaktörer som producerar och/eller förmedlar kultur i Nacka möjlighet till långsiktig planering och förutsättningar för att driva och utveckla sin verksamhet. Verksamhetsstöd kan beviljas kulturaktörer som är professionellt verksamma inom konst- och kulturområdet och som bedriver en kontinuerlig verksamhet i Nacka.

Krav för verksamhetsstöd:

- Verksamheten ska vara av stabil, kontinuerlig och konstnärlig karaktär, bedrivs på professionell nivå och ha stor betydelse för Nackas kulturliv.
- Verksamheten ska vända sig till en offentlig publik i Nacka i form av till exempel konserter, festivaler, utställningar, föreställningar, uppläsningar eller visningar.
- Verksamheten ska ha professionella utövare knutna till sig. Till dessa räknas personer som genomgått konstnärlig högskoleutbildning, annan kulturell yrkesutbildning eller som har dokumenterad erfarenhet inom konst- och kulturområdet.
- Verksamheten ska beskrivas i form av en fullständig verksamhetsplan och budget samt en beskrivning av eventuella kommunalt finansierade uppdrag.

Ett års beviljat verksamhetsstöd innebär ingen garanti för fortsatt stöd. Stödet prövas årligen och bedömningen sker i konkurrens med andra sökande utifrån konstnärlig nivå och verksamhetsmässig utveckling. För att komma ifråga för verksamhetsstöd ska man ha varit verksam i Nacka i minst ett kalenderår innan stödet söks.

Verksamhetsstöd kan beviljas till kulturverksamhet som inte uppfyller samtliga krav, men som bedöms vara särskilt kulturpolitiskt värdefull för Nacka.

Verksamhetsstöd kan beviljas vid ett tillfälle per år och söks för nästkommande verksamhetsår. Verksamhetsstöd kan beviljas med högst 300 000 kronor och endast i undantagsfall kan högre belopp beviljas.

Allmänna villkor

Kulturstöd kan beviljas för projekt och verksamhet av kulturell karaktär och inom en mångfald av kulturella uttryck. Kulturstöd kan endast beviljas för projekt eller verksamhet som genomförs i Nacka, är publik och öppen för allmänheten och som bidrar till Nackas kulturliv. Kulturstöd beviljas i första hand till föreningar och organisationer vars säte och verksamheter är baserade i Nacka kommun, men även de som har sitt säte i andra kommuner kan beviljas stöd för att genomföra verksamhet eller projekt i Nacka.

Juridisk person med organisationsnummer, till exempel föreningar, bolag, stiftelser eller enskilda firmor kan beviljas kulturstöd. Kulturstöd beviljas till föreningar och andra typer av juridiska personer under förutsättning att projekt eller verksamhet anses vara ett allmänintresse genom att det är till nytta kommunmedlemmarna samt att det bidrar till utveckling av Nackas kulturliv och inte drivs i syfte att göra vinst.

Sökande ska driva projekt eller verksamhet i egen regi och ska följa de regler för bokföring, revision och redovisning som gäller för den bolagsform och verksamhetsomfattning bolaget, stiftelsen, den ideella organisationen eller den enskilda näringsidkaren har samt inneha plus- eller bankgirokonto.

Om projekt eller verksamhet som beviljats stöd skjuts upp eller förändras avsevärt ska kultur- och fritidsenheten meddelas och kulturnämnden förbehåller sig rätten att minska, inte betala ut återstående stöd alternativt begära återbetalning. Vid utebliven redovisning kan hela eller del av stödet komma att återkrävas av kulturnämnden och inga nya stöd beviljas. Om kultur- och fritidsenheten bedömer att mottagaren av stöd uppsåtligen lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för beslut kan hela eller del av stödet komma att återkrävas av kulturnämnden och inga nya stöd beviljas.

Stöd beviljas inte till:

- Fysisk person
- Politiska partier
- Verksamhet eller projekt med främst religiösa inslag
- Verksamhet eller projekt som är vinstdrivande
- Organisationer som motarbetar demokratin eller bedriver diskriminerande verksamhet
- Musikskoleverksamhet och regelrätt kulturkursverksamhet av kontinuerlig karaktär som finansieras inom ramen för kundvalssystem och kulturkursavtal i Nacka
- Kommunal organisation/huvudman

Mall för analys av ansökningar om Kulturstöd – Stora projektstödet

Sökande aktör:

Sökt stöd:

Bedömning del 1 - Formella kriterier – projektet uppfyller kriteriet när ”rätt” svar kan bockas av i högermarginalen

1	Är projektet av kulturell karaktär? JA	
2	Är projektet planerat att genomföras i Nacka? JA	
3	Är projektet publikt och öppet för allmänheten? JA	
4	Är sökande organisation en juridisk person med organisationsnummer (föreningar, bolag, stiftelser eller enskilda firmor)? JA	
5	Har sökande organisation angett pg/bg kontonummer eller ett separat konto registrerat för sökande juridisk person? JA	
6	Kan projektet anses utgöra ett allmänintresse genom att det är till nytta för kommunmedlemmarna samt att det bidrar till utveckling av Nackas kulturliv? JA	
7	Har sökande organisation beviljats verksamhetsstöd innevarande år? NEJ	
8	Vinstsyfte - Projektet kan inte anses bedrivas i syfte att göra vinst? NEJ	
9	Projektet finansieras inte av annan nämnd i eller genom avtal med Nacka kommun – NEJ	
10a	Har sökande organisation eller förening sitt säte i Nacka kommun- JA/NEJ	
10b	Om NEJ på 10a- Sökande organisation eller förening har inte sitt säte i Nacka kommun- Är genomförandet i Nacka väl preciserat och planerat? JA	
11	Ansökan presenterar en budget i balans? JA	
12	Är sökande fysisk person- NEJ	
13	Motarbetar sökande organisation demokratin eller bedriver diskriminerande verksamhet- NEJ	
14	Är projektet musikskoleverksamhet eller regelrätt kulturkursverksamhet av kontinuerlig karaktär som finansieras inom ramen för kundvalssystem och kulturkursavtal i Nacka - NEJ	
15	Är sökande kommunal organisation/huvudman NEJ	
16	Är sökande politiskt parti- NEJ	
17	Har projektet främst religiösa inslag- NEJ	
	Projektet uppfyller formella kriterier- JA	
	Kommentar nedan om projektet avslås på grund av att formella kriterier inte uppfylls	
Skäl för beslut		

Förutsatt att projektet uppfyller de formella kriterierna bedöms det kvalitativt

Kvalitativ bedömning.

Sammanfattning av verksamheten (Kortfattad beskrivning som kopieras till bilaga och beslut)	
---	--

Kvalitativ bedömning. Bedömning (poäng) Stämmer inte alls (0) Stämmer i någon mån (1) Stämmer i ganska hög grad (2) Stämmer i hög grad (3). Max poäng 45
(dubbeltklicka för att redigera värden)

Kriterie	Poäng
1. Är nyskapande och utvecklar Nacka som kulturkommun	
2. Är lättillgängligt för alla	
3. Prioriterar barn och unga	
4. Är av hög konstnärlig kvalitet	
5. Möjliggör delaktighet för deltagare och medborgare	
6. Tillgängliggör, utvecklar och bevarar Nackas rika kulturarv	
7. Möjliggör kreativt skapande för alla	
8. Utvecklas i samverkan mellan flera aktörer	
9. Finansieras av flera offentliga eller privata aktörer	
10. Hur projektets erbjudande ska marknadsföras/spridas till deltagare/publik är tydligt	
11. Sökande har säte och hela projektet genomförs i Nacka (endast 0 eller 3)	
12. I projektet uttrycks en önskan om att nå en ny publik	
13. Tar specifik hänsyn till målgruppens eventuella funktionsvariationer	
14. Har en tydlig plan för genomförandet.	
15. Projektets budget är rimlig i förhållande till beskrivningen av projektet.	
Total sammanlagt kvalitetspoäng - Max 45 p	0

Förslag till beslut Beviljas/Avslås	
Förslag till beviljat stöd (nivå och kommentar)	
Skäl för beslut (Kopiera till samanställningen)	

Om ansökande organisation är ett bolag eller en enskild näringsidkare behöver en specifik kommentar om syftet att göra vinst formuleras i skäl för beslut.

Om projektet anger starttid innan projektet kan beviljas (beräkna ca 1 månads handläggning) ska en specifik kommentar om att inga kostnader innan visst datum beviljas. Kommentera vilka kostnader av budget som beviljas.

Stora projektstödet omg 1

Aktör	Formella krit ok	Sökt stöd kr	Beslut	Beviljat stöd kr	Projekt sammanfattning	Skäl för beslut	Poäng av max 45	Barn och unga	plats	kategori
Made by Aya	OK	203 400,00	Avslag	-	Made by Aya har en bred verksamhet som är projektfinansierad och som utgår geografiskt från Fisksätra i Nacka och har förgreningar till olika delar av Sverige och världen. Verksamheten spänner över ett flertal fält såsom design/mode, entreprenörskap, Maker space aktiviteter, bistånd och arkitektur. Den riktar sig i viss mån till allmänheten, men mer specifikt mot olika aktörer som kan involveras praktiskt i föreningens många verksamheter. De olika projekten i Nacka initieras och drivs framförallt av unga och unga vuxna. Verksamhet som planeras i Nacka 2021. Fem tillfällen med modeskola, fem seminarier om mode och entreprenörskap, fem performance workshops inom mode och rättvisa samt en turné med sju stopp. Föreningen har även ett uttalat mål att involvera flera och bredda finansieringen.	Made by Aya ansökan om verksamhetsstöd har handlagts inom ramen för projektstöd. Aktiviteterna drivs inom organisationen som enskilda projekt och att ansöka om Nacka kommuns projektstöd är rekommenderat. Made by Aya har på grund av restriktionerna kopplade till Covid-19 under hösten tvingats ställa in och beviljats förlängd projekttid för redan utbetalat stöd under 2020. För att inte lägga flera projektstöd parallellt så avslås denna ansökan och Made by Aya uppmanas att efter avslutat föregående projekt, under våren 2021, på nytt ansöka om projektstöd för verksamhet under hösten 2021 vid nästa ansökningstillfälle i april 2021. Föreningen ska innan kulturstöd för 2021 utbetalas inkomma med föreningens årsredovisning för 2019 samt en redovisning av projekt som beviljats kulturstöd under 2020.	25/45	ja	Fisksätra	design, mode
Anders Kedhammar Musik AB	ok	150 000,00	Avslag	-	Kedhammar Musik AB ansöker om projektstöd för att i samverkan med barn och unga i Nacka skriva en bok för barn i åldern 3-9 år. Syftet är integration med litteraturen som språk- och kulturbärare. Projektet kommer att ledas av yrkesarbetande författare och illustratör med gedigen utbildning och hålla en mycket hög konstnärlig kvalitet. Arbetet sker i samarbete med avdelningen för Innovation och Design vid Luleå tekniska universitet. Projektet är en samverkan mellan skola, föreningsliv och näringsliv. Projektet, om det erhåller kulturstöd, kommer även att erhålla finansiering från privata aktörer.	Kedhammar Musik AB ansökan om projektstöd avslås. Kedhammar Musik ansökte om och fick projektstöd 2018 för ett identiskt projekt, där den framtagna bannrboken nu finns i detaljhandeln. I dagsläget ses behovet av ytterligare en bok inte som ett prioriterat område. Sökande välkomnas att söka projektmedel i framtiden. Tidigare beviljade kulturstöd är redovisade i sin helhet.	30/45	ja	Sickla	litteratur

Aktör	Formella kritik	Sökt stöd kr	Beslut	Beviljat stöd kr	Projekt sammanfattning	Skäl för beslut	Poäng av max 45	Barn och unga	plats	kategori
Arabiska Teatern	ok	100 000,00	Beviljas	70 000,00	Arabiska teatern vill fortsätta sitt arbete med att genom intervjuer och forskningsarbete med arabisktalade barn och unga i Fisksätra, Orminge och Nacka skapa en teaterföreställning om starka flickor och kvinnor. Allt arbete sker på arabiska och samlar människor från olika delar av världen som delar arabiska som språk. Projektarbetet utgår ifrån Fisksättras folkets hus. Teaterföreställningen och filmen som textas på svenska kommer att turnera och visas i samarbete med Folkets hus och parker.	Ansökan beviljas 70 000 kronor, del av sökt stöd för att finansiera de kostnader som uppkommer i samband med genomförandet av intervjuer och work-shops i Fisksätra, Orminge och i Nacka. Projektet har en hög konstnärlig kvalitet, prioriterar barn och unga, möjliggör delaktighet för deltagare och medborgare, utvecklas i samverkan mellan flera aktörer och samfinansieras av flera källor. Föreningen ska innan kulturstöd för 2021 utbetalas inkomma med föreningens årsredovisning för 2019 samt en redovisning av projekt som beviljats kulturstöd under 2020.	29/45	ja	Fisksätra	Scenkonst
Interim kultur AB	ok	200 000,00	Avslås		Projektet In-between Spaces of Becoming är en serie med koreograferade installationsbaserade performance-workshops för små barn med npf funktionsvariation. Workshopsen leder fram till ett antal föreställningar för publik både med och utan funktionsvariation. Syftet är att öka tillåtenheten för personer med npf-funktionsvariation i det publika rummet. Projektet genomförs i tre likadana block med avslutande föreställningar i Höjden, Farsta och Kulturhuset Dieselverkstaden. Projektet genomförs i tätt samarbete med spädbarnsverksamheten Tittut och deras expertis. Kulturhuset Dieselverkstaden samverkar i projektet genom att upplåta stora scenen för residens mellan 27 dec 2021-12 jan 2022	Projektet In-between Spaces of Becoming stöds med 100 000 kr genom samarbete med Kulturhuset Dieselverkstaden. I och med det har projektet redan stöd från Nacka kommun och kan inte beviljas ytterligare kulturstöd.	30/45	ja	Sickla	scenkonst
Konstnärcentrum Öst	nej	185 500,00	Avslås		- Projektet avser att etablera plattformen Kulturdepartementet i Nacka. En plattform där skolor kan hitta professionella konstnärer för inköp av konstnärliga kurser och workshops. Syftet är även att ge skolor möjlighet att hitta samverkanspartners till Skapande skola-projekt. Plattformen har skapats i samverkan med Kulturrådet och Stockholms Stad.	Konstnärscentrum Östs ansökan om projektstöd avslås. Projektet är inte publikt och öppet för allmänheten och uppfyller därmed inte kriterierna för kulturstöd. Ett visst behov av en plattform för skolor att komma i kontakt med professionella kulturutövare för att stärka kreativa lärprocesser finns i Nacka kommun men är inte ett uppdrag för kulturnämnden att tillhandahålla i dagsläget. Inga tidigare kulturstöd är beviljade.	27/45	ja	hela nacka	bildkonst

Aktör	Formella kritik	Sökt stöd kr	Beslut	Beviljat stöd kr	Projekt sammanfattning	Skäl för beslut	Poäng av max 45	Barn och unga	plats	kategori
LajvVerkstaden	OK	100 000,00	beviljas	75 000,00	Projektet är en vidareutveckling av ett samarbete med Museet HAMN sommaren 2020. Projektet går ut på att i samarbete med museipedagoger utifrån lokala historiska händelser skapa ett Lajv där deltagarna får uppleva och gestalta historien. Syftet är att ge en förståelse för platsens historik och skapa anknytning hos boende i närområdet. Lajvet är också öppet för deltagare från andra platser vilket främjar integration och bidrar till bättre förståelse om Fisksätra som plats. Lajvet genomförs fem gånger under fem dagar och tar emot 30 deltagare per gång.	LajvVerksatadens ansökan om projektstöd beviljas del av sökt stöd. Projektet riktar sig till barn och unga, tillgängliggör Nackas rika kulturarv och möjliggör kreativt skapande för alla. Ett brett utbud av sommaraktiviteter för barn och unga är prioriterat. Verksamheten ska genomföras i samverkan med Museet hamn och förläggas på lämplig tid under sommarlovet för att så många barn som möjligt ska kunna delta. Tidigare utbetalade stöd är redovisade i sin helhet.	34/45	ja	Fisksätra	performance
Musik i dieselverkstaden		140 000,00	Beviljas	70 000,00	Föreningen Musik i Dieselverkstaden vill erbjuda barn en egen festival med kvalitativ musik på en professionell scen. I centrum för festivalen står 3 akter med musik skriven speciellt för barn i åldrarna 3-10 år. Upptredanden ska hålla högsta kvalitet vad gäller kompositioner, musik och framträdande. Akterna genomförs under en dag och man beräknar 50 personer i publik per akt.	Ansökan om projektstöd från Musik i dieselverkstaden beviljas del av sökt stöd, 70 000 kr. Stödet är i linje med tidigare beviljade stöd och tidigare års festivaler har genererat liknande biljettintäkter som presenteras i budget i ansökan. Projektet bedöms vara av god kvalitet och uppfyller flera av de i riktlinjerna fastställda kriterierna för kulturstöd och har genomförts tidigare. Barnmusikfestivalen bedöms vara lättillgänglig för alla, prioriterar barn och unga, har en hög konstnärlig kvalitet och bedöms bidra till att Nacka har ett attraktivt kulturutbud. Tidigare utbetalda kulturstöd är redovisade i sin helhet.	28/45	ja	Sickla	musik
Nacka Dans och teater	nej	76 900,00	Avslag		Projektet Karnevalsskolan tar emot grupper med maximalt 30 barn från förskolor och skolor. Projektet erbjuder en "hybrid" av en lokalt producerad sagoföreställning och workshop där barn tar del av de traditioner som under fyra decennier byggts upp i Orminge Karneval. Lokala karnevalssånger, danser och karnevalsutstyrseln står i fokus. Under april/maj söker föreningen finansiering för att emot 15-20 grupper och varje workshop pågår ca 45 minuter.	Ansökan om projektstöd från Nacka dans och teater avslås då projektet inte avser verksamhet som är offentlig och öppen för alla. Karnevalsskolan ska erbjudas till förskolor och skolor på samma sätt som övrig kulturverksamhet som de kan använda anslagen kulturpeng till.	30/45	ja	Orminge	musik

Aktör	Formella kritik	Sökt stöd kr	Beslut	Beviljat stöd kr	Projekt sammanfattning	Skäl för beslut	Poäng av max 45	Barn och unga	plats	kategori
Nacka kammarorkester	OK	54 000,00	Beviljas	30 000,00	Nacka kammarorkester ansöker om stöd för att genomföra fyra, över året spridda konserter under 2021. Varje konsert ses som ett delprojekt och planen är att ge konserter på fyra olika platser i kommunen och att söka samarbeten med olika aktörer som har lokaler anpassade för ändamålet. Bland de platser som nämns är bland annat olika kyrkorum i Nacka.	Ansökan om projektstöd från Nacka kammarorkester beviljas. Projektet bedöms vara lättillgängligt för alla, bidrar till att tillgängliggöra Nackas kulturarv genom sina val av konsertlokaler och är av hög konstnärlig kvalitet. Nacka kammarorkester beviljas del av sökt stöd. Tidigare utbetalda kulturstöd är redovisade i sin helhet.	24/45	nej	olika	musik
Nacka Riksteaterförening	OK	101 000,00	Avslag		Nacka Värmdö Riksteaterförening ansöker om kulturstöd för att genomföra 8-12 barn- och ungdomsteaterföreställningar på de fyra kulturhusen i Nacka och i viss mån även nationella scener. Teaterföreställningar köps in och förmedlas genom kulturhusen för att erbjuda ett utbud av teater för barn och ungdomar, men även vuxna. Föreningen räknar med att få in mindre biljettintäkter.	Nacka Riksteaterförenings ansökan om projektstöd avslås. Mot bakgrund av att föreningens mål är att kunna erbjuda medborgarna mer av den verksamhet som kulturhusen redan erbjuder och vårens möjligheter att genomföra publika evenemang redan är högst osäker så rekommenderas att Nacka riksteaterförening avvaktar och söker projektstöd för hösten 2021 om restriktionerna medger att kulturverksamhet kan återgå till ett mer normalt läge. Tidigare sökta kulturstöd är redovisade i sin helhet.	20/45	ja	orminge, Sickla, Saltsjöbaden, Fisksätra, Älta	scenkonst
NAVscen	OK	200 000,00		70 000,00	Imagine – projektet bygger vidare på redan befintligt nätverk. 12 event planeras på digitala plattformar och NAVs mötesplatser, bland andra Nacka Strand och Järla Sjö. Eventen ska vara delvis digitala, delvis fysiska och är en mix av workshops, dialoger, teater mm.	Ansökan om projektstöd från föreningen NAV scen beviljas projektstöd med del av sökt belopp, 70 000 kr. Projektet utgår ifrån ett medskapande perspektiv och möjliggör delaktighet för deltagare och medborgare. Större fokus på digitalt deltagande än tidigare vilket försvårar bedömning av både kostnader och spridning. Det har genomförts ett antal program som kunnat anpassas till rådande restriktioner under 2020 och detsamma bedöms gälla även under 2021. Navs verksamhet utgör en relevant, och är kanske den enda plattformen för kompetensutbyte för professionella kulturutövare i Nacka och Stockholmsregionen, där också aktuella samhällsfrågor vävs ihop. Föreningen ska innan kulturstöd för 2021 utbetalas inkomma med föreningens årsredovisning för 2019 samt en redovisning av projekt som beviljats kulturstöd under 2020.	24/45	nej	Nacka Strand	seminarium

Aktör	Formella kritik	Sökt stöd kr	Beslut	Beviljat stöd kr	Projekt sammanfattning	Skäl för beslut	Poäng av max 45	Barn och unga	plats	kategori
Stockholms Teateria	OK	220 000,00	Beviljas	110 000,00	Stockholms Teateria planerar att spela 2020 års teaterföreställning Askungen på Svindersvik igen då de inte kunde ta emot alla som ville se pga Corona, intresset var stort. Utöver det planeras två vårkonsserter och 4 föreställningar med en mordgåta. Samtliga föreställningar ges på Svindersvik.	Projektet är av hög konstnärlig kvalitet och ansökande har säte och ger på ett intressant sätt tillträde till och kunskap om en kulturhistoriskt värdefull plats i Nacka. Projektet riktar sig delvis mot barn, unga och familjer. Intresset för teaterföreställningen under 2020 motiverar att kunna visa den för en större publik. Om restriktioner kvarstår bör projektet kunna anpassas likt föregående år. Aktören ska innan kulturstöd för 2021 utbetalas inkomma med en redovisning av projekt som beviljats kulturstöd under 2020.	31/45	ja	Svindersvik	scenkonst
Svensk samtidskonst	OK	200 000,00	Avslag		Projektet [Solkatt] består av två steg där steg 1 omfattar medborgardialog, skissarbete och en tillfällig konstfestival i Fisksätra. Steg 2 är arbete med permanent offentlig konst utifrån resultatet av steg 1. Ansökans budget omfattar steg 1. Medborgardialogen fokuserar på att involvera ungdomar.	Ansökan om kulturstöd avslås då kulturnämnden inte har ansvar för kommunens offentliga konst. Kulturnämnden ska inte bevilja stöd till kulturaktörer för uppförande av offentlig konst. Föreningen har möjlighet att förmedla sin idé till Miljö och stadsbyggnadsnämnden som ansvarar för uppförande av offentlig konsten i Nacka eller annan mark eller fastighetsägare i Fisksätra.	31/45	ja	Fisksätra	konst
Älta kulturförening	OK	126 795,00	Beviljas	90 000,00	Älta kulturförening ansöker om kulturstöd för att skapa ett kulturprogram i kulturhuset, Älta Kulturknut. Föreningen föreslår att genomföra 9 olika kulturevenemang under 2021. Planering av dessa i detalj sker under senhösten 2019 men fokus är tänkt att vara på evenemang inom genrerna teater (framförallt barnteater), musik och litteratur. Föreningen beräknar att nå ut till omkring 1500 besökare baserat på tidigare års besöksiffror.	Älta kulturförening beviljas projektstöd med del av sökt stöd. Projektet bedöms vara lättillgängligt för alla, prioriterar barn och unga, har finansiering från flera aktörer. Projektet beviljas del av sökt stöd. Föreningen ska innan kulturstöd för 2021 utbetalas inkomma med föreningens årsredovisning för 2019 samt en redovisning av projekt som beviljats kulturstöd under 2020.	24/45	ja	Älta	scenkonst

Aktör	Formella kritik	Sökt stöd kr	Beslut	Beviljat stöd kr	Projekt sammanfattning	Skäl för beslut	Poäng av max 45	Barn och unga	plats	kategori
Farda kulturklubben	OK	225 000,00	Beviljas	100 000,00	Föreningen Farda kulturklubben har bedrivit kulturverksamhet i Nacka sedan 20 år, tidigare under namnet Afghanska pennklubben. De arrangerar bland annat en internationell afghansk filmfestival som genomförts i Nacka sedan 2008 med uppehåll 2020 pga Covid-19. Filmfestivalen byggs ut för varje år med utökad verksamhet och för 2021 planeras visning av 70–80 filmer under en vecka. Filmerna textas på engelska. De planerar även en Litteraturfestival, driver ett webbmagasin och anordnar seminarier och musikkvällar.	Föreningen Farda kulturklubbens ansökan om verksamhetsstöd har handlagts inom ramen för projektstöd. Föreningen beviljas kulturstöd i form av projektstöd med del av sökt stöd, 100 000 kr, för att arrangera den internationella afghanska filmfestivalen samt konstutställningar och seminarier under 2021. Verksamheten bedöms ha hög konstnärlig kvalitet och bidrar till internationell prägel på Nackas kulturliv. Projektstödet ska redovisas senast två månader efter avslutat projekt. Tidigare sökta stöd är redovisade i helhet.	32/45	nej	Järla	film, seminarium
Summa		2 282 595,00		615 000,00						

Fördelning av kulturstöd 2021, verksamhetsstöd 2021

12

KUN 2020/108

2020-11-23

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/108

Kulturnämnden

Fördelning av kulturstöd 2021, verksamhetsstöd 2021

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att bevilja:
 - a. Föreningen Boo Folkets Hus 250 000 kr
 - b. Drömlokalen ideell förening 200 000 kr
 - c. Föreningen Fisksätra folkets Hus 250 000 kr
 - d. Föreningen Fisksätra museum 250 000 kr
 - e. Föreningen Renqvists verkstad 250 000 kr
 - f. St Eriks orkesterförening 20 000 kr
 - g. Stiftelsen Hobby och leksaksmuseum 250 000 kr
 - h. Syskonen Kajsa och Olle Nymans kulturstiftelse 250 000 kr
 - i. Föreningen Teater Fredag 250 000 kr

2. Kulturnämnden beslutar att avslå ansökan om verksamhetsstöd från:
 - a. Vävföreningen Sländan

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden har för ansökningsomgången för kulturstöd 2021 verksamhetsstöd 2021, med sista dag för ansökan den 1 oktober 2020, handlagt tio ansökningar varav nio beviljas och en avslås. Kulturnämndens totala budget för kulturstöd (verksamhetsstöd, stora projektstödet och lilla projektstödet) uppgår till 3 126 895 kr, ansökningarna om verksamhetsstöd uppgår till sammantaget 2 945 000 kronor.

Sammantaget omfattar beviljade ansökningar en god geografisk spridning i kommunen samt en bredd av olika kulturuttryck. Beviljade ansökningar har en prioritering mot verksamhet för barn och unga.

Kulturnämnden fördelar i detta beslut 1 970 000 kronor i kulturstöd verksamhetsstöd. Utrymme för denna kostnad finns inom ramen för kulturstöd i kulturnämndens budget för 2021.

Ärendet

Kulturnämnden har för ansökningsomgången för kulturstöd 2021 verksamhetsstöd 2021, med sista dag för ansökan den 1 oktober 2020, fått in totalt tio ansökningar. Kulturnämndens totala budget för kulturstöd (verksamhetsstöd, stora projektstödet och lilla projektstödet) uppgår till 3 126 895 kr, ansökningarna om verksamhetsstöd uppgår till sammantaget 2 945 000 kronor.

Kulturnämnden fördelar 1 970 000 kronor i kulturstöd, verksamhetsstöd 2021 med sista dag för ansökan den 1 oktober 2020. Fördelningen föreslås i enlighet med bilaga 3 och i linje med riktlinjer som kulturnämnden beslutade om i juni 2016, se bilaga 1.

Handläggning av detta ärende har följt ordinarie struktur för bedömning av inkomna ansökningar som utarbetats.

Inkomna ansökningar och bedömning av formella kriterier

Av de tio inkomna ansökningarna är det en ansökan som ej uppfyller de formella kriterierna, i det fallet avser ansökan verksamhet som inte uppfyller kriteriet att vara publik och öppen för allmänheten.

Kvalitativ bedömning av ansökningar

Den kvalitativa bedömningen görs endast på de nio ansökningar som uppfyller de formella kriterierna och görs genom poängsättning av kvalitativa kriterier där maximal kvalitetspoäng är 45, se bilaga 2. Den kvalitativa poängen på beviljade ansökningar ligger mellan 30-38 poäng av 45. Kvalitetspoängen är vägledande men inte avgörande för beslut om verksamhetsstöd.

Efter formell och kvalitativ bedömning föreslås samtliga nio återstående ansökningar beviljas verksamhetsstöd för 2021. Samtliga motiveringar finns angivna i fördelningsunderlag, bilaga 3.

Förslag till nivå på beviljat stöd

Huvuddelen av beviljade ansökningar beviljas del av sökt stöd. Nivån på stödet utgår från en bedömning av estimerade kostnader i ansökan samt Nacka kommuns del i den totala finansieringen för verksamheten. I fördelningen vägs även in att kulturstödet ska komma så många aktörer som möjligt till del för att erbjuda kvalitativ kultur till så stor del av kommunens medborgare som möjligt.

Förslag till fördelning av kulturstöd utifrån olika kategorier

Geografiskt fördelar sig förslag till beviljade verksamhetsstöd över hela Nacka. Då verksamhetsstöd i huvudsak riktas mot verksamheter som bedriver en mer omfattande och öppen verksamhet där en fast lokal är en förutsättning så fördelas verksamhetsstödet till aktörer som i stor omfattning driver sin verksamhet i något av kulturhusen eller i egen lokal.

Avseende målgrupper har förslag till fördelning av projektstöd till stor del barn och unga och en bredare allmänhet som målgrupp, en verksamhet riktar sig av hävd mot en äldre målgrupp.

Förslag till beviljade verksamhetsstöd fördelar sig mot olika kulturuttryck. Flera av verksamheterna omfattar en bred verksamhet inom scenkonst, musik, skapande, utställningar och kursverksamhet.

NACKA
KOMMUN

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär att 1 970 000 kronor fördelas som verksamhetsstöd till nio kulturaktörer. Utrymme för denna kostnad finns inom ramen för kulturstöd i kulturnämndens budget för 2021.

Konsekvenser för barn

Kulturaktörer inom det fria kulturlivet bidrar på olika sätt till Nackas kulturutbud och till kulturaktiviteter för barn och unga. I beslut om verksamhetsstöd 2021 fördelas över hälften av stöden till verksamheter och projekt som riktar sig i huvudsak till barn och unga varför beslutet bidrar till att skapandet och tillgängliggörande av kulturverksamheter och kulturliv i Nacka för barn och unga.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse 2020-11-23, Fördelning av kulturstöd - verksamhetsstöd 2021
2. Bilaga 1, Riktlinjer för kulturstöd – KUN 2016/60
3. Bilaga 2, Mall för analys av ansökningar om verksamhetsstöd
4. Bilaga 3, Fördelningsunderlag kulturstöd 2021

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Sabina Plomin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Dokumentets syfte

Dokumentet syftar till att reglera kulturnämndens fördelning av kulturstöd

Dokumentet gäller

Dokumentet gäller för kulturnämnden

Kulturstöd i Nacka

I Nacka syftar kulturstöden till att skapa bästa möjliga och långsiktigt hållbara förutsättningar för utveckling av ett kulturliv med hög kvalitet och en mångfald av möjligheter till möten mellan professionella kulturskapare, amatörverksamheter inom kulturområdet, kulturföreningar och Nackabor.

Kulturstöden ska bidra till ett kulturutbud i Nacka som uppfyller ett eller flera av följande kriterier:

Är nyskapande och utvecklar Nacka som kulturkommun

Är lättillgängligt för alla

Prioriterar barn och unga

Är av hög konstnärlig kvalitet

Möjliggör delaktighet för deltagare och medborgare

Tillgängliggör, utvecklar och bevarar Nackas rika kulturarv

Möjliggör kreativt skapande för alla

Utvecklas i samverkan mellan flera aktörer

Finansieras av flera offentliga eller privata aktörer

Ansökningar om kulturstöd bedöms och prioriteras utifrån ovanstående kriterier.

Tre typer av kulturstöd i Nacka

Lilla projektstödet

Lilla projektstödet syftar till att stödja genomförande av kulturevenemang eller kulturprojekt som är av engångskaraktär och av mindre ekonomisk eller tidsmässig omfattning. Stöd kan beviljas med högst 25 000 kr.

Lilla projektstödet är avsett att täcka organisationens kostnader för att genomföra ett öppet och publikt kulturevenemang. Exempel på kostnader som kan beviljas är kostnader för gage/arvoden, hyra av teknik, hyra av lokal, marknadsföring eller övriga genomförandekostnader.

Lilla projektstödet kan beviljas löpande under året.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
Kun 2016/60	2016-06-14	Kulturnämnden	Kulturnämnden	Direktör för kultur och fritid

Stora projektstödet

Stora projektstödet syftar till att stödja genomförande av kulturprojekt som är av mer omfattande ekonomisk eller tidsmässig karaktär och kan omfatta ett eller flera olika sammanhängande delar eller evenemang.

Stora projektstödet är avsett att täcka kostnader som uppstår inom projektets tidsram. Exempel på kostnader som kan beviljas är projektledare/konstnärlig ledare, gage, hyra av teknik, hyra av lokal, marknadsföring eller övriga i ansökan specificerade kostnader.

Stora projektstödet kan beviljas vid två tillfällen per år och endast i undantagsfall kan kulturnämnden bevilja ett högre projektstöd än 200 000 kronor per år. Stora projektstödet beviljas inte till kulturaktörer som beviljas verksamhetsstöd samma år.

Verksamhetsstöd

Verksamhetsstödet syftar till att ge kulturaktörer som producerar och/eller förmedlar kultur i Nacka möjlighet till långsiktig planering och förutsättningar för att driva och utveckla sin verksamhet. Verksamhetsstöd kan beviljas kulturaktörer som är professionellt verksamma inom konst- och kulturområdet och som bedriver en kontinuerlig verksamhet i Nacka.

Krav för verksamhetsstöd:

- Verksamheten ska vara av stabil, kontinuerlig och konstnärlig karaktär, bedrivs på professionell nivå och ha stor betydelse för Nackas kulturliv.
- Verksamheten ska vända sig till en offentlig publik i Nacka i form av till exempel konserter, festivaler, utställningar, föreställningar, uppläsningar eller visningar.
- Verksamheten ska ha professionella utövare knutna till sig. Till dessa räknas personer som genomgått konstnärlig högskoleutbildning, annan kulturell yrkesutbildning eller som har dokumenterad erfarenhet inom konst- och kulturområdet.
- Verksamheten ska beskrivas i form av en fullständig verksamhetsplan och budget samt en beskrivning av eventuella kommunalt finansierade uppdrag.

Ett års beviljat verksamhetsstöd innebär ingen garanti för fortsatt stöd. Stödet prövas årligen och bedömningen sker i konkurrens med andra sökande utifrån konstnärlig nivå och verksamhetsmässig utveckling. För att komma ifråga för verksamhetsstöd ska man ha varit verksam i Nacka i minst ett kalenderår innan stödet söks.

Verksamhetsstöd kan beviljas till kulturverksamhet som inte uppfyller samtliga krav, men som bedöms vara särskilt kulturpolitiskt värdefull för Nacka.

Verksamhetsstöd kan beviljas vid ett tillfälle per år och söks för nästkommande verksamhetsår. Verksamhetsstöd kan beviljas med högst 300 000 kronor och endast i undantagsfall kan högre belopp beviljas.

Allmänna villkor

Kulturstöd kan beviljas för projekt och verksamhet av kulturell karaktär och inom en mångfald av kulturella uttryck. Kulturstöd kan endast beviljas för projekt eller verksamhet som genomförs i Nacka, är publik och öppen för allmänheten och som bidrar till Nackas kulturliv. Kulturstöd beviljas i första hand till föreningar och organisationer vars säte och verksamheter är baserade i Nacka kommun, men även de som har sitt säte i andra kommuner kan beviljas stöd för att genomföra verksamhet eller projekt i Nacka.

Juridisk person med organisationsnummer, till exempel föreningar, bolag, stiftelser eller enskilda firmor kan beviljas kulturstöd. Kulturstöd beviljas till föreningar och andra typer av juridiska personer under förutsättning att projekt eller verksamhet anses vara ett allmänintresse genom att det är till nytta kommunmedlemmarna samt att det bidrar till utveckling av Nackas kulturliv och inte drivs i syfte att göra vinst.

Sökande ska driva projekt eller verksamhet i egen regi och ska följa de regler för bokföring, revision och redovisning som gäller för den bolagsform och verksamhetsomfattning bolaget, stiftelsen, den ideella organisationen eller den enskilda näringsidkaren har samt inneha plus- eller bankgirokonto.

Om projekt eller verksamhet som beviljats stöd skjuts upp eller förändras avsevärt ska kultur- och fritidsenheten meddelas och kulturnämnden förbehåller sig rätten att minska, inte betala ut återstående stöd alternativt begära återbetalning. Vid utebliven redovisning kan hela eller del av stödet komma att återkrävas av kulturnämnden och inga nya stöd beviljas. Om kultur- och fritidsenheten bedömer att mottagaren av stöd uppsåtligen lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för beslut kan hela eller del av stödet komma att återkrävas av kulturnämnden och inga nya stöd beviljas.

Stöd beviljas inte till:

- Fysisk person
- Politiska partier
- Verksamhet eller projekt med främst religiösa inslag
- Verksamhet eller projekt som är vinstdrivande
- Organisationer som motarbetar demokratin eller bedriver diskriminerande verksamhet
- Musikskoleverksamhet och regelrätt kulturkursverksamhet av kontinuerlig karaktär som finansieras inom ramen för kundvalssystem och kulturkursavtal i Nacka
- Kommunal organisation/huvudman

Mall för analys av ansökningar om Kulturstöd – Verksamhetsstöd

Sökande aktör:

Sökt stöd:

Bedömning del 1-Formella kriterier – verksamheten uppfyller kriteriet när ”rätt” svar kan bockas av i högermarginalen

1	Är verksamheten av stabil, kontinuerlig och konstnärlig karaktär, bedrivs på professionell nivå och har stor betydelse för Nackas kulturliv? JA	
2	Är verksamheten planerad att genomföras i Nacka? JA	
3	Vänder sig verksamheten till en offentlig publik i Nacka i form av till exempel konserter, festivaler, utställningar, föreställningar, uppläsningar eller visningar? Ja	
4	Är sökande organisation en juridisk person med organisationsnummer (föreningar, bolag, stiftelser eller enskilda firmor)? JA	
5	Har sökande organisation angett pg/bg kontonummer eller ett separat konto registrerat för sökande juridisk person? JA	
6	Kan verksamheten anses utgöra ett allmänintresse genom att den är till nytta för kommunmedlemmarna samt att den bidrar till utveckling av Nackas kulturliv? JA	
7	Har sökande organisation beviljats Stora projektstödet för det år som ansökan gäller? NEJ	
8	Verksamheten kan inte anses bedrivas i syfte att göra vinst? NEJ	
9	Verksamheten finansieras inte av annan nämnd i eller genom avtal med Nacka kommun – NEJ	
10a	Har sökande organisation eller förening sitt säte i Nacka kommun- JA/NEJ	
10b	Om NEJ på 10a- Ansökande organisation eller förening har inte sitt säte i Nacka kommun- Är genomförandet i Nacka väl preciserat och planerat? JA	
11	Är sökande fysisk person- NEJ	
12	Motarbetar sökande organisation demokratin eller bedriver diskriminerande verksamhet- NEJ	
13	Är verksamheten musikskoleverksamhet eller regelrätt kulturkursverksamhet av kontinuerlig karaktär som finansieras inom ramen för kundvalssystem och kulturkursavtal i Nacka - NEJ	
14	Är sökande kommunal organisation eller har kommunal huvudman NEJ	
15	Är sökande politiskt parti- NEJ	
16	Har projektet främst religiösa inslag- NEJ	
	Projektet uppfyller formella kriterier- JA	
	Kommentar nedan om projektet avslås på grund av att formella kriterier inte uppfylls	
Skäl för beslut		

Förutsatt att projektet uppfyller de formella kriterierna bedöms det kvalitativt

Kvalitativ bedömning.

Sammanfattning av verksamheten (Kortfattad beskrivning som kopieras till bilaga och beslut)	
---	--

Bedömning (poäng) Stämmer inte alls (0) Stämmer i någon mån (1) Stämmer i ganska hög grad (2) Stämmer i hög grad (3) – Max poäng 45
(dubbelklicka för att redigera värden)

Kriterie	Poäng
1. Är nyskapande och utvecklar Nacka som kulturkommun- i ansökan beskrivs på vilket sätt verksamheten har betydelse för Nackas kulturliv.	
2. Är av stabil och kontinuerlig karaktär - Sammantagen bedömning av verksamhetens planerade öppettider och tydligt identifierad plats eller platser för verksamheten.	
3. Prioriterar barn och unga – i ansökan framgår att barn och unga är en prioriterad målgrupp för verksamheten.	
4. Är av hög konstnärlig kvalitet – Verksamheten ska ha professionella utövare knutna till sig. Till dessa räknas personer som genomgått konstnärlig högskoleutbildning, annan kulturell yrkesutbildning eller som har dokumenterad erfarenhet inom konst-och kulturområdet. I ansökan framgår att de som bedriver verksamheten har kompetens för uppgiften.	
5. Möjliggör delaktighet för deltagare och medborgare – i ansökan beskrivs hur deltagare och besökare har möjlighet att påverka verksamheten och verksamhetens inriktning	
6. Tillgängliggör, utvecklar och bevarar Nackas rika kulturarv	
7. Möjliggör kreativt skapande för alla	
8. Utvecklas i samverkan mellan flera aktörer – i ansökan framgår att verksamheten samverkar eller önskar samverka med andra aktörer i Nacka eller omvärlden.	
9. Sökande har säte och hela sin verksamhet i Nacka (0 eller 3)	
10. Är lättillgänglig - Hur verksamheten erbjuds eller ska marknadsföras/spridas till deltagare/publik är tydligt	
11. Är lättillgänglig - Tar specifik hänsyn till målgruppens eventuella funktionsvariationer.	
12. Är lättillgänglig - I ansökan framgår att sökande verksamhet vill nå en ny publik.	
13. Finansieras av flera offentliga eller privata aktörer.	
14. I ansökan finns en tydlig budget som är rimlig i förhållande till beskrivningen av verksamheten.	
15. Verksamhetens tidigare kulturstödsansökningar har redovisats i enlighet med gällande anvisningar och sökande har kompletterat redovisningarna vid behov.	
Total sammanlagt kvalitetspoäng - Max 45 p	0

Förslag till beslut Beviljas/Avslås	
Förslag till beviljat stöd (nivå och kommentar)	

Skäl för beslut (Kopiera till samanställningen)

Viktigt - Om förslag till beslut är att bevilja kulturstöd behöver specifik kommentar i skäl för beslut om följande göras:

- Om ansökande organisation är ett bolag eller en enskild näringsidkare behöver en specifik kommentar om syftet att göra vinst formuleras i skäl för beslut.
- Om projektet anger starttid innan 1 januari ska en specifik kommentar om att inga kostnader innan dessa respektive datum beviljas.

Sänkta taxor i kulturhuset
Fisksätra Folkets Hus

13

KUN 2020/118

2020-11-17

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/118

Kulturnämnden

Sänkta taxor i kulturhuset Fisksätra Folkets Hus

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att fastställa taxor och avgifter, gällande lokalbokning i det nya kulturhuset Fisksätra Folkets Hus, i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelse daterad den 17 november 2020.
2. Kulturnämnden beslutar att taxorna ska träda i kraft med omedelbar verkan.

Sammanfattning av ärendet

Fisksätra Folkets Hus är ett av fyra kulturhus vars taxor kulturnämnden fastställer. Kulturnämnden har tecknat avtal med Fisksätra Folkets Hus förening gällande lokalbokning, bemanning och drift av huset. I oktober inkom föreningen med önskemål om sänkta taxor på grund av klagomål och synpunkter från medborgare och organisationer, gällande för höga taxor i huset. Mot bakgrund av att lokalerna är mycket mindre i det nya huset, gör många organisationer och medborgare bedömningen att det inte är värt priset. Dagens taxor ligger i nivå med motsvarande lokaler i de övriga kulturhusen, men föreningens bedömning är att det inte möter efterfrågan. I korthet innebär förslaget att taxorna som gäller på vardagar även ska gälla under helger, och att taxorna i de tre största lokalerna i huset sänks rejält för alla bokatningskategorier. Bedömningen är att förslaget till sänkta taxor är rimligt mot bakgrund av att huset är nytt med förändrade förutsättningar gällande deltagarkapacitet. Dagens taxor har nu prövats en tid och visat sig inte fungera för alla intressenter som vill genomföra kulturaktiviteter i huset. Därmed bedöms justeringar nödvändiga för öka nyttjandegraden av lokalerna.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige har bemyndigat kulturnämnden att fastställa taxa för lokalupplåtelse i kulturlokaler. Med kulturlokaler menas större mötesplatser för kultur och som fungerar som lokala kulturhus. För närvarande fastställer kulturnämnden taxor för lokalupplåtelse i fyra kulturhus, varav ett är Fisksätra Folkets Hus.

Kulturnämnden har avtal om lokalupplåtelse i ovannämnda kulturhus med syfte att bland annat hålla låga taxor i lokalerna för de prioriterade grupperna barn, ungdomar och personer med funktionsvariationer. Riktlinjer, regler och fördelningsprinciper för

uthyrning av kulturlokaler presenteras i bilaga 1. Fördelningsprinciper används endast om efterfrågan på lokalerna är större än tillgången.

De lokalförvaltande organisationerna ska följa de gemensamma användarkategorier som anges i riktlinjerna för prissättningen av respektive lokal. Fisksätra Folkets Hus förening är lokalförvaltande organisation i Fisksätra Folkets Hus.

Förslag till sänkta taxor

I oktober inkom Fisksätra Folkets Hus förening med önskemål om sänkta taxor på grund av klagomål och synpunkter från medborgare och organisationer, gällande för höga taxor i huset. Mot bakgrund av att lokalerna är mycket mindre i det nya huset, gör många organisationer och medborgare bedömningen att det inte är värt priset. Dagens taxor ligger i nivå med motsvarande lokaler i de övriga kulturhusen, men föreningens bedömning är att det inte möter efterfrågan. Föreningen har därför skickat in förslag till sänkta taxor som presenteras i bilaga 2. I bilagan är befintliga avgifter, som föreslås tas bort, överstrukna och förslag till nya taxor är gulmarkerade. I korthet innebär förslaget att taxorna som gäller på vardagar även ska gälla under helger, och att taxorna i de tre största lokalerna i huset sänks rejält för alla bokningskategorier. Timtaxan för bemanning av huset efter ordinarie öppettider föreslås också sänkas kraftigt.

Enhetens bedömning

Bedömningen är att förslaget till sänkta taxor är rimligt mot bakgrund av att huset är nytt med förändrade förutsättningar gällande deltagarkapacitet. Dagens taxor har nu prövats en tid och visat sig inte fungera för alla intressenter som vill genomföra kulturaktiviteter i huset. Målet är att lokalerna ska vara efterfrågade och fullbokade av olika aktörer, samtidigt som den lokalförvaltande organisationen ska kunna få in tillräckligt med intäkter till driften av huset. Det är en balans som kan vara svår att uppnå och ytterligare justeringar av taxorna kan därför bli aktuella under nästa år. Betalningsförmågan är lägre i Fisksätra jämfört med många andra delar av Nacka, vilket kan vara en bidragande orsak till behovet av lägre taxor. Pandemins effekter kan också bidra till att betalningsförmågan hos olika aktörer och medborgare minskar vart efter tiden går utan att smittspridningen stoppas. Detta är en effekt som alla kulturhus riskerar drabbas av.

Mot bakgrund av ovan föreslås nämnden bifalla förslaget till sänkta taxor i Fisksätra Folkets Hus, och besluta att dessa ska träda i kraft med omedelbar verkan.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inte några ekonomiska konsekvenser för nämnden. De intäkter som taxorna genererar går till Fisksätra Folkets Hus förening som en delfinansiering för det lokalförvaltande uppdraget som föreningen har genom avtal med kulturnämnden.

Konsekvenser för barn

Barn och ungdomar är en prioriterad grupp för lokalupplåtelsen i kommunalt finansierade kulturlokaler. Om det blir för höga taxor finns det risk att kultur- och fritidsverksamhet för barn och ungdomar inte kan bedrivas i kulturlokalerna, vilket kan leda till minskad mångfald och ett sämre utbud för denna målgrupp. Det kan även leda

till att kulturverksamhet för barn och ungdomar bedrivs i andra lokaler som inte är verksamhetsanpassade och tillgängliga för alla.

Handlingar i ärendet

1. Riktlinjer, regler och fördelningsprinciper för bokning och upplåtelse av kulturlokaler
2. Förslag till sänkta taxor för lokalbokning i Fisksätra Folkets Hus

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Dokumentets syfte

Syftet med detta dokument är att reglera villkor och regler som ska tillämpas vid bokning och upplåtelse av kulturlokaler.

Dokumentet gäller för

Föreningar, företag och privatpersoner.

Generella riktlinjer för lokalbokningar

Kulturverksamhet för barn och ungdomar samt personer med funktionsvariationer ska prioriteras när det gäller tilldelning av tider i lokaler.

Mesta möjliga rättvisa mellan olika aktiviteter och föreningar/anordnare ska råda.

Fördelningen av tider ska ske så att verksamheter för flickor och pojkar får så lika andel tid och så lika attraktiv tid som möjligt i anläggningarna.

I lokalerna ska det bedrivas ett brett och varierat utbud av aktiviteter.

Några lokaler har särskild inriktning, där vissa aktiviteter har företräde.

Ansökan ska ha kommit i rätt tid och vara undertecknad. Tidpunkt för respektive ansökan informeras om via kommunens hemsida. Om föreningen kraftigt avviker från kommunens fördelning, har kommunen rätt att fördela om tiderna

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2010/462-860, KUN 2019/39	KUN 2019-02-19	Kulturnämnden/Kommunfullmäktige	Kulturnämnden/Kommunfullmäktige	Kultur- och fritidsdirektör

Villkor och regler för uthyrning

Till dig som hyr en kulturlokal

Regler och ansvar

1. Lokaler och anläggningar får bara användas den tid och för det syfte som står i bokningsbekräftelsen. Du måste rätta dig efter kompletterande villkor och anvisningar som du får av ansvarig personal. Tidsöverdrag debiteras för varje påbörjad timme enligt särskild taxa beslutad av ansvarig nämnd.
2. Lokaler och anläggningar hyrs ut i befintligt skick. Du får själv bedöma och ansvara för om lokalen eller anläggningen är lämplig för den verksamhet som du planerar att bedriva i den.
3. Om lokaler/anläggningar eller utrustning som tillhör kommunen skadas måste du omedelbart anmäla det på en gång. I respektive lokal/anläggning finns kontaktuppgifter uppsatta för var du kan vända dig. Du kan bli skyldig att betala ersättning för skadan.
4. Nacka kommun/lokaluthyraren ansvarar inte för om saker som du tagit med till lokalen/anläggningen förloras eller skadas.
5. Om du inte börjar använda en bokad lokal/anläggning inom 30 minuter efter bokad tid, förlorar du bokningen. Om detta händer mer än tre gånger kan Nacka kommun/lokaluthyraren häva kommande bokningar.
6. Du får inte, utan Nacka kommuns/lokaluthyrarens skriftliga godkännande, överlåta eller sälja bokad tid i lokalen/anläggningen till annan.
7. Du ska själv skaffa och följa de myndighetstillstånd som behövs. Du ansvarar för att inte flera människor vistas i lokalen/anläggningen än vad som är tillåtet av brandmyndigheten.
8. Hyresgästen ska hålla sig informerad om brandredskap och utrymningsvägar och åtar sig att i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Du ska se till att nödutgångar inte är blockerade eller låsta.
9. När du är i lokalen/anläggningen ska du se till att tillfredsställande ordning råder och att om det behövs, vakter finns i och i anslutning till lokalen/anläggningen.
10. Du får inte hindra personal att utföra nödvändiga arbetsuppgifter eller från att ha tillsyn i lokalen/anläggningen under hyrestiden.
11. Faktura från Nacka kommun/lokaluthyraren ska vara betald senast angiven förfallodag. Vid dröjsmål utgår ränta enligt räntelagen. För betalningspåminnelse debiteras särskild avgift. Om Nacka kommun/lokaluthyraren behöver ha extra tillsyn, extra städning, reparationer eller övriga extra kostnader under tiden som

du hyrt en lokal/anläggning kan du efterdebiteras. Skulder för tidigare hyrestillfällen ska vara betalda innan ny bokning kan ske av lokaler/anläggningar som ingår i kommunens lokalupplåtelse.

Särskilda regler

12. Vid avtalsbrott, som inte kan anses som ringa, kan Nacka kommun/lokaluthyraren besluta om att bokningen upphör att gälla omedelbart.
13. Nacka kommun/lokaluthyraren har rätt att ta ut en depositionsavgift för bokningen.
14. Du ska utse en ledare som ansvarar för verksamheten i lokalen/anläggningen.
15. Deltagarna får bara vara i lokalen/anläggningen då ledaren är närvarande.
16. Ledaren är ansvarig för att deltagarna får information om de risker som finns med verksamheten och för att skyddsföreskrifter och övriga anvisningar följs.
17. Ledaren ska vid varje upplåtelse tillfälle besiktiga lokalen/anläggningen och dess utrustning innan verksamheten börjar.
18. Ledaren ansvarar för att material, redskap och dylikt ställs tillbaka på anvisad plats, att ljuset släcks och att alla fönster är stängda och låsta vid verksamhetens slut. Du som hyresgäst ansvarar för att grovstäda lokalerna inklusive använda biutrymmen.
19. Generellt tillåts inte alkoholförtäring i Nacka kommuns lokaler och anläggningar, däremot finns undantag i vissa festlokaler och då gäller speciella regler för respektive anläggning. Rökförbud gäller inomhus och i direkt anslutning till entréer.
20. Strejk, lockout eller annan arbetsmarknadskonflikt, brand, strömavbrott, otjänlig väderlek, beslut av myndighet eller annan omständighet som parterna inte kan råda över och som innebär att lokaler/anläggningar inte kan användas enligt bokningen medför ingen skadeståndsskyldighet för parterna.
21. Nacka kommun/lokaluthyraren har rätt att vägra hyra ut lokaler/anläggningar om det på sannolika grunder kan antas att verksamheten kan medföra ordningsstörningar eller olaglig handling, såsom hets mot folkgrupp, i eller i anslutning till lokalen/anläggningen. Om Nacka kommun/lokaluthyraren redan godkänt en bokning och bekräftat denna har kommunen rätt att när som helst av samma orsaker häva bokningen. Hyresgästen har i dessa fall ingen rätt till ersättning.
22. Nacka kommun/lokaluthyraren har rätt att vägra uthyrning till organisationer/föreningar som förespråkar våldsbejakande extremism. Nacka kommun/lokaluthyraren har även rätt att vägra uthyrning om det bedrivs eller kan misstänkas komma att bedrivas verksamhet som syftar till skada det

demokratiska samhället eller i övrigt syftar till antidemokratisk verksamhet. Om Nacka kommun/lokaluthyraren redan godkänt en bokning och bekräftat denna äger Nacka kommun/lokaluthyraren att när som helst av samma orsaker häva bokningen. Hyresgästen har i dessa fall ingen rätt till ersättning.

23. Nyckel/ kort/ "taggs" som inte återlämnas inom avtalad tid debiteras enligt självkostnadspris.

Generella avbokningsregler

Termins- och andra långtidsbokningar

- Avbeställning/avbokning ska alltid ske skriftligt eller per e-post.
- Bokad lokal kan avgiftsfritt avbokas fram till 4 veckor innan kursstart/evenemangsstart.

Vid bokning av mindre lokaler

- Från och med 4 veckor före kursstart/evenemangsstart, debiteras 75% av avtalat pris.
- Från och med 2 veckor före kursstart/evenemangsstart, debiteras 100 % av avtalat pris

Vid bokning av stora lokaler

- Från och med 4 veckor före kursstart/evenemangsstart debiteras 100 % av avtalat pris.
Detta gäller för följande lokaler:
 - Salongen i Boo Folkets Hus
 - Salongen och Folkets Rum i Fisksätra Folkets Hus
 - Svanen i Älta Kulturknut
 - Stora scenen i Dieselverkstaden
 - Lilla scenen i Dieselverkstaden
- Eventuella enstaka uppehåll under terminen skall överenskommas vid bokningstillfället. Om så inte skett utgår debitering för detta enstaka tillfälle med 100 %, om inte uthyraren lyckas ersätta detta tillfälle med en annan bokning.
- Avbokning av enstaka kurstillfälle/evenemangstillfälle som sker under termin debiteras med 100 %. såvida inte lokaluthyraren lyckas hyra ut bokad tid till en ny kund.

Korttidsbokningar, enskilda evenemang och fester med mera.

- Avbeställning/avbokning ska alltid ske skriftligt eller per e-post.

Vid bokning av mindre lokaler

- Bokad mindre lokal kan avgiftsfritt avbokas fram till 1 vecka innan avtalad bokning. Därefter debiteras 100 % av avtalat pris, samt alla eventuella extra kostnader, såsom personal, catering och teknik som bokats för det specifika tillfället.

Vid bokning av stora lokaler

- Bokade stora scener/lokaler kan avgiftsfritt avbokas fram till 2 veckor innan avtalad bokning. Därefter debiteras 100 % av avtalat pris, samt alla eventuella extra kostnader, såsom personal, catering och teknik som bokats för det specifika tillfället. Detta gäller för följande lokaler:
 - Salongen i Boo Folkets Hus
 - Salongen och Folkets Rum i Fisksätra Folkets Hus
 - Svanen i Älta Kulturknut
 - Lilla scenen i kulturhuset Dieselverkstaden
- Bokningar gällande Dieselverkstadens stora scen kan avgiftsfritt avbokas fram till 4 veckor innan avtalad bokning. Därefter debiteras 100 % av avtalat pris, samt alla eventuella extra kostnader, såsom personal, catering och teknik som bokats för det specifika tillfället.

Fördelningsprinciper för fasta schemabokningar av tider i kulturlokaler

De generella riktlinjerna ska ligga till grund för prioriteringsreglerna. Fördelning av dessa tider görs i förväg och ansökningar om fasta tider måste göras i god tid. Fasta tider kan bokas för maximalt ett år.

Riktlinjer för lokalbokningar

Verksamhet för barn och ungdomar samt personer med funktionsvariationer ska prioriteras när det gäller tilldelning av tider i lokaler.

Mesta möjliga rättvisa mellan olika aktiviteter och föreningar/anordnare ska råda.

Fördelningen av tider ska ske så att verksamheter för flickor och pojkar får så lika andel tid och så lika attraktiv tid som möjligt i anläggningarna.

I lokalerna ska det bedrivas ett brett och varierat kulturutbud av aktiviteter.

Några lokaler har särskild inriktning, där vissa aktiviteter har företräde.

Fördelningsprinciper för fasta schemabokningar av tider i kulturlokaler

Fördelningsprinciper används endast om efterfrågan på lokal är större än tillgången.

Vid fördelning av fasta schemabokningar gäller följande prioriteringsordning till i första hand kulturverksamhet:

1. Ideella föreningar med säte i Nacka som uppbär eller godkänts för kommunalt bidrag för barn och ungdomsverksamhet från 0 - 20 år.
2. Övriga föreningar verksamma i Nacka kommun.
3. Föreningar verksamma i andra kommuner, privatpersoner och företag.

Tiden mellan 15-19 prioriteras i första hand för barn 4-10 år.

Användarkategorier när det gäller avgift för lokaler för användare av kultur- och samlingslokaler

Användare av lokaler och idrottsanläggningar delas in i följande grupper. Priset gäller per timme för respektive kategori. I vissa fall är det olika priser för olika tidsperiod.

Kategori 1 (Ideella med föreningar barn- och ungdomsverksamhet 0-20 år)

Ideella föreningar som uppbär kommunalt bidrag för barn- och ungdomsverksamhet 0-20 år, och alla föreningar som bedriver verksamhet för personer funktionsvariationer. Ungdomar som beviljats peng direkt och föreningar med garantibidrag eller särskilt kulturbidrag. Ideella fristående anordnare och utövare av fritid- och kulturverksamhet.

Kategori 2 (Övriga ideella föreningar)

Övriga ideella föreningar verksamma i Nacka kommun. Detta inkluderar även alla ideella föreningar som har arrangemang med entréavgift. Ideella fristående anordnare och utövare av fritid- och kulturverksamhet för ålder över 20 år.

Kategori 3 (Nacka kommun och Fristående anordnare)

Anordnare som utför verksamhet på uppdrag av Nacka kommun och där finansiering av lokal ingår i uppdragsersättningen. Avser verksamhet för åldersgrupp 0-20 år.

Kategori 4 (Privatpersoner, kommersiell verksamhet och företag)

Privatpersoner och Nacka företag samt Nacka föreningars alla former av kommersiell verksamhet.

Användare från andra kommuner

För alla kunder som kommer utifrån Nacka kommun och som önskar hyra lokal och/eller anläggning gäller taxa och avgifter enligt kategori III med ett tillägg om 150 kr/tim.

Taxor och avgifter för lokalbokning i Fisksätra Folkets Hus

Aktuella taxor som föreslås revideras är överstruken och förslag till nya taxor är gulmarkerade nedan.

Lokal/yta och tid	Antal kvm	Max pers.	Pris/timme kategori 1	Pris/timme kategori 2	Pris/timme kategori 3	Pris/timme kategori 4	Övrigt
Hyllan	18	10					
Vardagar			40 Kr	50 kr	70 kr	100 kr	
Helg			60-kr	80-kr	100-kr	200-kr	Se nedan villkor
Galleriet	47	55					
Vardagar			150 120 kr	200 180 kr	400 230 kr	500 280 kr	
Helg			200-kr	250-kr	500-kr	700-kr	Se nedan villkor
Danssalen	91	60					
Vardagar			150 50 kr	200 100 kr	400 150 kr	500 200 kr	
Helg			200-kr	250-kr	400-kr	500-kr	Se nedan villkor
Folkets Rum	91	69					
Vardagar			240 120 kr	300 180 kr	475 230 kr	680 280 kr	
Helg			300-kr	370-kr	600-kr	950-kr	Se nedan villkor
Grupprummet	14	10					
Vardagar			50 kr	60 kr	80 kr	100 kr	
Helg			80-kr	100-kr	120-kr	200-kr	Se nedan villkor
Solitären	5	3					
Vardagar			40 kr	50 kr	65 kr	100 kr	
Helg			60-kr	80-kr	100-kr	200-kr	Se nedan villkor
Labbet	22	10					
Vardagar			50 kr	60 kr	80 kr	100 kr	
Helg			80-kr	100-kr	120-kr	200-kr	Se nedan villkor
Kontorsplats inklusive kopiator och likvärdig utrustning.			75 kr	75 kr			Endast för ideella föreningar

Villkor på helger:

Efter ordinarie öppettider gäller att lokal måste bokas minst 4 timmar, och det tillkommer 400 ~~250~~ kr/timme för personal.

Kategorier vid lokalbokning:

Kategori 1: Ideella föreningar med kommunalt bidrag för barn- och ungdomsverksamhet 0-20 år, och alla föreningar som bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Ungdomar som beviljats Peng direkt och föreningar med garantibidrag eller särskilt kulturbidrag.

Kategori 2: Övriga ideella föreningar verksamma i Nacka kommun.

Kategori 3: Nacka kommun och fristående anordnare, som utför verksamhet på uppdrag av Nacka kommun och där finansiering av lokal ingår i uppdragsersättningen. Avser verksamhet för åldersgrupp 0-20 år.

Kategori 4: Privatpersoner, kommersiell verksamhet och företag.

Avgifter på tilläggstjänster vid lokalbokning i Fisksätra Folkets Hus

Tilläggstjänster	Pris	Övrigt
Projektor Folkets rum	200 kr	
Liten scen	400 kr	
Stor scen	700 kr	
Möblering till möte eller fest i Galleriet och Folkets rum	500 kr	
Förbrukningsmaterial i Labbet	Självkostnadspris	
Tekniker vid särskilda behov ex. konserter		
Vardagar	300 kr/timme	
Helger	400 kr/timme	Minst 4 timmar
Mikrofon	80 kr styck	
Trådlös mikrofon	150 kr	
Extra kostnader vid bokning för fest		
Uthyrning av porslin till max 50 personer	500 kr	
Städning efter fest	Enligt överenskommelse	
Catering	Enligt överenskommelse	

Överenskommelse med Boo
Folkets Hus förening med
anledning av branden

14

KUN 2020/124

2020-11-27

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/124

Kulturnämnden

Överenskommelse med Boo Folkets Hus förening med anledning av branden

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att betala ersättning till Boo Folkets Hus förening enligt avtal om lokalupplåtelse fram till och med mars 2021.
2. Kulturnämnden beslutar att Boo Folkets Hus förening ska inkomma med en lägesrapport till nämnden i mars gällande förutsättningarna för fortsatt avtal om lokalupplåtelse.

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden har avtal med Boo Folkets Hus förening gällande lokalupplåtelse. Huvudsyftet med avtalet är att tillhandahålla lokalerna för uthyrning per timme för kulturverksamhet. Den 15 oktober brann Boo Folkets Hus ned. Föreningen har hittat ersättningslokaler för viss lokalupplåtelse och arbete pågår för att hitta en tillfällig lokallösning som uppfyller uppdraget enligt nämndens avtal. Målet är att tillgodose kommande behov av lokaler för alla kulturaktörer i takt med att pandemin avtar. Parallellt med detta arbete pågår en planeringsprocess gällande uppbyggnaden av det nya Boo Folkets Hus.

Bedömningen är att det är rimligt att nämnden ersätter föreningen enligt aktuellt avtal om lokalupplåtelse tills vidare, i likhet med att övriga kulturaktörer får fortsatt ersättning enligt avtal under pandemin, trots att verksamheten måste ställas in, stänga eller på annat sätt ställas om. Det ligger i nämndens och medborgarnas intresse att verksamheten kan fortsätta i så hög omfattning som möjligt, och att det nya huset snabbt kommer på plats igen. Förslaget är att ersättning betalas ut enligt avtal fram till och med mars 2021, och att föreningen ska komma in med en lägesrapport till nämnden i mars för vidare ställningstaganden. Då har förhoppningsvis pandemin minskat och föreningen fått besked om försäkringsbolagets ersättning för intäktsbortfall. Rapporten ska innehålla en beskrivning av den totala tillfälliga lokallösningen och förutsättningarna för avtalet gällande lokalupplåtelse.

Ärendet

Kulturnämnden har avtal med Boo Folkets Hus förening gällande lokalupplåtelse. Huvudsyftet med avtalet är att tillhandahålla lokalerna för uthyrning per timme för

kulturverksamhet, enligt taxor som beslutats av kulturnämnden. Uthyrning på attraktiva tider skall i första hand ske till kulturverksamhet riktad till de prioriterade målgrupperna barn, ungdomar och personer med funktionsvariationer. Aktuellt avtal löper fram till den 1 januari 2022, (bilaga 1).

Den 15 oktober brann Boo Folkets Hus ned, vilket orsakat ilska och sorg hos många medborgare, föreningar och övriga aktörer som nyttjat huset som mötesplats och arena för en mångfald kultur- och fritidsaktiviteter. Det innebär en stor förlust av viktig infrastruktur för kulturverksamhet i hela Boo. De negativa konsekvenserna har dock minimerats av de begränsningar som pandemin sedan tidigare resulterat i för all kulturverksamhet. Boo Folkets Hus förening lyckades redan inom ett par dagar hitta tillfälliga ersättningslokaler för kontor, kulturskolan Nacka Dans & Teater och fritidsgården. I dessa lokaler finns även viss möjlighet till lokalupplåtelse i litet format.

Föreningen arbetar nu intensivt för att hitta en tillfällig lokallösning som uppfyller uppdraget enligt nämndens avtal för att tillgodose kommande behov av lokaler för alla kulturaktörer i takt med att pandemin avtar. Parallellt med detta arbete pågår en planeringsprocess gällande uppbyggnaden av det nya Boo Folkets Hus. Föreningen har en försäkring som täcker kostnaderna för ersättningslokaler under ett år från skadetillfället, vilket innebär att det är angeläget att det nya huset står klart så snabbt som möjligt. Föreningen har även en avbrottsförsäkring som innebär att föreningen får kompensation för intäktsbortfall, vilket även inkluderar avtalsintäkter. Detta gäller dock inte under nuvarande pandemi då restriktionerna i stort sett strypt efterfrågan. Då förhållandena normaliserats efter att pandemin avtagit kommer föreningen att kunna få ersättning för intäktsbortfall enligt försäkringen. Fram till dess är föreningen i behov av ekonomisk ersättning enligt nämndens avtal för fortsatt drift i tillfälliga lokaler.

Enhetens bedömning

Enheten har en dialog med Boo Folkets Hus förening gällande det krisläge som har uppstått. Bedömningen är att föreningen har goda idéer och förslag till lösningar gällande tillfälliga lokaler, liksom byggnationen av ett nytt hus. Det tar dock tid innan föreningen får nödvändiga besked för att komma vidare i planeringsprocessen. Bedömningen är att det är rimligt att nämnden ersätter föreningen enligt aktuellt avtal om lokalupplåtelse tills vidare, i likhet med att övriga kulturaktörer får fortsatt ersättning enligt avtal under pandemin, trots att verksamheten måste ställas in, stänga eller på annat sätt ställas om. Det ligger i nämndens och medborgarnas intresse att verksamheten kan fortsätta i så hög omfattning som möjligt, och att det nya huset snabbt kommer på plats igen.

Enheten föreslår att föreningen återkommer med en lägesrapport till nämnden i mars för vidare ställningstaganden gällande avtalet. Då har förhoppningsvis pandemin minskat och föreningen fått besked gällande försäkringsbolagets ersättning för intäktsbortfall. Då kan nämnden även få en beskrivning av den totala tillfälliga lokallösningen och förutsättningarna för avtalet gällande lokalupplåtelse. Mot bakgrund av ovan föreslås nämnden fatta beslut om att betala ersättning till Boo Folkets Hus förening enligt avtal

om lokalupplåtelse fram till och med mars 2021, samt att föreningen ska inkomma med en lägesrapport till nämnden i mars gällande förutsättningarna för fortsatt avtal.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inte några ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Konsekvenser för barn

Boo Folkets Hus är en viktig arena och mötesplats för barn och ungdomar i Boo. Det är därmed viktigt att huset tillfälligt ersätts med bra lokaler som är tillgängliga för barn, och att ett nytt hus byggs upp så snabbt som möjligt.

Handlingar i ärendet

Lokalupplåtelseavtal med Boo Folkets Hus förening

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Omvandling av den externa
förvaltningen av det
fältarkeologiska
fyndmaterialet från 1719 till
ett lån för utställning

15

KUN 2017/109

2020-11-24

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2017/109

Kulturnämnden

Omvandling av den externa förvaltningen av det fältarkeologiska fyndmaterialet från 1719 till ett lån för utställning

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar att Statens historiska museer häver avtalet med Nacka kommun om extern förvaltning av fyndmaterialet från de slagfältsarkeologiska undersökningarna av området för de så kallade rysshärjningarna 1719.

Kulturnämnden beslutar att:

1. de omkring 154 föremål som idag finns utställda på museet HAMN omvandlas till ett Lån för utställning från Statens historiska museers samlingar
2. att Stiftelsen Kulturmiljövård i egenskap av driftsaktör för museet Hamn, kan signera lånehandling i enlighet med punkt 2 och i enlighet med Allmänna lånevillkor i bilaga 3, för Nacka kommuns räkning
3. godkänna de engångskostnader som beräknas uppkomma i enlighet med punkterna ovan och i enlighet med bilaga 3

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden noterar att Statens historiska museer (SHM) häver den externa förvaltningen av fyndmaterial från de slagfältsarkeologiska undersökningarna av området för de så kallade rysshärjningarna 1719 och att föremålen hämtas av SHM under 2021 för uppordning av desamma ska genomföras. De omkring 154 föremål som idag finns utställda på museet HAMN omvandlas till ett lån för utställning, från SHMs samlingar. När uppordning av fyndmaterialet genomförts av SHM finns möjligheter för museet Hamn att anhålla om lån av ytterligare föremål för utställningar ur samlingarna. Lånehandlingar kommer, i likhet med övriga inlån till museet i sin helhet hanteras av driftsaktören för museet Hamn. Kulturnämnden kommer att bevilja de engångskostnader som uppkommer i enlighet med beslutspunkten tre i detta ärende. Genom att det kontinuerliga arbetet med samlingsförvaltning hos driftaktören för museet Hamn kan minskas på grund av detta beslut kan till exempel utvecklingsarbete av museets publika analoga såväl som digitala utbud av verksamhet riktad till barn istället prioriteras.

Ärendet

Under 2017 beslutade kulturnämnden (KUN 2017/109) att ingå avtal om extern förvaltning av fyndmaterialet från de slagfältsarkeologiska undersökningarna av området för de så kallade rysshärjningarna 1719. Vid tillträde av ny driftsaktör för museet Hamn vid ingången av 2018 framkom att fyndmaterialet inte överensstämde de listor som Statens historiska museer (SHM) bilagt avtalet om extern förvaltning som signerats under 2017. Kulturnämnden beviljade med anledning av detta ett extra stöd till Stiftelsen Kulturmiljö i Mälardalen om 100 000 för att påbörja uppordning och identifiering av fyndmaterialet.

Under slutet av 2018 förmedlades ett utkast till slutrapport över arbetet med att uppordna fynden och förslag på olika vägar framåt för att färdigställa arbetet. Slutrapporten har färdigställts under 2020 (Bilaga 2)

Under 2019 har stiftelsen fört dialog med de tre myndigheterna (Riksantikvarieämbetet (RAÄ), Länsstyrelsen (Lst) och SHM) som på olika sätt varit involverade under åren då de arkeologiska utgrävningarna pågått. Myndigheterna har informerats om hur arbetet med identifiering och uppordning av fyndmaterialet genomförts och framskridit. Frågor om möjligheter att bevilja bidrag till finansiering av ytterligare arbete med identifieringen av fynden har ställts av Stiftelsen kulturmiljö till myndigheterna.

I inbjudan till möte med de tre myndigheterna och Nacka kommun den 2 september 2020 beskrevs att slagfälten vid Baggstaket i Nacka kommun under åren 2004-2008 undersöktes av slagfältsarkeolog Tomas Englund. Englund hade hjälp av personal från RAÄ- Arkeologiska uppdragsverksamheten Mitt respektive Syd, med viss registrering av fynd samt rapportskrivande. Arbetet resulterade i 5 rapporter under åren 2004 - 2010. Det finns brister i rapporterna gällande dokumentation och fyndhantering och därmed hinder att helt och fullt identifiera fynden utifrån dessa rapporter.

Ett digitalt möte med alla partner genomfördes den 2 september 2020 med syfte att finna en gemensam väg framåt i ärendet. Vid mötet kom parterna överens om att SHM och Stiftelsen, utifrån sin roll som avtalet driftsaktör för museet Hamn, skulle ta ett uppföljande möte på plats på museet Hamn för att identifiera hur ärendet med identifiering av fynden och framtida förvaltning av desamma kan lösas på ett lämpligt sätt.

Den 2 oktober 2020 genomfördes mötet på museet Hamn mellan Marie Svedin (Stiftelsen Kulturmiljö Mälardalen, chef för museet Hamn), Elisabet Regner (chef för enheten för arkeologiska samlingar, SHM), Camilla Hällbrink (konservator) samt Jenny Nyberg (antikvarie SHM). Fyndmaterialet från de så kallade rysshärjningarna 1719, förvaltas idag av Nacka kommun genom avtal om extern förvaltning (bilaga 1). I avtalet förbinder sig förvaltaren (genom museet Hamn) att ordna upp materialet och att märka varje föremål med identifierande etikett. På grund av oordning i hanteringen av materialet, innan Kulturmiljö Mälardalen kom in som aktör, är denna uppordning mycket svår att genomföra. För att få en tydlig bild av det material som Nacka kommun nu förvaltar

externt från SHM, och för att materialet framgent ska kunna användas i forskning och tillgängliggöras för allmänheten genom utställningar, behöver det uppordnas korrekt.

Vid mötet kom därför mötesdeltagarna överens om att följande väg framåt vore bäst för alla parter och för den framtida förvaltningen av fyndmaterialet:

- De omkring 154 föremål som idag finns utställda på museet HAMN omvandlas till ett Lån för utställning. För lån från SHMs samlingar gäller Allmänna lånevillkor (bilaga 3) och kostnader i enlighet med bilaga 4. Ett likadant dokument kommer att sändas Nacka kommun (genom Marie Svedin) för underskrift sedan beslut om att anhålla om lån fattats av Nacka kommun.
- Den externa förvaltningen av resterande fyndmaterial hävs och föremålen hämtas av SHM under 2021. Uppordningen av föremålen kommer att genomföras av SHM. Sedan denna uppordning genomförts finns möjligheter för museet HAMN att anhålla om lån av ytterligare föremål för utställningar.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut i detta ärende kan förväntas resultera i engångskostnader om uppskattningsvis mellan 25 000 och 40 000 kronor i enlighet med bilaga 4. Uppskattade kostnader beräknas rymmas inom kulturnämndens budget för 2021.

Konsekvenser för barn

Besluten innebär att barn och unga även fortsättningsvis kommer att kunna ta del av fyndmaterialet från de slagfältsarkeologiska undersökningarna av området för de så kallade rysshärjningarna 1719. Med av SHM slutförd identifiering av fynden, finns möjligheter även framledes att genom nya lån skapa nya eller utveckla befintliga utställningar på museet hamn. Genom att det kontinuerliga arbetet med samlingsförvaltning hos driftaktören för museet Hamn kan minskas på grund av detta beslut kan till exempel utvecklingsarbete av museets publika analoga såväl som digitala utbud av verksamhet riktad till barn istället prioriteras.

Handlingar i ärendet

- 1- Kopia av avtalet om extern förvaltning (utan fyndlistor)
- 2- Slutrapport – Extra satsning på samlingsförvaltning museet Hamn
- 3- Allmänna lånevillkor
- 4- Kostnader i samband med utlån

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Ulrika Westin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Stockholm 17/11 2020

Dnr KUN 2017/109

Extra satsning på samlingsförvaltning - museet Hamn

Den 1 juni 2017 ingicks ett externt förvaltningsavtal mellan Statens Historiska museer (SHM) och Nacka kommun, KUN 2017/109, rörande fyndmaterialet från de arkeologiska undersökningarna av slagfälten på Skogsö och Boo. I avtalet fanns en klausul om att Nacka kommun skulle märka upp fyndaskarna med etiketter från SHM. När Stiftelsen Kulturmiljövård (KM) tillträdde som driftsaktör gjordes en snabb översiktlig bedömning av materialet. KM insåg omedelbart att fyndmaterialet var i större oordning än förväntat. Det var därmed inte möjligt att på ett enkelt sätt sätta på nya etiketter på askarna.

KM fick 100 000 kronor (KUN 2017/109) våren 2018 för att kartlägga och göra en bedömning av tidsåtgången för att uppordna fynden. Materialet var mycket ojämt dokumenterat med många olika brister. Detta har KM tidigare rapporterat om i *Uppordnande av föremålssamlingen på Museet HAMN* (oktober 2018). Även om syftet med uppdraget inte var att identifiera artefakterna hade KM efter genomgången lyckades identifierade ca 611 fynd av 1402. Detta innebar inte arbetet till stora delar var färdigt. De svåraste säsongerna och föremålen kvarstod, vilket skulle innebära flera månaders arbete. Det återstod även att koordinatsätta föremålen och omvandla koordinaterna från ett gammalt till ett modernt koordinatsystem. Detta har KM delvis gjort på några materialet från några av undersökningssäsonger. Vidare skall föremålen läggas i fyndaskar och etiketteras. Slutligen skulle alla uppgifter om föremålet, dess fyndplats, koordinaterna, material mm registreras i SHM:s accessdatabas. KMs bedömning var att det skulle ta minst sex månaders arbete för att uppordna materialet.

Tre myndigheter, Länsstyrelsen (Lst), Riksantikvarieämbetet (RAÄ) och SHM har varit inblandade i hanteringen av det arkeologiska materialet från slagfältet i form av tillståndsgivande, rapportskrivande och förvaltning av fyndmaterialet. KM rekommenderade i rapporten att de myndigheter som varit inblandade i de arkeologiska undersökningarna och fyndmaterialet skulle ha ett gemensamt möte med Nacka kommun och KM. Museichefen tog kontakt med de olika myndigheterna. Hösten 2020 anordnade Ulrika Westin ett möte med alla parter. Syftet med mötet var att undersöka om någon av parterna kunde ta ekonomiskt ansvar för att reda upp fyndmaterialet.

Museichefen redogjorde för vad som KM hade gjort och vilka problem som fanns med materialet. Det konstaterades att flera olyckliga omständigheter hade lett till den oordnade samlingen. Det arkeologiska fyndmaterialet är fyndfördelat till SHM. Det är därmed SHM som är ytterst ansvariga för att ordna upp fyndmaterialet. SHM besökte museet efter mötet för att själva bilda sig en uppfattning om materialet. SHM återkom efter mötet till KM. De önskar säga upp det externa förvaltningsavtalet. Förflytta samlingen till SHM, förutom de föremål som är utställda på museet. SHM kommer att författa en skrivelse om detta till Nacka kn.

På mötet framkom något som kan få positiv påverkan på Nacka kn när det gäller möjlighet att utveckla bebyggelsen på Skogsö. Idag är det ett mycket stort område som är fornlämnings-

skyddat på Skogsö. När fyndmaterialet är uppordnat och kordinatsatt kan det enligt Lst bli möjligt att minska utbredningen av fornlämningsområdet. KM kommer, när materialet är uppordnat hos SHM bevaka så att Lst får tillgång till koordinaterna för fynden, samt ha en dialog med Lst om Skogsö fornlämningsområde.

För att kunna förändra förvaltningsavtalet till ett låneavtal (om Nacka kn också önskar detta) behöver SHM en förteckning över föremålen som är utställda på museet. Det finns tyvärr inte någon förteckning över detta. Det är inte möjligt för KM att identifiera det utställda fyndmaterialet innan hela samlingen är genomgången av SHM. KM har kommit överens med SHM om att vi fotograferar och sammanställer ett register över föremålen som är utställda. Föremålen kommer att få de ”namn” i registret som finns i montrarna. Detta är ett arbete som vi passar på att göra nu när museet är stängt för besökare.

KM tycker att det var en mycket bra tanke av Nacka kommun och SHM att förvalta fyndmaterialet på museet. Det skulle ha varit möjligt att ha magasinvisningar och använda fyndmaterialet i visningar på museet. Det hade ökat möjligheten att skapa varierade och intressanta visningar i museet och i magasinet. Men som situationen med den oordning som finns bland fynden går det inte att ha visningar utifrån detta material. KM har inga möjligheter att gå igenom materialet på det ordinarie driftsbidraget. Det ingår inte heller i KM:s driftsuppdrag att arbeta med samlingsförvaltning i den stora utsträckning som skulle behövas för att uppordna samlingen.

Tiden som KM gick igenom materialet har dock inte varit helt onödig. KM fick en möjlighet att gå igenom vilka föremål som finns i samlingen. Det är något vi inte skulle ha möjlighet att göra om vi inte hade fått extra medel. Det är ett material på över 1400 föremål. Samlingen innehåller även föremål som inte är relaterade till slaget mellan Sverige och Ryssland 1719. Det innebär att det är möjligt att komplettera utställningen med föremål från andra perioder och aktiviteter. Det skulle vara ett sätt att förändra utställningsmaterialet i Hall 2 med förhistoriskt och historiskt material från Nacka. Den forskning som bedrivs av Tomas Englund behandlar slagfältet och Stora nordiska kriget. Med utgångspunkt från övrigt material skulle museet kunna ta fram nya berättelser om Skogsö och Boo som inte är relaterade till slagfältsaktiviteterna.

Marie Svedin

Museichef för museet HAMN

ALLMÄNNA LÅNEVILLKOR

Långgivare

Statens historiska museer (SHM)
Org. Nr: 202100-4953
Box 5428
114 84 Stockholm

Låntagare

Ändamål:

Följande villkor gäller om inte annat särskilt överenskommes skriftligen mellan SHM och Låntagaren.

Ansvar

Låntagaren bär allt ansvar för utlånade föremål från det att de lämnar SHM till dess att de åter är på plats, dvs "från spik till spik". Låntagarens ansvar omfattar även föremål under transport. Låntagaren är under ansvarsperioden även skyldig att bekosta de kostnader som kan komma att uppstå med anledning av lånet.

- Föremål får endast hanteras av SHM:s personal om inte annat är skriftligt överenskommet.
- Föremål får inte utan skriftligt medgivande från SHM överlämnas till tredje part för förvaring, utställning eller för annat syfte. Vid överlämnande av föremål till tredje part i enlighet med skriftlig överenskommelse mellan parterna är låntagaren fortsatt ansvarig gentemot SHM för föremål även efter att de överlämnats till tredje part.
- Kopiering av eller provtagning på föremål är inte tillåtet om inte annat är skriftligt överenskommet.
- Låntagaren får ej konservera, rengöra eller på annat sätt åtgärda eller hantera utlånade föremål utan skriftligt tillstånd från SHM. Efter en eventuell överenskommelse om konservering ska denna ske i enlighet med SHM:s instruktioner.
- Montrar där utlånade föremål exponeras får inte öppnas utan SHM:s medgivande.
- Utlånade föremål får inte demonteras, monteras eller undersökas utan SHM:s medgivande.

Försäkring

Icke statliga låntagare ska hålla föremål försäkrade från det att de lämnar SHM till dess att de är åter på plats, dvs "från spik till spik". Låntagarens ansvar omfattar även att hålla föremål under transport försäkrade. Försäkringsvärdet bestäms av SHM efter värdering. Kostnad för värdering kan tillkomma. Denna kostnad ska i så fall bäras av låntagaren. Låntagaren är alltid skyldig att garantera SHM:s hela försäkringsanspråk. Låntagaren ska även stå för eventuell självrisk.

- Försäkringsbevis ska tillföras SHM senast 14 dagar före transportdagen för översyn och godtagande.
- Om försäkringsvillkor mellan låntagaren och försäkringsbolag eller Riksantikvarieämbetet (vid statlig utställningsgaranti) innehåller klausuler som begränsar låntagarens ansvar, är låntagaren ensam ansvarig att garantera att SHM ersätts fullt ut. Låntagaren är således skyldig att hålla SHM skadeslös genom att tillse att SHM under alla omständigheter erhåller ersättning motsvarande försäkringsvärdet, exempelvis genom att ersätta SHM med belopp motsvarande mellanskillnaden av försäkringsvärdet och det belopp som kan utfås från försäkringsbolag eller Riksantikvarieämbetet enligt tillämpliga försäkringsvillkor.
- Föremåls försäkringsvärde får inte offentliggöras.
- Vid förlängning av lån ska försäkringen förnyas av låntagaren. Försäkringsvärdet uppdateras vid behov av SHM, kostnad för ny värdering kan tillkomma. Denna kostnad ska i så fall bäras av låntagaren.

Statliga myndigheter som lånar föremål av SHM omfattas inte av ovanstående punkter enligt Förordning om statliga utställningsgarantier (1998:200).

Säkerhet

- Låntagaren får inte lämna uppgifter till utomstående som kan bidra till kännedom om säkerhets- och bevakningsförhållanden (Offentlighets- och sekretesslagen 2009:400, 18 kapitlet § 8).
- Om säkerheten bedöms vara otillräcklig, trots att lånevillkoren undertecknats, har SHM rätt att återta lånet när som helst utan att SHM ska anses ha några skyldigheter i förhållande till låntagaren eller tredje man. Låntagaren ska i förhållande till SHM stå för alla kostnader som kan komma att uppstå med anledning av lånet av föremålen, inklusive kostnader förknippade med återtagandet och sådan ersättning som kan komma att utges till tredje man.
- Låntagaren ska svara för att föremål erhåller ett konstant och adekvat skydd under hela ansvarsperioden.
- Vid exponering av föremål i utställning ska detta ske i låsta och larmade montrar, om inte annat anges av SHM.
- Av institutionen anställd eller inhyrd personal ska alltid finnas i utställningslokalerna när de är öppna för allmänheten. Tillräckligt med personal ska finnas för att på ett systematiskt och tryggt sätt kunna utrymma museets lokaler i händelse av brand eller annan incident. Tillräckligt med personal ska även finnas i lokalerna så att ett ingripande eller avvärjande kan göras då ett angrepp på monter eller ett tillgrepp påbörjas. SHM kan specificera krav på antal anställda/inhyrd personal.
- SHM har rätt att kräva att personal från auktoriserat bevakningsbolag alltid finns i lokalen under publika öppettider.
- Vid annan förvaring än utställningslokalen, före och efter utställningsperioden, ska föremålen förvaras i låst och larmat utrymme.
- Låntagaren är skyldig att informera all personal som berörs av lånet om samtliga säkerhetsföreskrifter i ovanstående punkter.
- Gällande föremålets/ens installation i utställning förbehåller sig SHM rätten att stipulera ytterligare krav på säkerheten. Dessa specificeras i sådana fall i låneavtal.

Skada och förlust

Låntagaren ska ersätta SHM för alla förluster, skador, kostnader och utlägg avseende föremålen oavsett om låntagaren varit vållande eller ej.

- Om försämrat tillstånd noteras på föremål ska låntagaren omedelbart underrätta SHM som ensam har rätt att besluta om åtgärder.
- Om föremål skadas under den tid som låntagaren bär ansvar för föremål enligt villkoret "Ansvar" ovan ska låntagaren omgående underrätta SHM som ensam har rätt att besluta om åtgärder med anledning av skadan. I en skriftlig incidentrapport ska ingå tid och plats för skadan, typ av skada samt orsaken till den, samt fotodokumentation.
- Vid förlust av föremålet ska låntagaren omgående anmäla händelsen till polisen och underrätta SHM.
- Skadade föremål åtgärdas efter återlämnande till SHM, om inte annat är överenskommet. Om skador uppkommer under transport ska speditören omedelbart meddelas. Packmaterialen ska sparas till dess att speditören eller dennes agent har haft möjlighet att besiktiga dem.

Miljö och klimat

- Inget målningsarbete, snickeriarbete eller annat underhållsarbete får äga rum i utställningslokalen eller i de andra lokaler där utlånade föremål förvaras.
- Utställningsmontrarna ska vara dammtäta och målade ytor i dessa ska vara torra (torktid minst 4 veckor)
- Samtliga material som används i montrarna ska vara godkända av SHM.
- Låntagaren ska sörja för skadedjurskontroll.
- Föremålen får inte utsättas för direkt solljus. För allmänna kraven på ljusförhållanden, se nedan. Särskilda krav kan tillkomma i låneavtalet.
- Klimatet där utlånade föremål förvaras ska alltid vara stabilt. Det får inte fluktuera och ska i övrigt överensstämja med SHM:s instruktioner och angivna klimatvärden, se nedan. Särskilda krav kan tillkomma i låneavtalet.
- SHM reserverar sig rätten att under utställningstiden placera ut egna dataloggrar för att mäta luftfuktighet och temperatur inne i montrarna eller i utställningslokalen. SHM reserverar sig även rätten att kontrollmäta LUX- och UV-strålning samt att i förekommande fall be om att ta del av klimatmätningar i utställningen.

	RF %	T °C	Lux (CIE 157.2004) UV strålning
Allmänklimat	40 – 60%, max variation ± 5 % inom 24 t	16-24°C ± 2°C inom 24 t	50 – 300 lux materialberoende/ UV max 6 µW/lumen (ISO 4-6, ISO 6-7, ISO≤8)

Tillståndsrapport

- För varje föremål upprättar SHM eller en av SHM utsedd konservator en tillståndsrapport.
- Vid upppackning och nedpackning hos Låntagaren ska representant från låntagaren tillsammans med SHM:s kurir kontrollera föremålets tillstånd och status, samt signera tillståndsrapport. Om avvikelser eller skador uppkommit jämfört med tillståndsrapporten ska det noteras skriftligen på rapporten.

Packning

- Uppackning/avsynning/installation respektive demontering/avsynning/nedpackning för returtransport, liksom all hantering av föremål, ska utföras/övervakas av SHM:s personal, såvida annat inte är skriftligt överenskommet.
- För vissa föremålskategorier gäller att upppackning inte får äga rum förrän föremålet har acklimatiserats i 24 timmar. Detta specificeras i sådana fall i låneavtalet.
- Låntagaren förbinder sig att förvara transportlådor och förpackningsmaterial i ett låst och tempererat utrymme inomhus under utställningstiden.
- Vid utlåningsperiodens slut ska föremålen packas i samma, eller motsvarande, packmaterial och packlådor de anlände i.

Transport

- SHM beslutar i samråd med låntagaren om transportsätt och utförare.
- Alla beställningar av transporter och resor ska göras i överenskommelse med SHM, och i enlighet med SHM:s angivna säkerhetsklassning.
- När speditörsföretag ska anlitas ska det vara en av Kammarkollegiet godkänd speditör för museitransport.

Kurir

- SHM utser, om inget annat överenskommes, en eller flera kurirer som ska ledsaga föremålet "från spik till spik". SHM har rätt att ensamt besluta om vilket antal kurirer som ska utses.
- SHM:s kurir ska överse lossning/lastning, upppackning/nedpackning samt installation av föremål.
- Direkt efter föremålets installation ska montern eller montrarna låsas och larmas. Montern/montrarna får endast öppnas i närvaro av kurir från SHM om inte annat är skriftligen överenskommet.
- Samtliga resekostnader för kuriren bekostas av låntagaren, inklusive hotell och traktamente. De för svenska staten gällande bestämmelserna för traktamente tillämpas (www.skatteverket.se).
- Kurirens biljetter ska vara ombokningsbara i båda riktningarna och ska beställas av låntagaren.
- När övernattnig för kurir krävs bokas 3-stjärnigt hotell av låntagaren.
- Om upppackning och insättning av föremål i montrar fördröjs reserverar sig SHM rätten att på låntagarens bekostnad låta kuriren stanna tills arbetet har slutförts.

Avgifter i samband med lån

Administrativa avgifter

För nationella lån:

- Administrativ avgift: 2000 kr/lån
- Avgift per föremål: 100 - 1000 kr beroende på föremålets beskaffenhet

Till dessa avgifter kan tillkomma ytterligare kostnader för konservering, värdering, transporter, packmaterial etc. Preliminär kostnadsberäkning tillhandahålles låntagaren på begäran.

Foto och katalog

Fotografering, filmning och videoupptagning av föremålet/en är tillåtet i den mån övriga villkor för hantering av föremålen efterföljs.

SHM önskar tre exemplar av utställningskatalog och särskilt upptryckt material som delas ut eller på annat sätt används i samband med utställningen. Kataloger och pressmaterial sänds till SHM per post. I utställningstexter, katalog och i anslutning till föremål i utställning ska det framgå att Statens historiska museer är utlånande institution, samt vilken museisamling de hör till (Hallwylska museet, Historiska museet, Kungl. Myntkabinettet, Livrustkammaren, Skoklosters slott eller Tumba bruksmuseum).

När fotografier beställda av SHM används ska detta erkännas enligt följande: "[Upphovsman], [Museum]/SHM (CC-BY)" om inte annat är skriftligen överenskommet. Med Museum menas den museisamling som föremålen hör till

(Hallwylska museet, Historiska museet, Kungl. Myntkabinettet, Livrustkammaren, Skoklosters slott eller Tumba bruksmuseum).

Installationsfotografier från utställningen ska sändas till SHM.

Uppsägning, återkallelse av låneförfrågan

Om låntagaren avstår från lånet ska SHM underrättas om detta skriftligen, inte senare än 12 veckor innan utställningen öppnar.

Efter att de allmänna lånevillkoren undertecknats är låntagaren skyldig att ersätta SHM för eventuella upplupna kostnader för det fall låneförfrågan skulle återkallas av låntagaren.

Återtagande av föremål

SHM får med omedelbar verkan kräva tillbaka föremål om låntagaren bryter mot villkoren i låneavtalet inklusive dess bilagor eller om det i övrigt finns särskilda skäl därtill. Om SHM väljer att återta utlånade föremål är låntagaren inte under några omständigheter berättigad till att erhålla ersättning från SHM. SHM ska i den mån det är möjligt i god tid i förväg meddela låntagaren att SHM avser att återta utlånade föremål.

Påminnelseavgift vid utgången lån

Om föremålen inte återlämnats eller om anhållan om förlängning inte har inkommit vid lånetidens utgång debiterar SHM låntagaren 1 500 SEK per lån och påminnelsetillfälle (en gång per månad).

Förlängning av lånet

Förlängning av låneperioden sker förutsatt att SHM medger förlängning efter skriftlig anhållan till SHM senast tre månader före lånetidens utgång. SHM har rätt att besiktiga föremålen inför en förlängning. Vid förlängning av lånet ska även försäkringen förlängas. Samtliga kostnader som är förknippade med besiktningens resan betalas av låntagaren.

Besöksstatistik

I samband med att lånet avslutas kan SHM komma att efterfråga besöksstatistik för utställningen.

GDPR

SHM behandlar personuppgifter enligt Dataskyddsförordningen (EU 2016:679, GDPR) samt Dataskyddslagen och övrig kompletterande nationell lagstiftning. Personuppgifter som samlas in är namn och kontaktuppgifter som krävs för handläggningen av lånet. Namn och kontaktuppgifter diarieförs och bevaras både i tryckt och digital form.

Lånevillkoren enligt ovan accepteras:

För Låntagaren:

Ansvarig chef

Kontaktperson för lånet

Ort, datum

Ort, datum

Underskrift

Underskrift

Namnförtydligande och titel

Namnförtydligande och titel

Kostnader i samband med utlån

KOSTNADER SOM ALLTID DEBITERAS NATIONELLA LÅNTAGARE
Administrativ avgift: 2000 kr/lån
Föremålsavgift: <ul style="list-style-type: none"> - Föremål av massmaterialkarakter: 100 kr/föremål - Föremål av museal kvalitet där det finns flera liknande i samlingarna och som kräver enklare hantering: 300 kr/föremål - Föremål som är unika, av klenodkarakter eller som är komplexa och kräver särskild hantering: 1000 kr/föremål
Transport till och från låntagaren
Kurir: resa, boende och traktamente (detta gäller även vid besiktning)
KOSTNADER SOM KAN KOMMA ATT DEBITERAS LÅNTAGAREN
Kostnader för värdering av föremål – om SHM anlitar extern part
Konservering och montering – självkostnadspris vid behov
Tillståndsbedömning och dokumentation – om SHM anlitar extern part
Packlådor – om de behöver nyttillverkas (debiteras låntagaren direkt av speditör)
Kostnader vid framtagning, återmagasinering och lokala transporter av föremål inom SHM – självkostnadspris vid behov
Påminnelseavgift – 1500 kronor. Debiteras om föremålen inte återlämnats eller om anhållan om förlängning inte har inkommit vid lånetidens slut.

I relation till ovanstående gäller detta specifikt för utlånet av Stäketmaterialet:

- En administrativ avgift för lånet om **2000 kr** kommer att tas ut (engångssumma).
- Inför utlånet behöver en konservator dokumentera, tillståndsbedöma och besiktiga föremålen på plats i museet HAMN. För detta utgår en avgift om **100 kr/föremål**. (engångssumma).
- SHM använder sig alltid av extern värderare av mynt för att fastställa försäkringsvärde. Värderingen debiteras låntagaren. (engångssumma).

Detaljplan för fastigheten
Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen
1 i Saltsjöbaden, Nacka
kommun

16

KUN 2020/106

2020-11-09

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/106

Kulturnämnden

Detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 11 november 2020.

Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun.

Kulturnämnden ser positivt på möjliggörande av avstyckning av Villa Gadelius från fastigheten Neglinge 13:5 för att villan åter ska kunna användas som bostad samt att Villa Gadelius och Seniorcenter Sjötäppan förses med skydds- och varsamhetsbestämmelser.

Kulturnämnden betonar vikten av att en antikvarisk förundersökning behöver göras inom ramen för detaljplanarbetet för att klarlägga hur skyddsbestämmelserna för Villa Gadelius ska kunna utformas på bästa möjliga sätt. Samma bedömning som Planenheten gjorde i begäran om planbesked för Villa Gadelius 2014 (MSN 2014/41–214). En förundersökning förordas av följande skäl: 1) oklarheter beträffande vad som finns kvar av ursprunglig inredning och vad som är bevarandevärd; 2) behovet av en specificering av vilka detaljer i exteriörens material och dimensioner som är avgörande för upplevelsen av byggnaden som autentisk tidsspegel. För att säkerställa att byggnadens typiska karaktär exteriört bibehålls bör även förbud mot andra typer av byggnadsverk såsom externt tillagda altaner och trädäck i anslutning till villan infogas i detaljplaneförslagets reglering av prickmark. I formuleringen av bestämmelser för byggrätten ”e 2” i detaljplaneförslaget bör, utöver vilken typ av byggnad som får placeras på kryssmark, ingå specificerade anvisningar om bland annat materialval, takfall och färgval.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en avstyckning av Villa Gadelius från fastigheten Neglinge 13:5 för att villan åter ska kunna användas som bostad och att Seniorcenter

Sjötäppan får bekräftad användning i detaljplanen för vårdändamål. Detaljplanen syftar också till att skydda befintliga kulturmiljövärden genom att Villa Gadelius förses med rivningsförbud och skyddsbestämmelser och att de äldre delarna av seniorcentret förses med rivningsförbud och varsamhetsbestämmelser. Ingen ny byggrätt möjliggörs runt villan med undantag för en något större byggrätt för komplementbyggnad och för Seniorcenter Sjötäppan möjliggörs en utbyggnad motsvarande cirka 15 % av dagens byggnadsarea. Ett flertal ädellövträd och tallar ges skyddsbestämmelser.

Ärendet

Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsåvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun. Detaljplanen syftar till att möjliggöra en avstyckning av Villa Gadelius från fastigheten Neglinge 13:5 för att villan åter ska kunna användas som bostad och att Seniorcenter Sjötäppan, som idag ingår i samma fastighet, får bekräftad användning i detaljplan samt att skydda befintliga kulturmiljövärden och värdefull naturmiljö.

Kulturnämnden ska enligt nämndens reglemente ägna uppmärksamhet åt:

- utformning och utsmyckning av offentliga platser och byggnader,
- vara rådgivande vid utformning och utsmyckning av bostadsområden, där nämndens medverkan påkallas.

Kulturnämnden ska verka för bevarande av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla eller i samhällsbilden karaktäristiska:

- byggnader,
- anläggningar och anordningar.

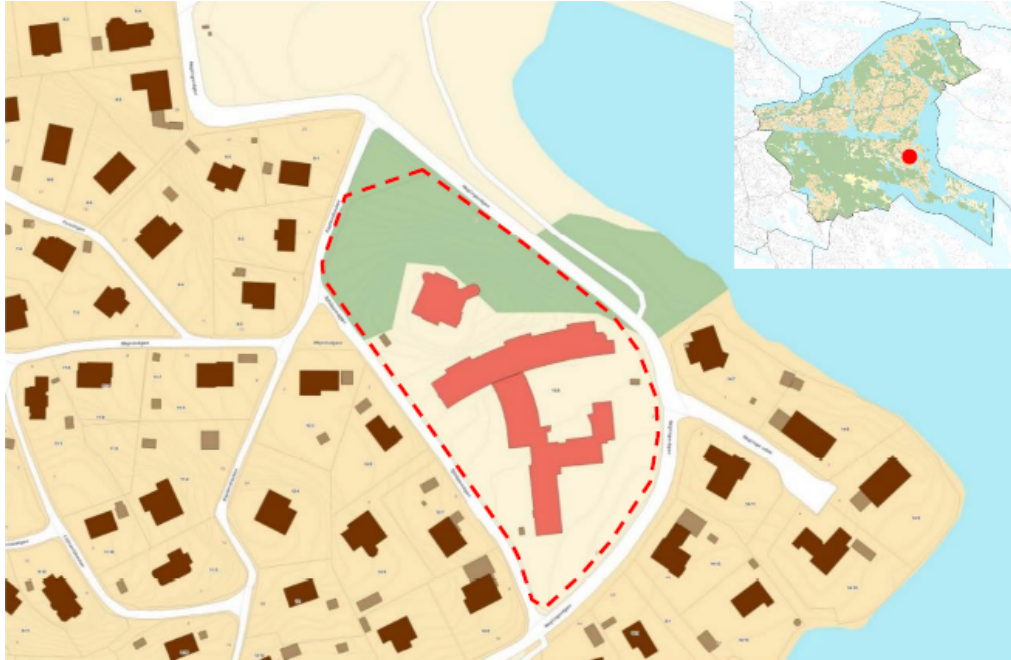
Kulturnämnden yttrar sig i frågor som rör:

- behov av anläggningar och lokaler för kulturverksamhet,
- fysisk planering, utifrån sitt ansvarsområde som remissinstans.

För att till fullo sätta sig in i projektet ”yttrande över detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsåvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun hänvisas till bifogat plan- och gestaltningsprogram som finns på kommunens hemsida.

Planprogrammet i korthet vad gäller de frågor som Kulturnämnden har att hantera

Områdets avgränsning – övergripande situationsplan

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Kartan visar ett flygfoto över planområdet. Röd linje anger planområdets ungefärliga gräns.

Förutsättningar och planförslag

Bebyggelse

Inom fastighetens norra del ligger Villa Gadelius, som är ritad 1896 av Gustaf Wickman. Byggnaden står på en höjdrygg vid Neglingevikens norra strand, den så kallade Kaptensbacken. Hela området är en särskilt värdefull miljö enligt Kulturmiljöprogrammet. Enligt Kulturmiljöprogrammet är Villa Gadelius särskilt utpekad som kulturminne. Till det kulturhistoriska värdet hör även tomten med dess topografi och grönstruktur. Villan uppfördes ursprungligen för privat bostadsändamål, men har sedan mitten av 1900-talet använts som förskola, ateljé, ungdomsgård och som boende för flyktingfamiljer. I dagsläget står byggnaden tom på grund av dess dåliga skick.

På fastigheten Neglinge 13:5 ligger även seniorcentret Sjötäppan. Seniorcentret är ett särskilt boende för äldre och invigdes 1955. Det består av fem sammanlänkade huskroppar uppförda i tre etapper. De två första av dåvarande stadsarkitekt Evald Claeson, 1954 respektive 1963 och den senaste av arkitekt Bengt Sundell. Anläggningen bevarar kulturhistoriska värden tack vare sin tidstypiska arkitektur från 1900-talets mitt.

Fastigheten är idag planlagd som *område för allmänt ändamål*, vilket är en bestämmelse som inte används längre. I planförslaget anges markanvändningen till bostäder ”B” vilket innebär att Villa Gadelius återgår till att kunna användas som privatbostad. I planförslaget skyddas villan, dels med rivningsförbud ”r₁” samt med skyddsbestämmelsen ”q₁” vilken anger: *Särskilt värdefull byggnad som inte får förvanskas. Karaktärsskapande delar ska bevaras:*

- Byggnadens volym och takutformning
- Befintliga fönster samt fönsterutformning
- Fasader i brunt trä samt fasaddetaljer såsom fönsteromfattningar
- Byggnadens entréer
- Byggnadens torn och övriga takdetaljer såsom takkupor
- Kakelugnar

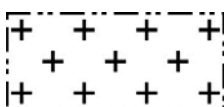
I övrigt regleras villans ”**nockhöjd**” till 13 meter. Över taknocken får utstickande detaljer sticka upp, såsom skorstenar eller tornet med sin spira som når 20 meter över marken. Detta förtydligas i plankartan med bestämmelse om ”**totalhöjd**”. Runt villan regleras marken med bestämmelsen ”**prickmark**” vilket innebär att byggnad inte får uppföras. Runt en befintlig komplementbyggnad invid Neglingevägen, regleras marken genom bestämmelse om ”**korsmark**” vilket innebär att endast komplementbyggnader får placeras. Korsmark reglerar enbart byggnader och innebär inte förbud mot andra typer av byggnadsverk. På korsmark är det alltså tillåtet att uppföra anläggningar som till exempel altan och parkering. Med formuleringen ”*Endast komplementbyggnader får*

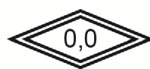
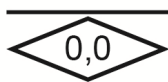
placeras" i planbestämmelsen avses alltså endast en begränsning av vilka typer av byggnader som får placeras på marken. Byggrätten regleras med bestämmelsen "e 2" vilken anger att komplementbyggnader inte får uppta större sammanlagd byggnadsarea än 40 kvadratmeter. Komplementbyggnadens höjd regleras med en bestämmelse om "nockhöjd" till 4,0 meter.

Prickmark – Marken får inte förses med byggnad

Korsmark – Endast komplementbyggnad får placeras

Nockhöjd – Högsta nockhöjd i meter *Totalhöjd* – Högsta totalhöjd i meter

Neglingehöjden 13:5 i Nacka kommuns kulturmiljöprogram

Planområdet Neglingehöjden 13:5 befinner sig inom villaområdet vid Neglinge station i Saltsjöbaden som uppfördes huvudsakligen under perioden 1895–1910 och som är av lokalt intresse för kulturmiljövården. Marken tillhörde tidigare Neglinge gård som ingick i Erstaviksgodset. Neglinge gård är bevarad och vittnar om att området tidigare var jordbruksbygd. Området domineras av ett bergsparti med branta sluttningar som omges av flackare partier, som tidigare var odlingsmark. Karaktäristiskt för villaområdet är det terränganpassade gatunätet med smala vägar, som slingrar sig runt och genom området, stora natur- och trädgårdstomter och individuellt utformade trävillor i tidstypiska stilar. Förhållningssättet inom området är enligt kommunens kulturmiljöprogram att:

- balans mellan bebyggelse, natur och tomtmark eftersträvas,
- komplementbyggnader underordnas huvudbyggnad och inordnas i gatumiljön,
- byggnaders individuella arkitektur och tidstypiska drag respekteras.

Kulturmiljöprogrammet anger att grundstrukturen med ett terränganpassat gatunät, vegetationsrik gatumiljö och fritt placerade individuellt utformade villor på luftiga trädgårds- eller naturtomter bevaras. Ny bebyggelse placeras och anpassas till denna struktur. För nya byggnader eftersträvas ett individuellt uttryck i tidstypiskt formspråk. Renodlade pastischer på äldre villastilar undviks. Omfattande utfyllnader, stödmurar och hårdgjorda ytor undviks. Skafttomter med utfarter intill varandra undviks.

Komplementbyggnader placeras och utformas enligt kulturmiljöprogrammet så att gatubildens karaktär med friliggande hus i grönska behålls. Höjd, volym och utförande underordnas och anpassas till huvudbyggnaden.

Ändringar utförs varsamt och anpassas till befintlig byggnads karaktärsdrag. Tidstypisk utformning av grundmurar, fasader, tak, fönster, fönsteromfattningar, entrépartier, räcken, staket och trädgårdsgrindar behålls. Tillbyggnader underordnas huvudbyggnaden och ges en placering, höjd, volym och utformning som anpassas till den ursprungliga byggnadens karaktär. Takkupor, terrasser, balkonger och altaner utförs helst mot baksidan med ett utförande som underordnas och anpassas till befintlig byggnad.

Möjligheten att bygga till, ta upp takkupor, anordna balkonger/altaner och utföra andra ändringar är beroende av den enskilda byggnadens karaktär, dess estetiska/rumsliga funktion i gatumiljön samt dess arkitekturhistoriska värde. Inför bygglovsprövning kan antikvarisk medverkan krävas. Planläggning med skydd av kulturvärden ska eftersträvas i områden med äldre detaljplaner.

Enhetens analys och bedömning

Villa Gadelius har i kommunens kulturmiljöprogram givits en hög klassning som en av fyra byggnader i Neglinge som är kulturminnen. Villan ligger också inom området i Neglinge som är klassat som område av lokalt intresse för kulturmiljövården i kommunens kulturmiljöprogram. I en begäran om planbesked för Neglinge 13:5 år 2014 (tjänsteskrivelse MSN 2014/41–214) var Planenhetens bedömning att en planändring från allmänt ändamål till bostadsändamål (flerbostadshus) för Villa Gadelius var möjlig. ”Detta ska i så fall hanteras med bland annat q- och k-bestämmelser samt en antikvarisk förundersökning.”

Mycket är oklart i nuläget om vilka delar i byggnadens interiör som är bevarandevärda förutom de kakelugnar som anges i detaljplaneförslagets skyddsbestämmelser. Även för villans exteriör bör förtydliganden göras i skyddsbestämmelserna om vad som är viktiga karaktärsgivande egenskaper. Förutom föreslagna skyddsbestämmelser är även panelsort, dimensioneringen av panelbrädornas bredd och profiler samt riktning hos panelbrädorna (stående eller liggande) också viktiga karaktärsdrag liksom färgsort och kulör samt takets material och utförande.

Enligt detaljplaneförslaget regleras marken runt Villa Gadelius med bestämmelsen prickmark. På prickmark får inga byggnader uppföras enligt förslaget. För att säkerställa att byggnadens typiska karaktär bibehålls med nära kontakt mellan terrassen och den omkringliggande marken och för att inte strida mot PBL kap 8 §13 om förvanskning av byggnad bör även förbud mot andra typer av byggnadsverk såsom externt tillagda altaner och trädäck i anslutning till villan infogas i detaljplaneförslagets reglering av prickmark. Formuleringen av bestämmelser för byggrätten ”e 2” i detaljplaneförslaget avser endast vilken typ av byggnad som får placeras på marken. Kultur- och

fritidsenheten anser inte detta vara tillräckligt specificerat utan förordar även att utformningsbestämmelser angående bland annat materialval, takfall och färgval adderas till detta.

Den bestämda uppfattningen är att en antikvarisk förundersökning behöver göras inom ramen för detaljplanarbetet för att klarlägga hur skyddsbestämmelserna för Villa Gadelius ska kunna utformas på bästa möjliga sätt. Samma bedömning gjorde Planenheten i begäran om planbesked för Villa Gadelius 2014 (MSN 2014/41–214).

Enheten önskar fortsatt information kring den fortsatta hanteringen av ärendet i allmänhet och i synnerhet kring skyddsbestämmelserna för Villa Gadelius.

Värdering av kulturmiljön Neglinge 13:5 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Historik

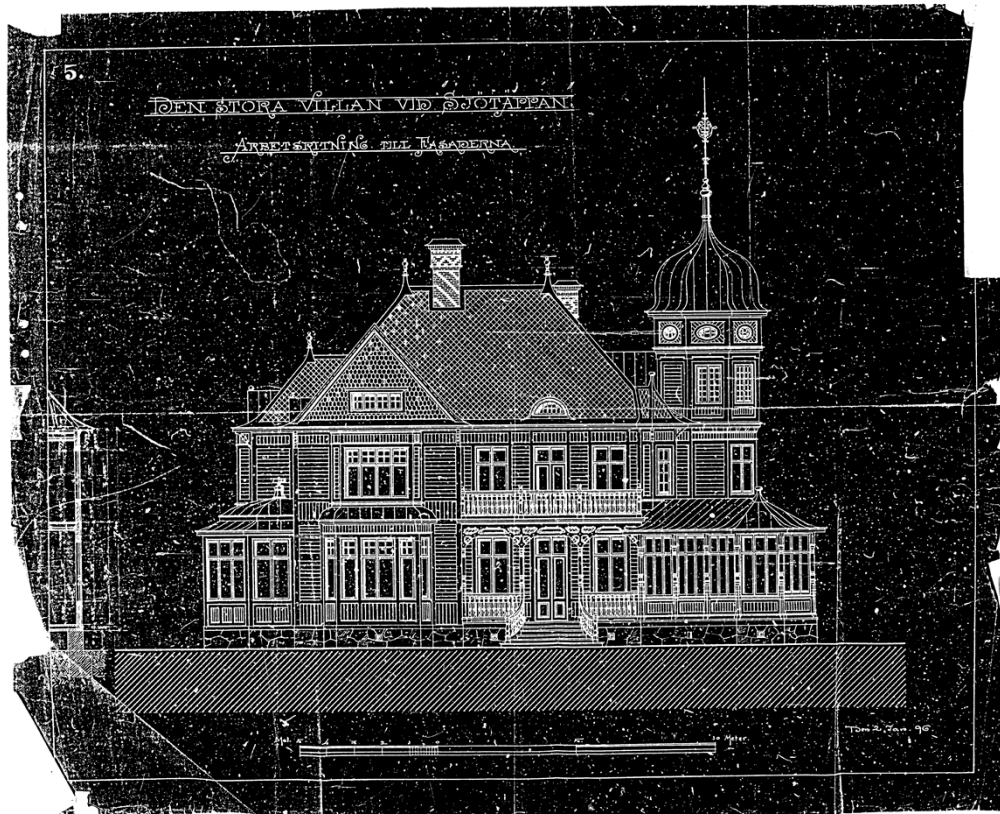
Villasamhällen i natursköna områden med individualistiskt utformade villor på stora tomter för en förmögen borgarklass anlades intill flera av de större städerna i Sverige kring sekelskiftet 1900. Inspirationskällorna hämtades framför allt från England och Amerika. Därifrån kom också idén om hemmet som en plats för avkoppling och umgänge, skilt från arbetet. Familjelivet stod i centrum samtidigt som resurser lades på gestaltningen av en statusfylld miljö. Förutsättningen för den tidiga förortsbildningen i Stockholm var utbyggnaden av den spårbundna trafiken.

Saltsjöbaden tillkom på 1890-talet på initiativ av Knut Agathon Wallenberg och Ernest Thiel. Idén var att skapa en exklusiv villa- och badort vid Östersjökusten nära Stockholm. K A Wallenberg förvärvade marken av godset Erstaviks ägare 1891. Den 1 juli 1893 invigdes Saltsjöbanan. Saltsjöbadens villasamhälle som modern vision av ett idealboende blev en av de stora attraktionerna på världsutställningen i Stockholm 1897.

I den krets av intressenter som attraherades av möjligheten att skapa sitt boende i detta idealsamhälle fanns bankdirektör Carl Jansson, kompanjon med Ernest Thiel och vän med K A Wallenberg. Carl Jansson köpte hela Sjötäppans udde (30 000 kvm) och lät arkitekten Gustaf Wickman, mest känd för sina monumentala bankbyggnader, rita Villa Sjötäppan (numera kallad Villa Gadelius) år 1895–1896 som sommarvilla åt sig och sin familj. Till villan anlades en stor trädgård med fruktträd av utvalda sorter, en köksträdgård och växthus för odling av vindruvor, aprikoser och persikor.

Analys

Villa Gadelius tillhör en kategori villor vars arkitektur är starkt inspirerad av engelska och amerikanska förebilder. Genomgående karaktärsdrag hos dessa byggnader är exteriörer präglade av torn och verandor, dekorativt svarvade kolonner och ornamentala konsoler, fasadklädsel av fasspontpanel och fjällpanel samt tak av skiffer omväxlande med målade plåttak. Villa Gadelius är byggd helt enligt tidens ideal.

Fasadritning. Villa Gadelius östra fasad ritad av Gustaf Wickman 1895–1896.

Villa Gadelius torn med lökkupol klädd med plåttak. Foto: Eva Sundström

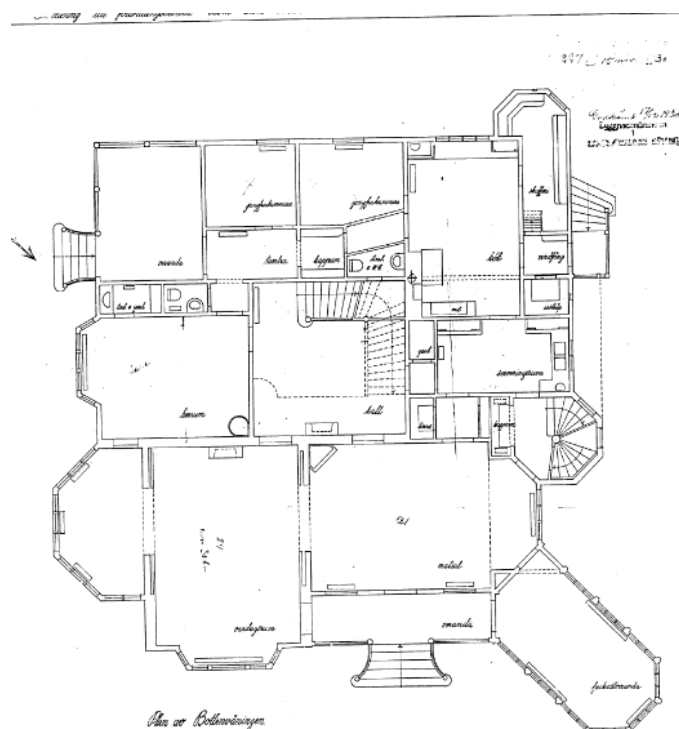
Ornamentala konsoler placerade vid byggnadens takfot. Foto: Eva Sundström

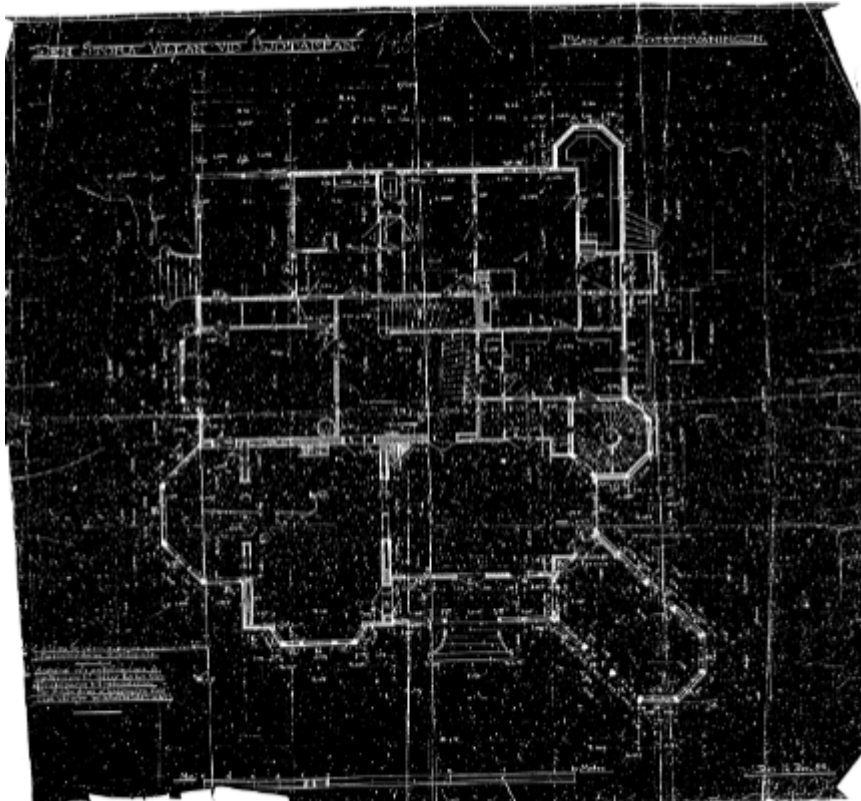
Villorna låg högt på stengrunder utan bekväm markkontakt. Verandor, balkonger och altaner gav kontakt med omgivande natur. Vänster foto: Eva Sundström, höger foto: Viktor Wallström

Invändigt tillämpades det anglosaxiska villaidealet med den oregelbundna asymmetriska planen där rummen är organiskt grupperade kring en central hall vilken samtidigt fungerade som kommunikationsled och umgängesrum. I hallen fanns också en värmekälla i form av en öppen spis.

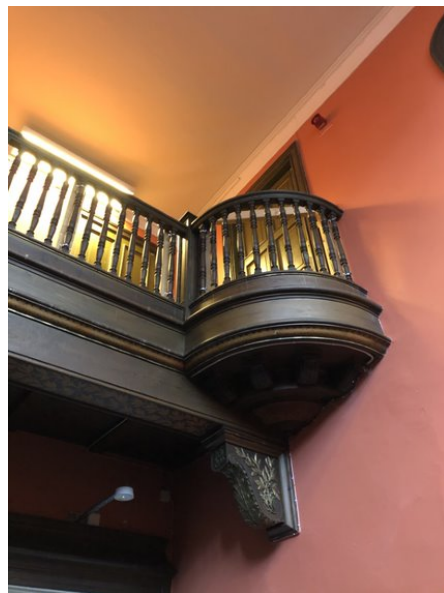
Villa Gadelius exteriör är i huvudsak bevarad. Av interiören är det framför allt hallen med dess trappa genom två våningars höjd, boaserade väggar och värmekällan i form av en kakelugn med monumentala anspråk som lämnats i stort sett orörd. I övriga rum där senare tiders modernisering satt sina spår kan möjligen originalsikt finnas bevarade under sekundära skivmaterial och färglager.

*Planritning, plan 1. Rummen är grupperade kring en central hall.
 Ritning gjord 1930 inför ombyggnad av Villa Gadelius.*

Planritning över Villa Gadelius, plan 1 (originalritning)

*Den centralt placerade hallen med mörkfärgad kakelugn anpassad efter rummets karaktär. Paradtrappa till övre våningen med trappräcke av svarvade balusterdockor och en kvartscirkelformad balkong i kombination med ett viloplan, allt i original.
Foto: Viktor Wallström*

Inredning med dekorativt skurna detaljer i original. Foto: Viktor Wallström

Ekonomiska konsekvenser

Planprogrammet medför inga ekonomiska konsekvenser för Kulturnämnden.

Konsekvenser för barn

Planprogrammet medför inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Förslag till yttrande
2. Planbeskrivning
<https://www.nacka.se/4a799c/contentassets/d184a8ef9cf412fae1b2dd1bd0b795b/planbeskrivning.pdf>
3. Plankarta
<https://www.nacka.se/4a79a0/contentassets/d184a8ef9cf412fae1b2dd1bd0b795b/plankarta.pdf>

Cortina Lange
 Enhetschef
 Kultur- och fritidsenheten

Eva Sundström
 Handläggare
 Kultur- och fritidsenheten

Förslag till yttrande

Dnr: KUN 2020/106

Dnr: MSN 2019/51

Planenheten

Förslag till yttrande över detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun.

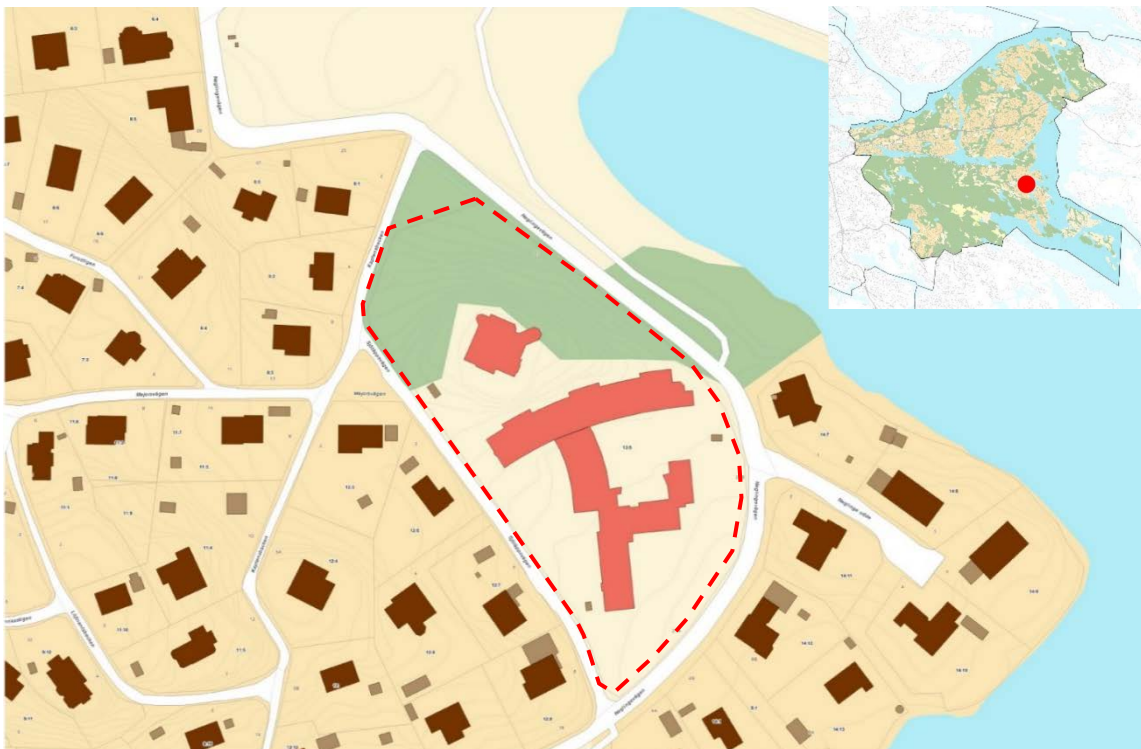
Kulturnämnden ser positivt på möjliggörande av avstyckning av Villa Gadelius från fastigheten Neglinge 13:5 för att villan åter ska kunna användas som bostad samt att Villa Gadelius och Seniorcenter Sjötäppan förses med skydds- och varsamhetsbestämmelser.

Kulturnämnden betonar vikten av att en antikvarisk förundersökning behöver göras inom ramen för detaljplanarbetet för att klarlägga hur skyddsbestämmelserna för Villa Gadelius ska kunna utformas på bästa möjliga sätt. Samma bedömning gjorde Planenheten i begäran om planbesked för Villa Gadelius 2014 (MSN 2014/41–214). En förundersökning förordas av följande skäl: 1) oklarheter beträffande vad som finns kvar av ursprunglig inredning och vad som är bevarandevärd; 2) behovet av en specificering av vilka detaljer i exteriörens material och dimensioner som är avgörande för upplevelsen av byggnaden som autentisk tidspegel. För att säkerställa att byggnadens typiska karaktär exteriört bibehålls bör även förbud mot andra typer av byggnadsverk såsom externt tillagda altaner och trädäck i anslutning till villan infogas i detaljplaneförslaget reglering av prickmark. I formuleringen av bestämmelser för byggrätten ”e 2” i detaljplaneförslaget bör, utöver vilken typ av byggnad som får placeras på kryssmark, ingå specificerade anvisningar om bland annat materialval, takfall och färgval.

Richard Wendt
Ordförande
Kulturnämnden

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Kartan visar områdets angränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra en avstyckning av Villa Gadelius från fastigheten Neglinge 13:5 för att villan åter ska kunna användas som bostad. Syftet är även att bekräfta befintliga seniorcenter Sjötäppans användning i detaljplan samt att skydda befintliga kulturmiljövärden och värdefull naturmiljö. Fastigheten ligger på Sjötäppsvägen och Neglingevägen i Saltsjöbaden och ägs av Rikshem Skolfastigheter AB.

Förslaget skyddar Villa Gadelius med rivningsförbud och skyddsbestämmelser. Ingen ny byggrätt möjliggörs runt villan med undantag för en något större byggrätt för komplementbyggnad. Seniorcenter Sjötäppan får bekräftad användning i detaljplanen för vårdandamål, samt en möjlighet till en utbyggnad motsvarande cirka 15 % av dagens byggnadsarea. De äldre delarna av seniorcentret förses även med rivningsförbud och varsamhetsbestämmelser. Ett flertal ädellövträd och tallar ges skyddsbestämmelser.

Planförslaget innebär att andelen hårdgjord yta inom planområdet kan öka. I planbestämmelserna regleras därför andelen av marken som får hårdgöras samt tillskapandet av en dagvattenfördröjande anläggning, i syfte att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna (MKN) för vatten kan följas. Strandskyddet föreslås upphävas inom hela planområdet.

Detaljplanen bedrivs med standardförfarande. Planenheten gör bedömningen att detaljplanen är av begränsad omfattning, saknar större allmänintresse och inte innebär betydande miljöpåverkan. Planförslaget är förenligt med översiktsplanen. Planarbetet bekostas av fastighetsägaren. Detaljplanens genomförandetid föreslås vara 5 år efter det att detaljplanen vunnit laga kraft.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Planens syfte och bakgrund	4
Syfte	4
Bakgrund	4
Planhandlingar och underlag	4
Plandata och tidigare ställningstaganden.....	4
Läge, areal & markägoförhållande	4
Statliga intressen.....	5
Kommunala intressen	6
Undersökning om betydande miljöpåverkan	7
Förutsättningar och planförslag	8
Bebyggelse	8
Störningar och risker	13
Dagvatten	14
Strandskydd.....	17
Så genomförs planen	18
Organisatoriska frågor.....	18
Ansvarsfördelning.....	19
Avtal19	
Tekniska frågor.....	19
Fastighetsrättsliga frågor.....	19
Ekonomiska frågor	20
Konsekvenser av detaljplanen och dess genomförande.....	20
Miljökonsekvenser	20
Sociala konsekvenser	21
Ekonomiska konsekvenser.....	21
Fastighetskonsekvensbeskrivning	21

Planens syfte och bakgrund

Syfte

Planens syfte är att möjliggöra en avstyckning av Villa Gadelius från fastigheten Neglinge 13:5 för att villan åter ska kunna användas som bostad. Syftet är även att bekräfta befintliga seniorcenter Sjötäppans användning i detaljplan samt att skydda befintliga kulturmiljövärden och värdefull naturmiljö.

Bakgrund

Dåvarande mark- och exploateringsenheten på Nacka kommun inkom den 25 mars 2014 med en begäran om planbesked för avstyckning av fastigheten för bostadsändamål. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om positivt planbesked den 12 november 2014 § 291, diarienummer MSN 2014/41-214. Fastigheten har därefter förvärvats av Rikshem Skolfastigheter AB.

Planhandlingar och underlag

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om planuppdrag den 20 november 2019 § 246. Planförslaget är därmed upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Detaljplaneförslaget omfattar följande planhandlingar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna planbeskrivning

Detaljplaneförslaget grundas på följande underlag:

- Naturvärdesinventering (Pro Natura, april 2020)

Plandata och tidigare ställningstaganden

Nedan beskrivs områdets läge och tidigare ställningstaganden av betydelse för detaljplanen.

Läge, areal & markägoförhållande

Fastigheten ligger mellan Sjötäppsvägen, Neglingevägen och Kaptensbacken i Neglinge, Saltsjöbaden, inom cirka 300 meter från Neglinge station. Fastigheten ägs av Rikshem Skolfastigheter AB och inrymmer i dag Villa Gadelius och seniorcenter Sjötäppan. Fastigheten har en yta om totalt 13 280 kvadratmeter.

Figur 1: Kartan visar ett flygfoto över planområdet. Röd linje anger planområdets ungefärliga gräns.

Statliga intressen

Nedan beskrivs de statliga intressen som påverkar/påverkas av detaljplanen.

Riksintressen enligt 3 och 4 kap MB

Planområdet berörs inte av något riksintresse

Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap MB

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljö kvalitetsnormerna (MKN) för luft respektive vatten. I dagsläget överskrids inte nu gällande MKN för luft inom planområdet. Inte heller bedöms ett genomförande av den föreslagna detaljplanen påverka luften i en sådan utsträckning att MKN inte klaras.

I planbestämmelserna regleras tillskapandet av en dagvattenfördröjande anläggning samt den maximalt tillåtna andelen hårdgjord yta på fastigheten för att säkerställa att MKN för vatten kan följas.

Områdesskydd och förordnanden

Riksantikvarieämbetet har listat en så kallad fornlämningsliknande lämning (L2016:7553) i planområdets nordöstra del. Det gäller en stensättningsliknande lämning, rund 5 meter i diameter och 0,2 meter hög. Lämningen är övertorvad med i ytan enstaka stenar. Bedömningen är att lämningen troligen är sentida men beskrivningen är inte kvalitetssäkrad. Information uppges dock kunna saknas, vara felaktig eller inaktuell. Det är enligt kulturmiljölagen förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering, eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Strandskydd

Planområdet ligger inte idag inom strandskyddat område, men större delen av planområdet ligger inom 100 meter från strandlinjen, vilket innebär att strandskyddet inträder vid upprättande av ny detaljplan. Strandskyddet gäller även 100 meter ut i vattnet. Strandskyddet föreslås upphävas inom hela planområdet, se motivering under avsnitt *Förutsättningar och planförslag* rubrik *Strandskydd*.

Kommunala intressen

Nedan beskrivs de kommunala intressen som påverkar/påverkas av detaljplanen.

Översiktlig planering

Nacka kommuns översiktsplan från 2018 pekar ut området för gles blandad bebyggelse. Områden med gles blandad bebyggelse domineras av bostäder men kan även innehålla handel, kontor, skolor, förskolor, och andra verksamheter som inte innebär betydande störning, samt grönområden och nödvändig infrastruktur. Dessa områden har idag en låg exploateringsgrad med friliggande småhus, radhus och låga flerbostadshus. Denna karaktär bör i huvudsak bibehållas även om förtätning är möjlig på många håll. Inriktningen bör vara en bebyggelsehöjd på högst två våningar, men enstaka högre hus kan vara möjliga i vissa lägen.

Detaljplaneområdet ingår i översiktsplanens delområde Bg17 Tattby. De områdesvisa riktlinjerna anger att området är av lokalt intresse för kulturmiljövården samt att områdets karaktär och skala bör behållas. Området är även utpekad i kommunens kulturmiljöprogram, vilket beskrivs utförligare under avsnittet *Bebyggelse* nedan.

Planförslaget är förenligt med översiktsplanen.

Gällande detaljplaner

Fastigheten omfattas i dagsläget av Stadsplan 180 från 1963 vilken anger användningen Allmänt ändamål—en äldre planbestämmelse som inte längre används. Stadsplanen reglerar bebyggelsen till två våningar och högsta byggnadshöjd 8 meter. I övrigt anges inga begränsningar utöver en 6 meter bred remsa med punktprickad mark runt fastigheten, som innebär att marken inom 6 meter från fastighetsgränsen inte får bebyggas.

för detaljplanen. De miljöfrågor som har betydelse för projektet undersöks under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Förutsättningar och planförslag

Under detta avsnitt beskrivs områdets förutsättningar och planförslaget, med dess konsekvenser, utifrån olika aspekter.

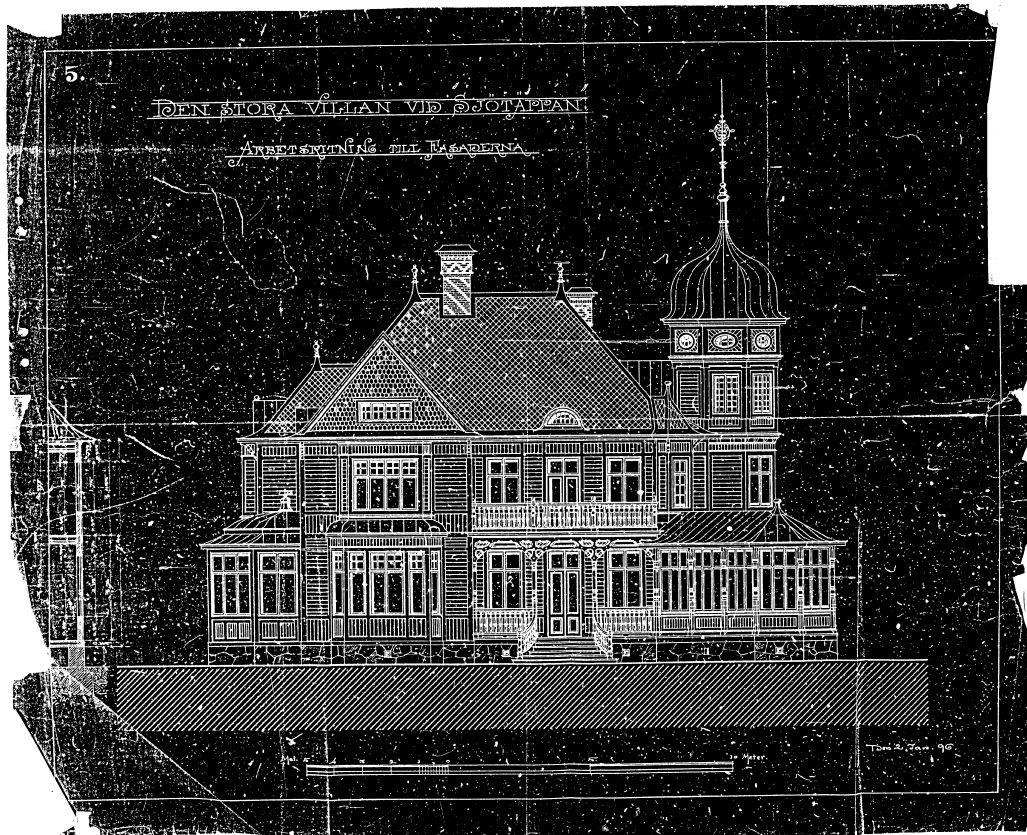
Bebyggelse

Inom fastighetens norra del står Villa Gadelius, som är ritad 1896 av Gustaf Wickman. Byggnaden står på en höjdrygg vid Neglingevikens norra strand, den så kallade Kaptensbacken. Hela området är en särskilt värdefull miljö enligt Kulturmiljöprogrammet. Enligt Kulturmiljöprogrammet är Villa Gadelius särskilt utpekad som kulturminne. Till det kulturhistoriska värdet hör även tomten med dess topografi och grönstruktur. Villan uppfördes ursprungligen för privat bostadsändamål, men har sedan mitten av 1900-talet använts som förskola, ateljé, ungdomsgård och som boende för flyktingfamiljer. I dagsläget står byggnaden tom på grund av dess dåliga skick.

På fastigheten Neglinge 13:5 ligger även seniorcentret Sjötäppan. Seniorcentret är ett särskilt boende för äldre och invigdes 1955. Det består av fem sammanlänkade huskroppar uppförda i tre etapper. De två första av dåvarande stadsarkitekt Evald Claeson, 1954 respektive 1963 och den senaste av arkitekt Bengt Sundell. Anläggningen bevarar kulturhistoriska värden tack vare sin tidstypiska arkitektur från 1900-talets mitt.

Figur 3 & 4. Villa Gadelius norra fasad (t.v.) samt västra fasad (t.h). Foto: Viktor Wallström

Figur 5. Fasadritning. Villa Gadelius östra fasad ritad av Gustaf Wickman 1896

Fastigheten är idag planlagd som *område för allmänt ändamål*, vilket är en bestämmelse som inte används längre. I planförslaget anges markanvändningen till bostäder **"B"** vilket innebär att Villa Gadelius återgår till att kunna användas som privatbostad. I planförslaget skyddas villan, dels med rivningsförbud **"r₁"** samt med skyddsbestämmelsen **"q₁"** vilken anger; *Särskilt värdefull byggnad som inte får förvanskas. Karaktärsskapande delar ska bevaras:*

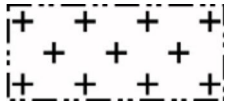
- Byggnadens volym och takutformning
- Befintliga fönster samt fönsterutformning
- Fasader i brunt trä samt fasaddetaljer såsom fönsteromfattningar
- Byggnadens entréer
- Byggnadens torn och övriga takdetaljer såsom takeupor
- Kakelugnar

I övrigt regleras villans **"nockhöjd"** till 13 meter. Över taknocken får utstickande detaljer sticka upp, såsom skorstenar eller tornet med sin spira som når 20 meter över marken. Detta förtydligas i plankartan med bestämmelse om **"totalhöjd"**. Runt villan regleras marken med bestämmelsen **"prickmark"** vilket innebär att byggnad inte får uppföras. Runt en befintlig komplementbyggnad invid Neglingevägen, regleras marken genom bestämmelse om **"korsmark"** vilket innebär att endast komplementbyggnader får placeras. Korsmark reglerar enbart byggnader och innebär inte förbud mot andra typer av byggnadsverk. På

korsmark är det alltså tillåtet att uppföra anläggningar som till exempel altan och parkering. Med formuleringen "*Endast komplementbyggnader får placeras*" i planbestämmelsen avses alltså endast en begränsning av vilka typer av byggnader som får placeras på marken. Byggrätten regleras med bestämmelsen "**e₂**" vilken anger att komplementbyggnader inte får uppta större sammanlagd byggnadsarea än 40 kvadratmeter. Komplementbyggnadens höjd regleras med en bestämmelse om "**nockhöjd**" till 4,0 meter.

Prickmark – Marken får inte förses med byggnad

Korsmark – Endast komplementbyggnad får placeras

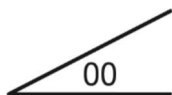
Nockhöjd – Högsta nockhöjd i meter

Totalhöjd – Högsta totalhöjd i meter

Möjligheten att avstycka villan från seniorcentret skapas genom en generell bestämmelse som anger att minsta fastighetsstorlek är 4600 kvadratmeter. Syftet med denna fastighetsstorlek är även att det inte ska gå att stycka fastigheten i fler än två delar.

Seniorcenter Sjötäppan bekräftas i planen genom markanvändningen *Äldrevård*, vilket markeras med ett "**D₁**" på plankartan. Seniorcentret får en byggrätt som innefattar befintlig bebyggelse samt mindre påbyggnader för att tillmötesgå eventuella framtida behov. Fastighetsägaren har i dag inga konkreta planer på att utveckla delen av fastigheten som innefattar seniorcentret. Byggrätten regleras med bestämmelsen "**e₁**" vilken anger största byggnadsarea till 2600 kvadratmeter. Detta motsvarar cirka 15% större byggnadsarea jämfört med vad som är utnyttjat på platsen i dag. Byggnadens höjd regleras med en bestämmelse om "**nockhöjd**" till 9,5 meter samt minsta "**takvinkel**" till 15 grader. Detta motsvarar, likt befintlig bebyggelse, cirka två våningar med sadeltak samt möjlighet till en tredje suterrängvåning i vissa lägen. Byggnadernas placering regleras genom bestämmelser om "**prickmark**" närmast Neglingevägen och Sjötäppsvägen. Seniorcentrets äldre del från 1954 föreslås få rivningsförbud genom bestämmelsen "**r₁**" på plankartan, samt omfattas av varsamhetsbestämmelsen "**k₁**" vilken anger *Byggnadsverkets karaktärsdrag vad gäller takutformning, fönstersättning, listverk och balkongernas utformning ska bibehållas.*

Takvinkel – minsta takvinkel i grader

Figur 6. Seniorcenter Sjötäppans huvudentré. Byggnaden är den mittersta av de tre huskroppar som föreslås regleras med skyddsbestämmelser. Foto: Viktor Wallström

Gator och trafik

Området nås via både Neglingevägen och Sjötäppsvägen via Kaptensbacken. Neglingevägen har en separat gång- och cykelbana. Inom cirka 200 meter från planområdet ligger Saltsjöbanans station Neglinge.

Eftersom Villa Gadelius idag står tom kommer en utbyggnad enligt planförslaget innebära att boendetrafiken får en marginell ökning längs Sjötäppsvägen och Kaptensbacken med ett par fordonsrörelser per dygn. Den ökade byggrätten för seniorcenter Sjötäppan bedöms också kunna innebära en marginell ökning av trafiken på Neglingevägen. Totalt sett bedöms dock planen få en obetydlig påverkan på trafiksystemet.

Inriktningen i detaljplaneskedet är att inga nya parkeringsplatser tillskapas. Kommunens modell för beräkning av parkeringsbehov ska dock följas. Kommunens parkeringstal är dynamiska och flexibla vilket innebär att parkeringsbehovet kan förändras under projektets gång eller i framtiden. En avstämning av parkeringstal görs i bygglovsskedet.

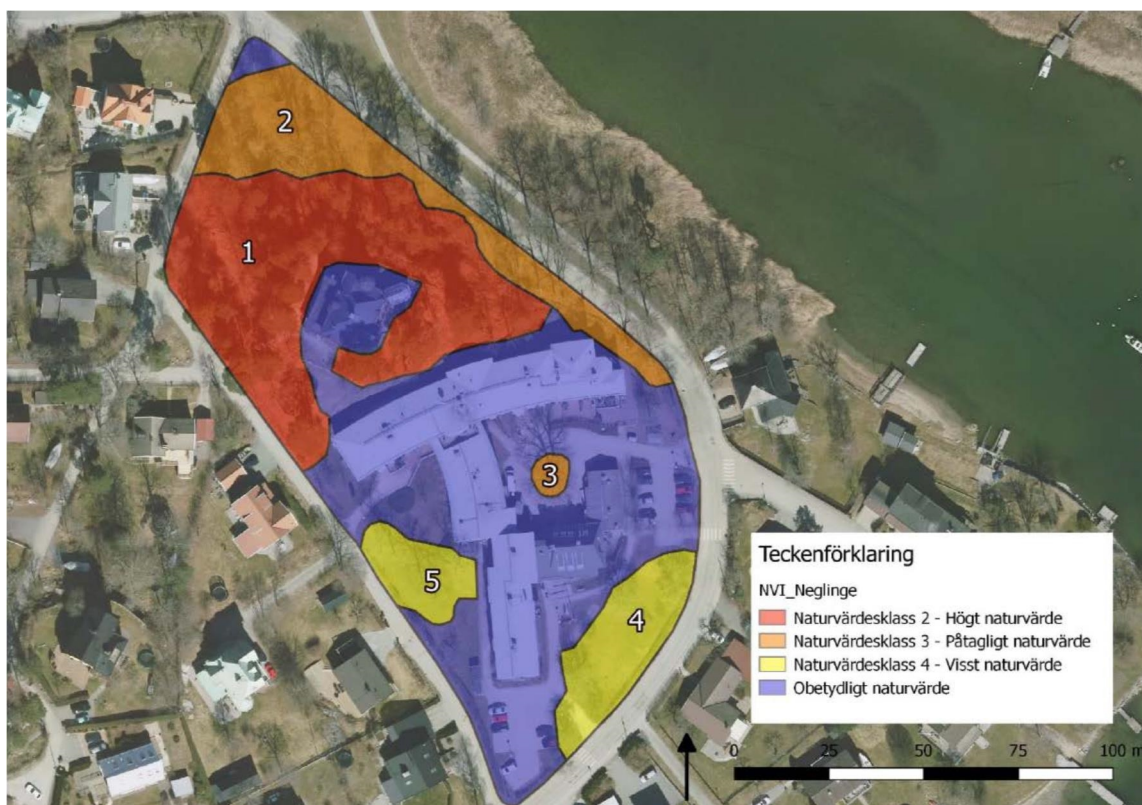
Naturvärden och träd

En naturvärdesinventering (Pro Natura, april 2020) pekar ut fem naturvärdesobjekt inom planområdet; ett med högt naturvärde, två med påtagligt naturvärde och två med visst naturvärde. Värden för biologisk mångfald som påträffats i området är främst knutna till äldre träd av tall, lind och ek. Bland naturvärdesträden har sex särskilt skyddsvärda träd och 23 efterträdare identifierats. På fyra träd noterades den rödlistade vedsvampen talticka, *Pbellinus pini* (NT) och på två träd gnag och kläckhål från den rödlistade skalbaggen reliktböck, *Nothorina muricata* (NT). Just utanför planområdet på andra sidan Neglingevägen

som avgränsar området i nordost finns en lindallé. Det är troligt att lindarna inom planområdet längs samma väg planterats och skötts tillsammans med allén utanför planområdet och därför omfattas av generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § miljöbalken. Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Om det finns särskilda skäl får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet.

De gamla träden förekommer i ett nätverk tillsammans med andra miljöer med gamla träd i tätortsnära småskogar och på äldre tomter kring Saltsjöbaden. Även om inventeringsområdet är mycket litet, så spelar nätverket av gamla träd i dessa tätortsnära miljöer sannolikt en stor roll för biologisk mångfald.

I planförslaget skyddas ädellövträd och tallar med bestämmelsen ”n₁” vilken anger; *Marken innehåller värdefulla träd. Ädellövträd och tallar med en stamdiameter om 0,30 meter eller större mätt 1,3 meter ovan mark får inte fällas, samt ska skyddas från skador i form av jordkompaktering och skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan ädellövträd och tallar som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädskjukdom få fällas.* Denna bestämmelse omfattar samtliga 29 naturvärdesträd som identifierades i trädinventeringen. Bestämmelsen kompletteras med en administrativ bestämmelse om ändrad lovplikt som anger; *Marklov krävs för fällning av ädellövträd och tallar med en stamdiameter om 0,30 meter eller större, mätt 1,3 meter över mark, inom områden markerade med n₁.*

Figur 7. Karta över naturvärdesobjekten och deras naturvärdesklass

Teknisk försörjning

Fastigheten är ansluten till kommunalt vatten och spillvatten. Området omfattas även av verksamhetsområde för dagvatten.

Störningar och risker

Planförslaget innebär risker och störningar avseende buller, dagvatten och skyfall vilket beskrivs utförligare nedan.

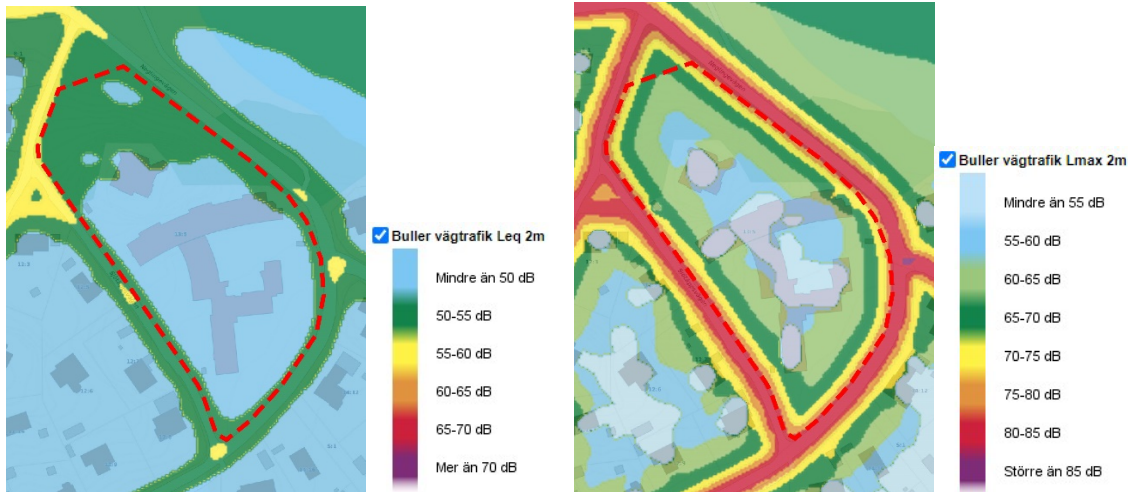
Buller

Planområdet påverkas av trafikbuller från omkringliggande lokalgator samt Stockholmsvägen cirka 100 meter norr om planområdets norra gräns. En kommunövergripande bullerutredning över Nacka gjord 2016 visar att planområdet klarar Trafikbullerförordningens riktvärden för buller från vägtrafik utan speciella åtgärder. Ekvivalenta ljudnivåer från vägtrafik uppgår till högst 55 dB(A) inom hela planområdet och den maximala ljudnivån är lägre än 70 dB(A) inom hela området med undantag från ett par meter från väggkant.

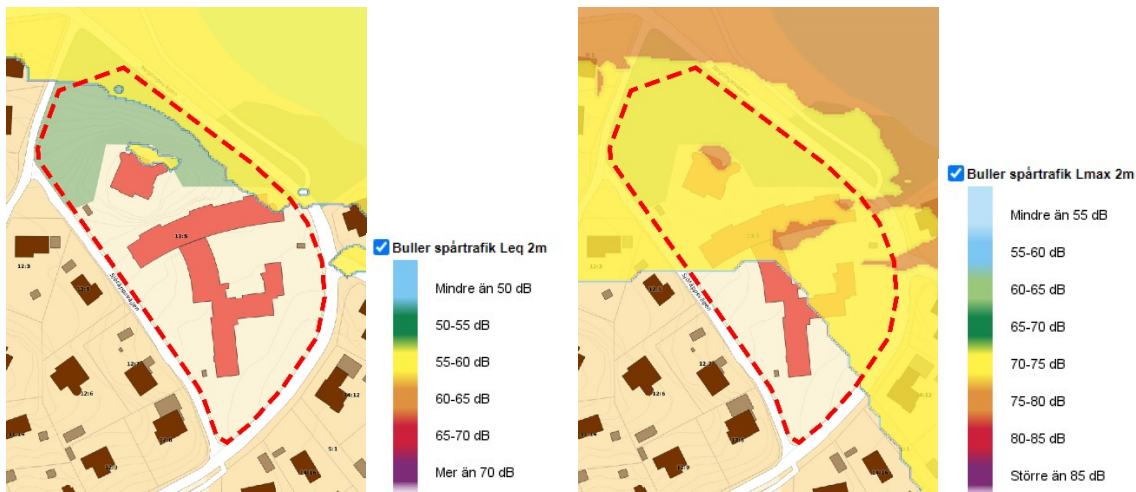
Utöver vägtrafik påverkas även planområdet av buller från spårtrafik i form av Saltsjöbanan vars spår ligger mellan 150–200 meter från planområdet. Nackas kommunövergripande bullerutredning visar att den ekvivalenta ljudnivån uppgår till högst 55 dB(A) inom större delen av planområdet, med undantag för befintlig bebyggelses norra fasader där ljudnivån är mellan 55–60 dB(A). Maximala ljudnivåer vid uteplats riskerar att överskrida 70 dB(A) men det bedöms vara möjligt att skapa en ljuddämpad uteplats för seniorcentret inom fastighetens västra del. Sammantaget bedöms Trafikbullerförordningens riktvärden kunna uppfyllas. I plankartan anges följande planbestämmelse för hela planområdet:

Bostäderna ska utformas avseende trafikbuller så att:

- 60 dBA ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) vid bostadsfasad inte överskrids. Då så inte är möjligt ska minst hälften av bostadsrummen i varje bostad få högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad samt högst 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad kl 22.00-06.00 (frifältsvärden).
- bostäder upp till 35 kvm får högst 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsfasad (frifältsvärde).
- ljudnivån vid minst en uteplats i anslutning till bostäder inte överskrider 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Maximal ljudnivå får överskridas med högst 10 dBA fem gånger per timme kl 06.00-22.00.

Figur 8 & 9. Vägtrafikbuller. Ekvivalent ljudnivå (t.v.) och maximal ljudnivå (t.h.)

Figur 10 & 11. Spårtrafikbuller. Ekvivalent ljudnivå (t.v.) och maximal ljudnivå (t.h.)

Dagvatten

Dagvattnet från planområdet avleds till Neglingeviden (SE657608-164193). Neglingeviden är en avsnörd havsvik som har en grund vattenförbindelse (tröskel) med det angränsade havsområdet Baggensfjärden. Neglingeviden är en vattenförekomst som har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

Kvalitetsfaktorn växtplankton (klorofyll a) är utslagsgivande med avseende på miljökonsekvenstyp övergödning och resulterar i måttlig status. Detta stöds av kvalitetsfaktorn näringsämnen (totalhalter av kväve och fosfor sommartid) som har dålig status. Orsaken till att Neglingeviden inte uppnår god kemisk status beror på för höga halter av kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE), i fisk eller i vatten. Gränsvärdena för PBDE och kvicksilver överskrids i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster; sjöar, vattendrag och kustvatten. Utsläpp av PBDE har under lång tid skett i både Sverige och utomlands vilket lett till långväga luftburen spridning och storskalig atmosfärisk deposition av dessa ämnen.

Enligt Vattenmyndigheten ska Neglingeviden uppnå god ekologisk status senast 2027. Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts på kvicksilver och PBDE med hänvisning till att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver och PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Uppmätta halter från 2015 av kvicksilver och PBDE får dock inte öka.

År 2013 upprättades ett åtgärdsprogram *Förslag till åtgärder för förbättrad ekologisk status i Neglingeviden och Vårgårdsjön*. Utredningen behandlar närsaltsituationen i vikarna. Neglingevidens tillrinningsområde domineras av villabebyggelse. Till följd av utbytet med Baggensfjärden beräknas omsättningstiden vara cirka 35 dagar och andelen utsjövatten uppgå till nästan 85 %. Minskad belastning av fosfor via dagvatten har högst prioritet, enligt åtgärdsprogrammet. I första hand föreslås reningsåtgärder för punktutsläpp från dagvattenledningar.

Nacka kommuns, *Anvisningar och principlösningar för dagvattenhantering på kvartersmark och allmän plats*, från 2018 ska följas vid dagvattenhantering på kvartersmark. Av anvisningarna framgår bland annat att en viktig hållpunkt är att flöden och föroreningsbelastning ut från ett planområde inte får öka när planen genomförs. Därutöver framgår att LOD-anläggningar ska dimensioneras för ett regndjup på minst 10 millimeter innan avledning sker till dagvattenledningsnätet. Uppehållstiden, det vill säga tömningstiden i en regnbädd, skelettjord eller annan föreslagen LOD-lösning, ska för 10 millimeter avrunnen volym vara mellan 6 och 12 timmar. 75–80 procent av årsnederbörden kommer då att fördröjas och renas.

I dag är cirka 4850 kvadratmeter, motsvarande cirka 36 procent av fastighetens yta, hårdgjord. De hårdgjorda ytorna ligger främst inom fastighetens södra del och utgörs av taken på huvudbyggnader, komplementbyggnader samt infartsytor och gångvägar. Stora delar av de befintliga parkeringsytorna är utförda med genomsläppliga material så som armerat gräs.

I planbestämmelserna regleras tillskapandet av dagvattenfördröjande anläggningar genom bestämmelsen *Vid uppförande av ny bebyggelse ska dagvatten avledas till Dagvattenfördröjande anläggning inom fastigheten, med en minsta lagringsvolym om 1 m³ per 100 m² av fastighetens hårdgjorda yta*. Därutöver regleras den maximalt tillåtna andelen hårdgjord markyta inom planområdets norra respektive södra del genom följande bestämmelser; **"b₁"** anger att endast 10 % av markytan får hårdgöras, vilket motsvarar cirka 160 kvadratmeter i ett område runt villan i fastighetens norra del. Bestämmelsen **"b₂"** anger att endast 30 % av markytan inom området som omfattar *Äldrevård* får hårdgöras, vilket motsvarar cirka 2300 kvadratmeter runt seniorcentret. Med hårdgjord markyta avses markbeläggning som inte är genomsläpplig, till exempel asfalt eller annat tätt material. Byggnaders tak avses inte räknas in i denna yta utan behandlas i separata bestämmelser. Vid beräkning av andel hårdgjord yta ska hänsyn inte tas till fastighetens markförutsättningar, till exempel berg. Parkeringsplatser

med armerat gräs ingår inte heller i denna yta, utan räknas som genomsläppligt. Bestämmelsen syftar främst till att öka möjligheten till infiltration och fördröjning.

Ingen dagvattenrening sker idag. Dagvatten inom planområdet ska renas och fördröjas inom kvarteretsmark och omsättningen på vattnet i den avsnörda viken tycks vara förhållandevis god. Planen medger endast marginellt större andel hårdgjorda ytor. Tillsammans med den fördröjning som planen reglerar är den sammantagna bedömningen att ingen försämring av vattnet i Neglingeviden kommer att ske vid genomförandet av planen.

Skyfall och översvämning

Enligt *Översiktlig skyfallsanalys för Nacka kommun, 2015* finns en liten risk för påverkan från skyfall (10–20 cm) vid vissa hårdgjorda lågpunkter nära den befintliga seniorbebyggelsen i söder. Situationen är oförändrad jämfört med i dagsläget och det befarade vattendjupet är litet. Bebyggelsen på den norra delen av fastigheten ligger på en höjd och drabbas inte vid skyfall. Inga planbestämmelser bedöms nödvändiga för att föreslagen markanvändning ska bli lämplig.

Figur 12. Utdrag från *Översiktlig skyfallsanalys för Nacka kommun, 2015*.

Luft

Det finns flera miljö kvalitetsnormer (MKN) för olika ämnen i luft. Svårast att klara är i normalfallet dygnsmedelvärdena för partiklar (PM10) respektive kvävedioxid (NO₂). Luftkvalitetsberäkningar utgår därför ofta från just dessa. En detaljplan får inte medverka till att MKN överskrids. Utifrån beräkningar framtagna av SLB-analys på uppdrag av Östra Sveriges Luftvårdsförbund är halterna av PM10 för det aktuella området 18–20 µg/m³ (mikrogram per kubikmeter). MKN som ska klaras är 50 µg/m³. För NO₂ beräknas halterna i området vara 15–18 µg/m³. MKN som ska klaras är 60 µg/m³. Ett genomförande

av planen förväntas inte alstra nämnvärt fler trafikrörelser. MKN för luft bedöms klaras med god marginal.

Strandskydd

Fastigheten omfattas av Stadsplan 180 från 1963 vilken anger användningen *Allmänt ändamål*. Planområdet ligger inom ett område som i dagsläget inte omfattas av strandskydd, men där strandskydd inträder 100 meter upp på land från strandlinjen vid planläggning av marken. Enligt 4 kap. 17 § plan- och bygglagen (2010:900) får kommunen i en detaljplan upphäva strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken för ett område, om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Planområdets sydöstra del har länge använts för seniorboende och användningen befästs i planen. Området är tillgängligt idag. Bebyggelse, parkeringsytor och en tydlig inramning av seniorcentret i form av staket och mindre häckar gör dock att platsen bedöms sakna värden för den allemansrättsliga tillgängligheten. Värdena för växt- och djurlivet är små. Enstaka skyddsvärda träd förses i planen skyddsbestämmelser.

Figur 13 & 14. Bilder från seniorcenter Sjötäppans södra del och korsningen Neglingeviden & Sjötäppsvägen (t.v.) samt nordöstra del med staket mot Neglingeviden (t.h). Foto: Viktor Wallström

I stadsplanen från 1963 anges för villa Gadelius i planområdets nordvästra del *Ungdomsgård, lekplats* och byggnaden har sedan mitten av 1900-talet använts som förskola, ateljé, ungdomsgård och som boende för flyktingfamiljer. Villan ligger på en höjdplatå och naturmarken på de lägre nivåerna kring byggnaden är idag relativt vildvuxen. Samtliga skyddsvärda träd runt villan förses i planen skyddsbestämmelser. Hela norra delen av detaljplaneområdet är avgränsat av stängsel och murar som går i, eller nära, fastighetsgränsen. På grund av dessa stängsel och murar, villans karaktär av privatbostad, dess placering på fastigheten och höjdskillnaderna bedöms området inte upplevas som allemansrättsligt tillgängligt.

Figur 15. Vy från norr. Stängslet ligger i fastighetens norra gräns mot Neglingevägens möte med Kaptensbacken. Foto: Viktor Wallström

En bil-, gång- och cykelväg samt ett grönstråk finns mellan planområdet och strandlinjen vid Neglingeviden vilket innebär att passagen längs stranden inte påverkas av planförslaget.

Strandskyddet föreslås upphävas för hela planområdet. Det särskilda skälet för upphävandet är 7 kap. 18 c § miljöbalken punkt 1: att området som upphävandet avser redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Sammantaget bedöms det finnas särskilda skäl att upphäva strandskyddet för planområdet, och intresset för att ta området i anspråk väger här tyngre än strandskyddsintresset.

Så genomförs planen

I detta kapitel finns information om hur detaljplanen är avsedd att genomföras. Av redovisningen framgår de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt.

Organisatoriska frågor

Nedan redovisas tidplaner för detaljplanearbetet och genomförandet av detaljplanen.

Tidplan

Planarbete

Samråd	september 2020
Granskning	januari 2021
Antagande i miljö- och stadsbyggnadsnämnden	april 2021
Laga kraft tidigast*	maj 2021

**Under förutsättning att detaljplanen inte överklagas*

Genomförande

Enskilt byggande, det vill säga ansökan om bygglov och avstyckning, kan ske när detaljplanen vunnit laga kraft.

Genomförandetid

Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad bygg rätt i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut fortsätter detaljplanen att gälla tills den ändras, ersätts eller upphävs. Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft.

Ansvarsfördelning

Nedan redovisar hur ansvarsfördelningen ser ut vid genomförandet av detaljplanen.

Kvartersmark

Fastighetsägare ansvarar för åtgärder inom kvartersmark. För de fastighetsägare som får en utökad bygg rätt i detaljplanen är det viktigt att tänka på att flera åtgärder kräver lov och tillstånd, såsom bygglov, rivningslov eller marklov.

Avtal

Ett detaljplaneavtal har upprättats mellan kommunen och fastighetsägaren, som reglerar kostnaden för planarbetet.

Tekniska frågor

Fastighetsägaren ska ansvara för att det vid eventuell nybyggnad uppförs en fördröjningsanläggning för dagvatten enligt den dimensionering som anges i planbestämmelserna. Dagvattenanläggningar är enligt miljöbalken anmälningspliktiga till kommunen.

Fastighetsrättsliga frågor

Nedan redovisas de fastighetsrättsliga frågor som behöver hanteras vid genomförandet av detaljplanen.

Fastighetsbildning

Fastighetsbildning krävs för att genomföra detaljplanen och möjliggörs när detaljplanen vinner laga kraft. Nedan följer en beskrivning av vilken fastighetsbildning kommunen anser behöver vidtas och hur denna kan genomföras. Beskrivningen är dock inte bindande för lantmäterimyndigheten vid prövning i kommande lantmäteriförrättningar och det kan i vissa fall finnas andra möjliga åtgärder att vidta för att genomföra en viss del av planen.

Fastigheten Neglinge 13:5 omfattas av en tomtindelingsplan Kv. Näset (akt. 0182K-27/1963) vilken fastställdes 23 juli 1963. Tomtindelingsplanen föreslås i denna detaljplan upphävas. Inom detaljplanen möjliggörs en avstyckning av befintlig villa i planområdets nordvästra del till en minsta fastighetsstorlek på 4600 kvadratmeter. Gränsdragningen mellan markanvändningen för bostäder och äldrevård syftar till att reglera möjliga

byggnaders användning. Fastighetsgränsen kan komma att placeras oberoende av användningsgränsen och ska utredas i kommande lantmäteriförrättning.

Ekonomiska frågor

Nedan redovisas ekonomiska frågor till följd av detaljplanens genomförande.

Utbyggnads-, drift- och underhållskostnader

Nedan redovisas kostnader kopplade till utbyggnaden av detaljplanen samt kostnader för löpande drift och underhåll.

Kostnad för utbyggnad samt drift och underhåll inom kvartersmark

Kostnaden för bygg-, anläggnings- och dagvattenåtgärder inom kvartersmark samt drift och underhåll bekostas av fastighetsägaren.

Taxor och avgifter

Nedan redovisas kostnader kopplade till taxor och avgifter till följd av detaljplanens genomförande.

Förrättningskostnader

Fastighetsägaren ansvarar för att ansöka om och bekosta de lantmäteriförrättningar som är nödvändiga för detaljplanens genomförande.

Planavgift

Kostnaden för att ta fram detaljplanen har reglerats i ett planavtal. Någon planavgift tas därmed inte ut i samband med bygglovsansökan.

Avgifter för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser

Avgift för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser betalas av fastighetsägaren/den som söker lovet, enligt vid tidpunkten gällande taxor.

Konsekvenser av detaljplanen och dess genomförande

I detta avsnitt beskrivs de övergripande konsekvenserna av planförslaget dels ur ett långsiktigt helhetsperspektiv och dels för enskilda berörda fastigheter.

Miljökonsekvenser

Detaljplanen innebär en relativt liten förändring jämfört med dagens markanvändning. Påverkan på Neglingeviden bedöms som försumbar i jämförelse med befintlig byggrätt. Med de föreslagna åtgärder som planbestämmelserna reglerar så försämras inte möjligheterna att uppnå MKN. MKN för vatten kan följas med de åtgärder planbestämmelserna reglerar. Planen innebär att de naturvärdesträd som identifierats inom fastigheten får skyddsbestämmelser.

Sociala konsekvenser

Villa Gadelius har tidigare använts som bland annat förskola och ungdomsgård. Möjligheterna att åter bedriva liknande verksamheter i framtiden försvåras i och med ny detaljplan, vilket utgör en indirekt konsekvens för barn. I dagsläget står dock villan tom på grund av sitt dåliga skick, och ett genomförande av planförslaget skulle innebära att villan återgår till att kunna användas som bostad.

Möjligheterna till större utbyggnader av seniorcenter Sjöträpan begränsas av planförslaget, vilket kan utgöra en indirekt negativ konsekvens för Nackas äldre. En mindre utbyggnad av seniorcentret i framtiden möjliggörs dock. Det skydd av värdefulla träd och kulturmiljö som planen innebär kan på sikt ge positiva upplevelsevärden av boende i området, då värdefull natur- och kulturmiljö bevaras.

Ekonomiska konsekvenser

Fastighetsägaren står för kostnader vad gäller planarbete, fastighetsrättsliga åtgärder, bygglov samt genomförande.

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Detta kapitel beskriver vilka fastighetsrättsliga konsekvenser som detaljplanen medför för fastighetsägare och marksamfälligheter inom planområdet.

Planförslaget innebär att tomtindelingsplanen Kv. Näset upphävs för fastigheten Neglinge 13:5 och fastigheten kan delas i två. Markanvändningen för fastigheten ändras från *Allmänt ändamål* till *Bostäder* samt *Äldrevård*. Byggrätten inom fastigheten begränsas jämfört med tidigare gällande plan, samtidigt som en utbyggnadsmöjlighet inom fastighetens södra del medges. För villan i fastighetens norra del samt del av seniorcentrets i södra delen innebär planförslaget att byggnaderna får rivningsförbud, skydds- och varsamhetsbestämmelser. För angränsande fastigheter bedöms förslaget innebära en liten förändring i jämförelse med vad gällande detaljplan medger. Genomförandet av detaljplanen kan medföra ett behov av fastighetsbildningsåtgärder, vilka bekostas av fastighetsägaren.

Planenheten

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Viktor Wallström
Planarkitekt

Inbjudan till samråd

2020-09-24

Dnr MSN 2019/51
Standardförfarande

Till berörda

Detaljplan för fastigheten Neglinge 13:5, Sjötäppsvägen 1 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Upprättad på planenheten i september 2020

Ett förslag till detaljplan har upprättats för rubricerat område. Detaljplanen syftar till att möjliggöra en avstyckning av Villa Gadelius från fastigheten Neglinge 13:5 för att villan åter ska kunna användas som bostad. Syftet är även att bekräfta befintliga seniorcenter Sjötäppans användning i detaljplan samt att skydda befintliga kulturmiljövärden och värdefull naturmiljö. Planförslaget överensstämmer med översiktsplanen. Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Samrådstid

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har beslutat att sända rubricerat planförslag på samråd.

Under tiden 25 september 2020 till och med 2 november 2020 finns planförslaget tillgängligt för granskning.

Planhandlingar

Detaljplaneförslaget med tillhörande handlingar finns att läsa i sin helhet på Nacka kommuns webbsida: www.nacka.se/stadsutveckling-trafik/har-planerar-och-bygger-vi/nyhetslista-samrad-granskning/

Utställningslokaler

Detaljplaneförslaget finns tillgängligt i Nacka kommuns utställningshall, Granitvägen 15, Nacka. Utställningshallen är öppen under stadshusets öppettider.

Med anledning av rådande omständigheter kan vi hjälpa till att skriva ut handlingar och skicka till den som inte har möjlighet att ta sig till utställningshallen eller läsa på webben. Kontakta oss på registrator.plan@nacka.se eller 08-718 80 89

Upplysningar

Eventuella frågor om detaljplaneförslaget kan ställas till planarkitekt Viktor Wallström telefon 08-718 80 89, e-post: viktor.wallstrom@nacka.se

Synpunkter

Synpunkter på planförslaget lämnas till:

registrator.plan@nacka.se, skriv MSN 2019/51 i ämnesraden.

eller till:

Nacka kommun
Planenheten MSN 2019/51
131 81 Nacka

Eventuella synpunkter på planförslaget ska skriftligen ha kommit in senast den 2 november 2020.

Om en handling skickas via e-post behöver den inte samtidigt skickas på annat sätt. Insända synpunkter blir offentliga handlingar och personuppgifter hanteras i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). Läs mer om hantering av dina personuppgifter här: www.nacka.se/personuppgifter-planering

Planarbetets bedrivande

Kommunens bedömning är att standardförfarandet enligt PBL 5 kap 6 § kan tillämpas eftersom planförslaget:

- är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande om översiktsplanen
- inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse
- inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

Planenheten

Viktor Wallström
Planarkitekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark, 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

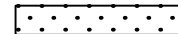
- B Bostäder
- D₁ Äldre- och vård

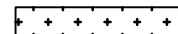
EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning

e₁ Största byggnadsarea är 2600 m², 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

e₂ Komplementbyggnader får inte uppta större sammanlagd byggnadsarea än 40 m², 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Marken får inte förses med byggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Endast komplementbyggnad får placeras, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Högsta nockhöjd i meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Högsta totalhöjd i meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

 Minsta takvinkel i grader, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Fastighetsstorlek

Minsta fastighetsstorlek är 4600 kvadratmeter, 4 kap. 18 § 1 st 1 p.

Utförande

b₁ Endast 10 % av markytan får hårdgöras, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

b₂ Endast 30 % av markytan får hårdgöras, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Vid uppförande av ny bebyggelse ska dagvatten avledas till dagvattenfördröjande anläggning inom fastigheten, med en minsta total lagringsvolym om 1 m³ per 100 m² av fastighetens hårdgjorda yta, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Markens anordnande och vegetation

n₁ Område med värdefulla träd. Ädellövträd och tallar med en stamdiameter om 0,30 meter eller större mätt 1,3 meter ovan mark får inte fällas, samt ska skyddas från skador i form av jordkompaktering och skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan ädellövträd och tallar som utgör risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädssjukdom få fällas., 4 kap. 10 §

Skydd av kulturvärden

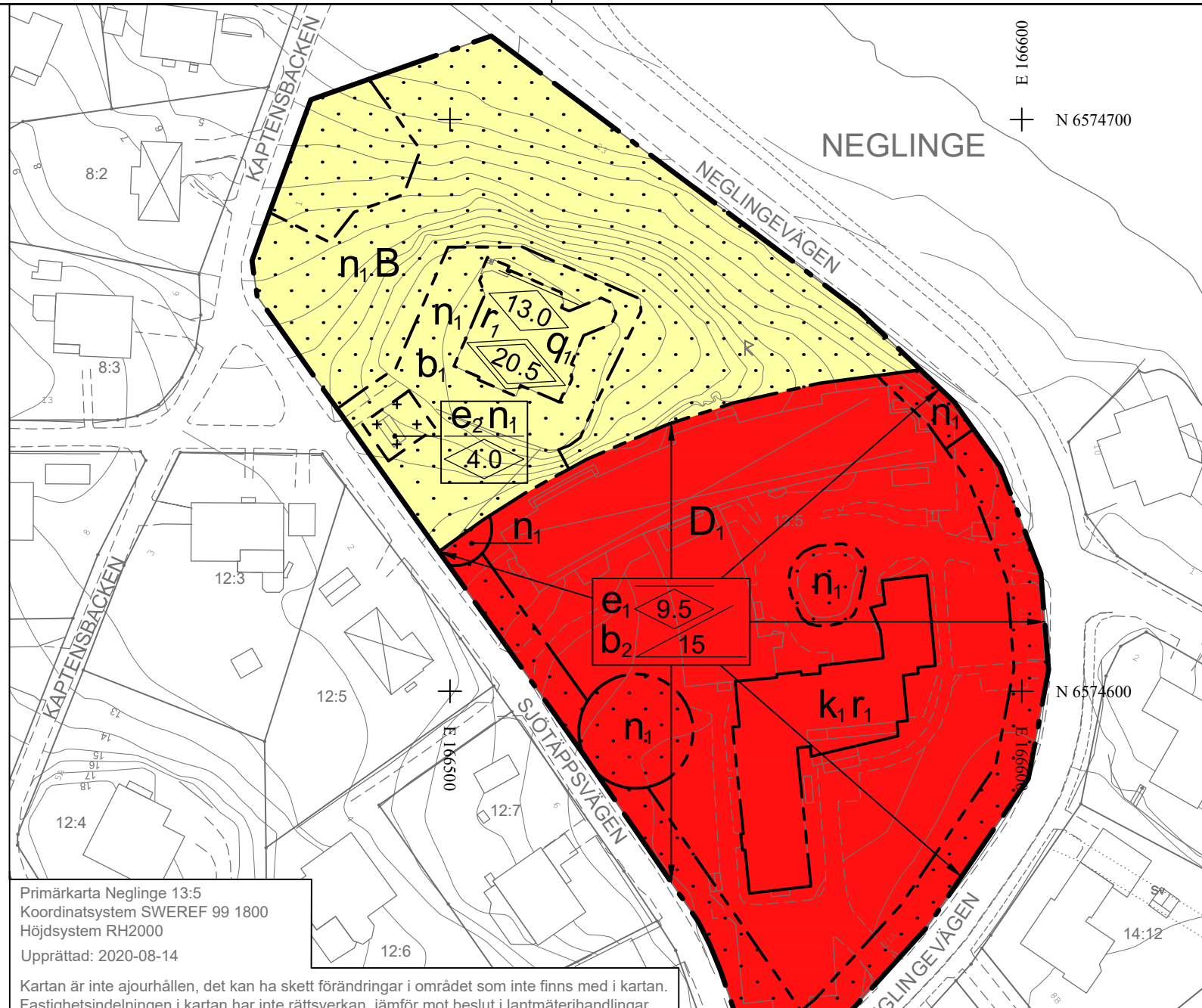
q₁ Särskilt värdefull byggnad som inte får förvanskas. Karaktärsskapande delar ska bevaras:
 - Byggnadens volym och takutformning
 - Befintliga fönster samt fönsterutformning
 - Fasader i brunt trä samt fasaddetaljer såsom fönsteromfattningar
 - Byggnadens entréer
 - Byggnadens torn och övriga takdetaljer såsom takkupor
 - Kakelugnar, 4 kap. 16 § 1 st 3 p.

Rivningsförbud

r₁ Byggnad får inte rivas, 4 kap. 16 § 1 st 4 p.

Varsamhet

k₁ Byggnadens värden vad gäller takutformning, fönstersättning, listverk och balkongernas utformning ska bibehållas, 4 kap. 16 § 1 st 2 p.

Primärkarta Neglinge 13:5
 Koordinatsystem SWEREF 99 1800
 Höjdsystem RH2000
 Upprättad: 2020-08-14

Kartan är inte ajourhållen, det kan ha skett förändringar i området som inte finns med i kartan. Fastighetsindelningen i kartan har inte rättsverkan, jämför mot beslut i lantmäterihandlingar.

Skydd mot störningar

Bostäderna ska utformas avseende trafikbuller så att:
 - 60 dBA ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) vid bostadsfasad inte överskrids. Då så inte är möjligt ska minst hälften av bostadsrummen i varje bostad få högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad samt högst 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad kl 22.00-06.00 (frifältsvärden).

- bostäder upp till 35 m² får högst 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsfasad (frifältsvärde).

- ljudnivån vid minst en uteplats i anslutning till bostäder inte överskrider 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Maximal ljudnivå får överskridas med högst 10 dBA fem gånger per timme kl 06.00-22.00., 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dagen planen vunnit laga kraft, 4 kap. 21 §

Ändrad lovplikt

Marklov krävs även för fällning av ädellövträd och tallar med en stamdiameter om 0,30 meter eller större, mätt 1,3 meter över mark, inom områden markerade med n₁, 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

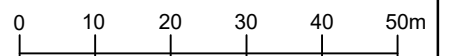
Strandskydd

Strandskyddet är upphävt. Gäller hela planområdet, 4 kap. 17 §

TECKENFÖRKLARING

- Primärkarta
- Fastighetsgräns
 - 393:10 Fastighetsbeteckning
 - GA Gemensamhetsanläggning
 - Sv Servitutsområde
 - Lf Ledningsrättsområde
 - Fornlämning
 - Vägkant
 - GC-bana
 - Stig
 - Plank, staket
 - Mur
 - Stödmur
 - Höjdkurvor, höjdtext
 - Dike
 - Strandlinje
 - Vattendrag
 - Husliv
inmätt bostadshus
 - Husliv
inmätt industri-
eller verksamhetsbyggnad
 - Husliv
inmätt komplementbyggnad
 - Takfot
karterad byggnad
från primärkartan
 - Skärmtak
 - Trappa

Skala 1:1000(A3)

SAMRÅDSHANDLING

UPPLYSNINGAR:
 Planen är upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015

Koordinatsystem: SWEREF 99 18 00
 Höjdsystem: RH2000

För fastigheten Neglinge 13:5 upphävs de bestämmelser enligt 4 kap 18 § plan- och bygglagen (fastighetsindelingsbestämmelser) som fastställdes 1963-07-23 och som är registrerade som tomtindelingsplan Kv. Näset, akt 0182K-27/1963.

Detaljplan för
 fastigheten Neglinge 13:5,
 Sjötäppsvägen 1
 i Saltsjöbaden
 Nacka kommun
 Standardförfarande
 Planenheten i september 2020

Angela Jonasson
 Biträdande Planchef

Viktor Wallström
 Planarkitekt

Till planen hör:
 Planbeskrivning
 Fastighetsförteckning

MSN 2019/51

Antagen av MSN _____
 Laga kraft _____

SÄNDLISTA
SAMRÅD
MSN 2019/51

Beställare/Exploator
 Enheten för strategisk stadsutveckling
 Fastighetsägare enligt fastighetsförteckning 2020-08-28
 Kommunala pensionärsrådet
 Kulturnämnden
 Lantmäterienheten
 Lantmäterimyndigheten i Nacka
 Länsstyrelsen i Stockholms län
 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
 Nacka Miljövårdsråd
 Nacka vatten och avfall AB
 Natur- och trafiknämnden
 Naturskyddsförening Nacka
 PRO
 Registrator Plan (akten)
 Saltsjöbadens Hembygdsförening
 Saltsjöbadens Naturskyddsförening
 Saltsjöbadens villaägarförening
 Socialnämnden
 SPF Saltsjöbaden
 Stadsbyggnadsservice
 Stadshusets utställningshall
 Södertörns brandförsvarsförbund
 Äldrenämnden

Politikerinitiativ om
underlättande åtgärder och
förslag till kompensation till
Nackas kulturhus

17

KUN 2020/85

2020-11-26

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/85

Kulturnämnden

Politikerinitiativ om underlättande åtgärder och förslag till kompensation till Nackas kulturhus

Politikerinitiativ den 5 maj 2020 av Richard Wendt (M)

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att bevilja ekonomisk kompensation till kulturhusen med:
 - a. 800 000 kronor till kulturhuset Dieselverkstaden
 - b. 110 000 kronor till Älta Kulturknut
 - c. 114 500 kronor till Fisksätra Folkets Hus
 - d. 91 500 kronor till Boo Folkets Hus
2. Kulturnämnden ger kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att följa upp kulturhusens behov av stöd med anledning av pandemins konsekvenser, och återkomma med förslag till beslut under våren 2021.

Sammanfattning av ärendet

I politikerinitiativet fick kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att utreda behovet av underlättande åtgärder och ekonomisk kompensation till kommunens fyra kulturhus, till följd av restriktioner med anledning av coronapandemin, och återkomma med förslag till beslut i kulturnämnden. Utgångspunkterna för utredningen var att undersöka behovet av hyresreduktion, samt kompensation för förlorade hyresintäkter och avbokningsavgifter. Kulturnämnden finansierar hela hyran för kulturhuset Dieselverkstaden, Fisksätra Folkets Hus och Älta Kulturknut. Boo Folkets Hus ägs av föreningen Boo Folkets Hus. Det innebär att kulturhusen inte är i behov av någon hyresreduktion. De slojade avbokningsavgifterna har inte inneburit något nämnvärt intäktsbortfall för kulturhusen. Det största ekonomiska bortfallet gäller förlorade hyresintäkter med anledning av alla avbokningar och inställda arrangemang. Kulturhusen redovisar en förlust om totalt cirka 1,1 miljoner kronor i förlorade hyresintäkter under perioden 1 mars – 31 oktober. Mot bakgrund av ovan föreslås nämnden fatta beslut om att bevilja ekonomisk kompensation till kulturhusen om totalt 1 116 000 kronor, vilket bedöms rymmas inom ramen för nämndens budget.

Förslagen i politikerinitiativet

Kultur- och fritidsdirektör Anders Mebius ges i uppdrag att utreda behovet av underlättande åtgärder och ekonomisk kompensation till kommunens fyra kulturhus, till

följd av restriktioner med anledning av coronapandemin, och återkomma med förslag till beslut i kulturnämnden baserat på nedan utgångspunkter:

- Kompensation för förlorade hyresintäkter
- Hyresreduktion i de fall kommunen är hyresvärd för kulturhuset
- Kompensation för avgiftsfri lokalavbokning

Enhetens utredning och bedömning

Kulturnämnden finansierar hela hyran för kulturhuset Diesilverkstaden, Fisksätra Folkets Hus och Älta Kulturknut. Boo Folkets Hus ägs av föreningen Boo Folkets Hus. Det innebär att kulturhusen inte är i behov av någon hyresreduktion. Enheten har fått in redovisningar från de fyra kulturhusen gällande de ekonomiska konsekvenserna med anledning av pandemin. De slopade avbokningsavgifterna, som nämnden införde den 22 april i år, har inte inneburit något nämnvärt intäktsbortfall för kulturhusen. De flesta ideella föreningar och organisationer insåg snabbt att de skulle behöva ställa in sina aktiviteter med anledning av pandemin. De avbokade därför lokaler i tillräckligt god tid för att slippa avbokningsavgifter enligt gällande avbokningsregler. Det största ekonomiska bortfallet gäller förlorade hyresintäkter med anledning av alla avbokningar och inställda arrangemang. Kulturhusen har inte tagit emot några statliga stöd gällande kostnader för lokaler eller förlorade hyresintäkter. Däremot har Älta Kulturknut fått sänkta arbetsgivaravgifter under några månader, och kulturhuset Diesilverkstaden beviljades 56 000 kronor för inställda offentliga föreställningar som de planerat genomföra i egen regi. Nedan presenteras kulturhusens förlorade hyresintäkter efter jämförelse med motsvarande period år 2019.

- Kulturhuset Diesilverkstaden
Perioden 1 mars – 31 oktober
Förlorade hyresintäkter totalt: 800 000 kronor
- Älta Kulturknut
Perioden 1 mars – 31 oktober
Förlorade hyresintäkter totalt: 110 000 kronor
- Boo Folkets Hus
Perioden 1 mars – 15 oktober
Förlorade hyresintäkter totalt: 91 500 kronor
- Fisksätra Folkets Hus
Perioden 9 juni – 31 oktober
Förlorade hyresintäkter totalt: 114 500 kronor

November och december ingår inte i ovan redovisningar. Normalt sett är det en period med många lokalbokningar till följd av bland annat säsongsavslutningar och arrangemang i samband med advent, lucia och julfirande. Bedömningen är att dessa månader bör inkluderas i en kommande uppföljning under våren gällande husens behov av ekonomisk kompensation nästa år, beroende på hur pandemin utvecklas. Mot

NACKA
KOMMUN

bakgrund av ovan föreslås nämnden fatta beslut om att bevilja ekonomisk kompensation till kulturhusen om totalt 1 116 000 kronor enligt fördelningen ovan.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

I samband med oktoberbokslutet prognostiserade kulturnämnden ett överskott för år 2020 på 1,9 miljoner kronor. Under förutsättning att prognoserna håller skulle föreslagen kompensation till kulturhusen på 1 116 000 kronor innebära att kulturnämndens överskott för år 2020 minskar från 1,9 miljoner kronor till 784 000 kronor.

Konsekvenser för barn

Barn är en prioriterad målgrupp i kulturhusens uppdrag. Husen ger förutsättningar för barn och ungdomar i alla åldrar att delta i en mångfald kultaktiviteter. Därför är det viktigt att kommunen säkerställer att kulturhusens driftsmöjligheter framöver inte drabbas allt för hårt av pandemins negativa effekter.

Handlingar i ärendet

Politikerinitiativ den 5 maj 2020 av Richard Wendt (M)

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

2020-05-05

Politikerinitiativ från Moderaterna
Richard Wendt, Ordförande Kulturnämnden

Coronapandemin slår hårt ekonomiskt mot kulturhusens verksamheter främst genom en kraftig minskad uthyrning till föreningslivet, näringslivet, privatpersoner och offentliga tillställningar.

Kultur- och Fritidsdirektör Anders Mebius ges i uppdrag att inleda dialog med kommunens 4 kulturhus (Boo Folkets Hus, Älta Kulturknut, Fisksätra Folkets Hus och Diesilverkstaden) i syfte att till Kulturnämnden komma med förslag på beslut baserade på följande förslag till underlättande åtgärder och förslag till kompensation för det ekonomiska bortfallet som Nackas kulturhus drabbas av pgr av Coronapandemin.

- Kompensation förlorade hyresintäkter

Ekonomiskt stöd till Kulturhusen i syfte att täcka upp för förlorade hyresintäkter. Stödet skulle exempelvis kunna baseras på respektive Kulturhus månadsintäkter under föregående år (2019) jämfört med 2020.

- Hyresreduktion

I de fall kommunen står som hyresvärd för kulturhuslokalerna, bör frågan utredas om möjlighet finns att reducera hyreskostnaden.

- Kompensation för avgiftsfri lokalavbokning

Ersätta Kulturhusen för intäktsbortfall med anledning av tidigare meddelat beslut att ge föreningar avgiftsfri lokalavbokning i kulturhusen för hyresgäster i kategori 1 och 2.

Med vänliga hälsningar
Richard Wendt

Ordförande Kulturnämnd
Ledamot Kommunfullmäktige
Ordförande nämndvalberedning

TEL DIR 08-718 99 18

MOBIL 070-611 86 62

E-POST richard.wendt@nacka.se

WEBB www.nacka.se

www.facebook.com/Nackakommun

Planbeskrivning för
fastigheten Baggensudden
15:2, Vikingavägen 42 i
Saltsjöbaden, Nacka kommun

18

KUN 2020/116

2020-11-27

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/116

Kulturnämnden

Planbeskrivning för fastigheten Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 i tjänsteskrivelsen daterad den 27 november 2020.

Sammanfattning av ärendet

Baggensudden Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för fastigheten 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun.

Kulturnämnden ser positivt på att planstridighet för fastigheten Baggensudden 15:2 rättas till och att avstyckning möjliggörs för ytterligare en villa samt att byggnadens kulturhistoriska värden tas tillvara genom att förse byggnaden med skydds- och varsamhetsbestämmelser.

För att kunna göra en sakkunnig och objektiv bedömning av ärendet behövs en fördjupad analys av byggnaden och dess förändringar ur en arkitekturhistorisk synvinkel samt en analys av områdets kulturmiljökaraktär. Det har dessutom visat sig vid en närmare undersökning att byggnaden har haft en socialhistorisk betydelse som ger byggnaden ett mervärde utöver dess betydelse som miljöskapande arkitektur och gör den till ett immateriellt kulturarv för kommande generationers förståelse av Nacka kommuns historia med dessa spår av tid. I motsats till övriga Saltsjöbaden förefaller kulturmiljöbeskrivningen av Baggensudden saknas i kommunens kulturmiljöprogram över ”Samhällen vid järnvägen” vilket behöver åtgärdas.

Byggnaden har visserligen tillkommit i två etapper men kan ändå betraktas som en enhetlig och väl bevarad byggnad från samma epok med tydliga drag av jugend och nationalromantisk arkitektur. Byggnaden är och har från början varit reveterad vilket bör medföra en strykning av möjligheten att tillämpa träpanel som anges i förslaget till skyddsbestämmelser. Den felaktiga benämningen av byggnadens tak (valmat tak) i skyddsbestämmelsen bör ändras till brutet tak eller mansardtak det vill säga den takform som byggnaden från början varit försedd med och fortfarande är försedd med.

Den befintliga byggnadens och områdets kringliggande murar av gråsten är en viktig del av hela området Baggensuddens karaktär som inte återfinns i samma utsträckning i övriga Saltsjöbaden. Dessa konstruktioner bör bevaras och vara utgångspunkt för nya murar och terrasser.

En ny byggnad bör placeras och dimensioneras på ett sätt som bibehåller anblicken mot den högt placerade befintliga byggnaden från Pålänsvägen. Den bör i arkitektonisk karaktär underordna sig befintliga byggnader såsom framgår av planbeskrivningen. Det bör däremot förtydligas att formspråket i likhet med alla tidigare byggnader i området bör vara individuellt utformat och uttryck för sin egen tids arkitektur, det vill säga vår tids, och inte utformas som en pastisch.

För att underlätta handläggningen vid planärenden och för att undvika kommande merarbete och eventuella missuppfattningar bör 1) formuleringarna i skyddsbestämmelserna mer konsekvent överensstämma med formuleringarna i kommunens kulturmiljöprogram, 2) vara tydligt utformade i kulturmiljöbeskrivningen med definitioner och identifiering av vad som konkret avses med byggnaders och områdets karaktär. För att underlätta hanteringen av planärenden gällande kulturhistoriska byggnader och miljöer inom kommunen bör ett adekvat underlag tas fram.

Ärendet

Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för fastigheten Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun. Detaljplanens syfte är att rätta till planstridighet för fastigheten Baggensudden 15:2 samt att möjliggöra avstyckning för ytterligare en villa. Vidare har befintlig huvudbyggnad på Baggensudden 15:2 kulturhistoriska värden och ska skyddas och tillkommande bebyggelse ska anpassas till områdets kulturmiljö och landskapsbild.

Kulturnämnden ska enligt nämndens reglemente ägna uppmärksamhet åt:

- utformning och utsmyckning av offentliga platser och byggnader,
- vara rådgivande vid utformning och utsmyckning av bostadsområden, där nämndens medverkan påkallas.

Kulturnämnden ska verka för bevarande av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla eller i samhällsbilden karaktäristiska:

- byggnader,
- anläggningar och anordningar.

Kulturnämnden yttrar sig i frågor som rör:

- behov av anläggningar och lokaler för kulturverksamhet,
- fysisk planering, utifrån sitt ansvarsområde som remissinstans.

För att till fullo sätta sig in i projektet ”yttrande över detaljplan för fastigheten Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 Saltsjöbaden, Nacka kommun” hänvisas till plan- och gestaltungsprogram, se bilaga 2 och 3.

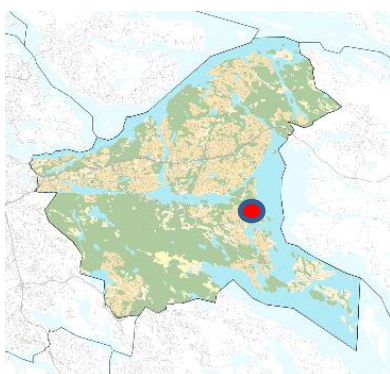

Planprogrammet i korthet vad gäller de frågor som Kulturnämnden har att hantera

Områdets avgränsning – övergripande situationsplan

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Planens syfte och bakgrund

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att ändra planbestämmelser för fastigheten Baggensudden 15:2 så att nuvarande huvudbyggnad blir planenlig samt att möjliggöra för en avstyckning av aktuell fastighet för ytterligare en villa. Fastigheten är belägen på Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden och är bebyggd med en villa uppförd under 1910-talet, en mindre komplementbyggnad och är i privat ägo. Fastigheten är cirka 3700 kvadratmeter och angränsar till villabebyggelse i nord, öst och väst samt till Saltsjöbadens båtklubb på andra sidan Pålänsvägen i söder.

Planförslaget anger en minsta fastighetsstorlek på 1500 kvadratmeter och fastigheten har därmed möjlighet att delas. Planförslaget möjliggör två byggrätter för villabebyggelse. Den befintliga huvudbyggnaden regleras med varsamhetsbestämmelser, båda regleras med utformningsbestämmelser om anpassning till kulturmiljön.

Planenheten gör bedömningen att detaljplanen är av begränsad omfattning, saknar större allmänintresse och inte innebär betydande miljöpåverkan. Planförslaget är förenligt med översiktsplanen. Planarbetet bekostas av fastighetsägaren. Detaljplanens genomförandetid föreslås vara 5 år.

Bakgrund

Baggensudden 15:2 omfattas av stadsplan 113. Enligt stadsplan 113 (S 113) får fastigheten Baggensudden 15:2 innehålla två huvudbyggnader med vardera en lägenhet. Dock har befintlig huvudbyggnad bygglov för vårdändamål vilket strider mot gällande plan som har beteckningen bostad för aktuell fastighet. Det innebär att befintlig huvudbyggnad är planstridig och därmed kan byggrätten för ytterligare en huvudbyggnad inte utnyttjas. Under 2018 inkom sökande med ansökan om bygglov för ändrad användning från vårdändamål till bostadsändamål. Vid genomgång av fastighetens förenlighet med stadsplanens bestämmelser konstaterades att byggnaden avvek avseende byggnadshöjd och våningsantal till följd av ändrad rättspraxis, då begreppet våning har ändras sedan stadsplanen togs fram. Utgångsläget blev således planstridigt, vilket innebär att bygglov inte kan ges.

Byggnaden sett från Pålänsvägen/Vikingavägen

Förutsättningar och planförslag

Under detta avsnitt beskrivs områdets förutsättningar och planförslaget, med dess konsekvenser, utifrån olika aspekter.

Bebyggelse

Fastigheten är bebyggt med ett fristående enbostadshus om cirka 186 kvadratmeter byggnadsarea. Planförslaget anger bostadsändamål **B** för hela planområdet. Planförslaget möjliggör att fastigheten på cirka 3700 kvadratmeter kan delas in i två

fastigheter vilket regleras med bestämmelsen om minsta fastighetsstorlek på 1500 kvadratmeter.

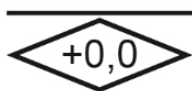
B *Bostäder*

Minsta fastighetsstorlek är 1500 kvadratmeter

För att bostadshusen ska anpassas till den omgivande bebyggelsens villakarakteristik får respektive fastighet inrymma ett friliggande bostadshus med högst två bostadslägenheter. Byggrätten regleras med bestämmelsen e1 som reglerar största byggnadsarea. Befintligt hus regleras med högsta nockhöjd i meter över nollplanet medan det nya med en högsta nockhöjd i meter.

e1 *Största byggnadsarea är 150 kvadratmeter per fastighet men befintlig byggnad får vara 190 kvadratmeter*

Högst en huvudbyggnad per fastighet och högst två bostadslägenheter per huvudbyggnad.

Högsta nockhöjd i meter över nollplan för huvudbyggnad

Högsta nockhöjd i meter för huvudbyggnad

I syfte att bevara områdets karaktär samt skapa balans mellan bebyggelse och tomtmark regleras bostadshusens placering. Huvudbyggnad får inte uppföras närmare än 4,5 meter från fastighetsgräns.

Kulturmiljö

Befintlig byggnad på fastigheten Baggensudden 15:2 är en 1910-talsvilla med stilinfluenser från jugend och klassicism. Byggnaden har en monumental placering som förstärks av den murade terrassen. Tomtbilden med den stora huskroppen centralt placerad på högdelen av fastigheten påvisar platsens historia och tidstypiska tomtbild för Saltsjöbaden. Byggnadens miljöskapande värde förstärks genom dess monumentala och centrala placering i landskapet som tillåter inblickar från Pålänsviken. Detta tillför byggnaden ett särskilt kulturhistoriskt, miljö- och karaktärsskapande värde för bebyggelseområdet och landskapsbilden. Under årens lopp har vissa kompletteringar utförts i bebyggelsemiljön, men det är trots det de större villorna från tidigt 1900-tal som är tongivande för upplevelsen mot Pålänsvägen och vattnet.

Saltsjöbadens äldre villor, som byggnaden på fastigheten Baggensudden 15:2 hör till, bidrar inte bara till en starkare sammanhållning i samhällets etablering utan bidrar även till ett upprätthållande av arkitekturhistoriska och miljömässiga värden samtidigt som de berättar om dåtidens levnadsskick och samhällsstruktur.

Planförslaget reglerar med planbestämmelsen **r1** att befintlig byggnad inte får rivras. Byggnaden regleras även med **k1** som innebär att byggnaden är en värdefull byggnad vars karaktärsdrag ska beaktas vid ändring och underhållsåtgärder. Under bestämmelsen **k1** punktats de karaktärsdrag värda att beakta. Detta för att bevara kulturhistoriska drag som villan utgör idag.

- r1 *Byggnaden får inte rivras.*
- k1 *Kulturhistoriskt värdefull byggnad. Vid ändring och underhållsåtgärder ska byggnadens karaktärsdrag beaktats:*
- *Karaktär: 1910-tals villa med drag av jugend och klassicism*
 - *Byggnadsvolym: Rektangulär och högrest huvudvolym i två våningar med vind, och källarvåning. Mindre tilläggsvolym på norrsidan.*
 - *Tak: Valmat tak belagt med rött tvåkupigt lertegel.*
 - *Fasadmaterial: Slätputs i ljusgul kulör*
 - *Fönster: Asymmetrisk fönstersättning med en-, två- och treluftsfönster i trä. Vitmålade fönster utformade med spröjs*
 - *Grund: Sockel utformad i natursten*
 - *Byggnadsdetaljer: Skorsten, mindre takkupor, portik vid entré på gavel mot öster*
 - *Terrass: halvmåneformad murad terrass mot söder*

Huvudbyggnaden anses ursprungligen ha varit utformad med träpanel. Om byggnadens utformning med träpanel kan beläggas till exempel genom en antikvarisk undersökning bör byggnaden även kunna tillåtas att utformas med träpanel i enlighet med ursprungligt utföranden.

Den nya byggnaden regleras med **f1** som innebär att gestaltning genom färg, material och form samt placering ska anpassas till de kulturhistoriska värdena hos befintlig byggnad och till områdets karaktär.

- f1 *Byggnad ska i sin gestaltning genom material, färg och form samt placering förhålla sig till den befintliga bebyggelsen och utformas på ett sådant sätt att hänsyn tas till området egenart och dess kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Byggnad ska i sitt formspråk underordna sig befintlig bebyggelse.*

Enhetens värdering

Analys och sammanfattning

För att kunna göra en sakkunnig och objektiv bedömning av remissärendet har enhetens handläggare Eva Sundström gjort 1) en fördjupad analys av områdets kulturhistoriska karaktär; 2) fördjupad analys och dokumentation av byggnadens kulturhistoria och arkitekturhistoria, där informationen huvudsakligen är hämtad ur kommunens eget arkiv. I motsats till övriga Saltsjöbaden förefaller kulturmiljöbeskrivningen av Baggensudden saknas helt i kommunens kulturmiljöprogram över "Samhällen vid järnvägen" vilket skulle behöva åtgärdas.

Liksom övriga Saltsjöbaden karaktäriseras Baggensuddens kulturmiljö av ett terränganpassat gatunät, vegetationsrik gatumiljö och fritt placerade individuellt utformade anspråksfulla villor på luftiga trädgårds- eller naturtomter, ett uttryck som är viktigt att bevara. Karaktäristiskt för hela området är gråstensmurar, sammanfogade med cement, som stöd för terrasser, grunder på byggnader och inhägnader av tomter. Murarna från början av 1900-talet förekommer även kring ny bebyggelse där de indikerar att en äldre bebyggelse har funnits. Murarna bildar ett sammanhållande element inom hela området Baggensudden, något som bör betonas i planbeskrivningen och skrivas in i kommunens kulturmiljöprogram.

En genomgång av byggnadens historia från första tomtköpet till de senaste ändringarna i början på 1980-talet ger förutsättningar och stöd för beslut beträffande utformning av kommande skyddsbestämmelser. Denna analys saknas i planbeskrivningen. Det hade varit önskvärt att en sådan analys hade varit framtagen före planenhetens handläggning av ärendet. Därutöver har handläggare Eva Sundström beaktat byggnadens immateriella aspekt och det faktum att huset genom inrättandet av ett barnhem 1936, spädbarnshem 1947 och allmänpsykiatriskt behandlingshem 1984 också bör tillmätas ett socialhistoriskt värde av allmänt intresse, och inte bara ses som en av många privata villor.

Trots flera ombyggnader av Baggensudden 15:2, vilka till stor del har varit interiöra förändringar, är villan väl bevarad och visar tydliga drag av jugend och nationalromantisk arkitektur. I en byggnadsbeskrivning från 1947 framgår att villan är byggd av trä och reveterad. Blåkopiorna från 1910 visar inga indikationer på panel, vilket brukar vara fallet. Därför bör följande två meningarna i skyddsbestämmelsen tas bort: *Huvudbyggnaden anses ursprungligen ha varit utformad med träpanel. Om byggnadens utformning med träpanel kan beläggas till exempel genom en antikvarisk undersökning bör byggnaden även kunna tillåtas att utformas med träpanel i enlighet med ursprungligt.*

I skyddsbestämmelsen står att *Vid ändring och underhållsåtgärder ska byggnadens karaktärsdrag beaktats: - Tak, Valmat* - detta bör bytas ut mot *brutet tak* eller mansardtak då byggnaden inte har och inte heller har haft några valmade tak.

Vid utformning av en ny byggnad vid delning av tomt bör hänsyn tas i enlighet med de riktlinjer som finns i Nacka kommuns kulturmiljöprogram för Saltsjöbaden, det vill säga att "För nya byggnader eftersträvas ett individuellt uttryck i tidstypiskt formspråk. Renodlade pastischer på äldre villastilar undviks."

Kulturmiljöbeskrivningen i planbeskrivningen behöver förtydligas med mer konkreta anvisningar och definitioner av vad som avses med till exempel "upprätthållande av arkitekturhistoriska och miljömässiga värden" och "huskroppen centralt placerad på högdelen av fastigheten påvisar platsens historia". Detta för att undvika framtida tvetydigheter och tolkningsfrågor.

Historik – Saltsjöbaden

Villasamhällen i natursköna områden med individualistiskt utformade villor på stora tomter för en förmögen borgarklass anlades intill flera av de större städerna i Sverige kring sekelskiftet 1900. Inspirationskällorna hämtades framför allt från England och Amerika. Därifrån kom också idén om hemmet som en plats för avkoppling och umgänge, skiljt från arbetet. Familjelivet stod i centrum samtidigt som resurser lades på gestaltningen av en statusfylld miljö. Förutsättningen för den tidiga förortsbildningen i Stockholm var utbyggnaden av den spårbundna trafiken.

Saltsjöbaden tillkom på 1890-talet på initiativ av Knut Agathon Wallenberg, VD för Stockholms Enskilda Bank och Ernest Thiel, bankir. Idén var att skapa en exklusiv villa- och badort vid Östersjökusten nära Stockholm. Genom att kunna erbjuda snabb tågförbindelse med huvudstaden lockades ämbets- och affärsmän att bygga sommarhus eller permanenta bostäder i den nya förorten. Marken förvärvades år 1889 från godset Erstaviks ägare Herman af Petersen. År 1891 fick Knut Agathon Wallenberg, Herman af Petersen och Theodor Nygren, grosshandlare tillstånd att bedriva verksamhet "å banan". Därmed bildades Jernvägsaktiebolaget Stockholm – Saltsjön som inte bara drev Saltsjöbanan utan även var en stor markägare i nuvarande Nacka kommun. Den 1 juli 1893 invigdes Saltsjöbanan. Saltsjöbadens villasamhälle som modern vision av ett idealboende blev en av de stora attraktionerna på världsutställningen i Stockholm 1897.

Historik – Baggensudden 15:2

Baggensudden 15:2 har en historia som har satt spår av tid både interiört och exteriört. Den 14 december 1907 förvärfvas tomten av Adolf Fredrik Söderström, ägare av A.F. Söderströms skeppsstuveri AB som transporterade stuveriarbetare till fartyg som låg på redan i Stockholm ström. Tomten förvärfvade han av Jernvägsaktiebolaget Stockholm-Saltsjön. Kanske hade han tänkt att bygga ett hus till sig och sin fru på tomt. Så blev inte fallet. År 1910 blir kontorschef Henrie Rooth och hans fru Annie Rooth (född Hill-

Neijber, från England) ägare till huset. Samma år anlitas arkitekt Edward Ohlsson, som förutom att ha ritat en rad byggnader i Stockholms innerstad även ritade villor i det nygrundade Saltsjöbaden för familjen Wallenberg. Redan 1918 låter man bygga till huset åt öster.

År 1936 övertar rödakorssyster Maja Åström Baggensudden 15:2 dit hon flyttar sitt barnhem Solhems barnpension och konvalescenthem från Saltsjö-Duvnäs. I dokument från 1936 kallas villan Villa Fridhem. Maja Åström ansöker om att anpassa byggnaden invändigt efter en verksamhet där 18 barn, ett år och uppåt, och 4–5 sjuksystrar ska bo. Vid ett barnhem vistades barn i allmänhet i avvaktan på fosterhemsplacering. Därmed inleds en ny epok i byggnadens historia, en historia som angår en bredare allmänhet. En historia som handlar om barnvårdsanstalter, institutioner reglerade enligt den mellan år 1902–1981 gällande barnvårdslagen. En uppdatering av lagen skedde 1924. Lagen tillkom i en tid som kännetecknas av materiell nöd och fattigdom i Sverige.

År 1947 köper Stockholms stad Baggensudden 15:2 för att nyttja villan som spädbarnshem för ensamstående mödrar eller spädbarn som inte åtföljdes av sina mödrar. I det framväxande folkhemssverige förväntades stat och kommun ta ett ansvar som tidigare legat på privata aktörer.

År 1983 köper Stockholms Läns Landsting Baggensudden 15:2 som då står tom. Byggnaden ska användas som allmänpsykiatriskt behandlingshem för 10 gäster och en personal som uppgår till 5 personer. 1984 startar Baggensuddens behandlingshem av RSMH (Stiftelsen Riksförbundet för Social och Mental Hälsa). År 2011 säljer landstinget fastigheten till nuvarande ägare.

Villa Baggensudden 15:2 i sitt kulturhistoriska sammanhang

Kring sekelskiftet 1900 introduceras **jugend** i Sverige, en stil med många uttrycksformer. Stilen kom att tillämpas i första hand för konsthantverk och bruksföremål men även för arkitektur och inredning. För Sveriges del var det framför allt impulserna från England med dess förenklade och funktionellt betingade formspråk i förening med ett intresse för det gustavianska kulturarvet som satte sin prägel på arkitektur, möbler och inredningsarkitektur. Typiska drag för jugendstilens villaarkitektur är de från England inspirerade burspråken. Ett annat inslag karaktäristiskt för svensk jugendarkitektur är de höga fönstren med småspröjsad övre del. De mer påkostade villorna får brutna takformer med tvåkupigt taktegel, putsade fasader avfärgade i varma gula toner med inspiration från gammal svensk herrgårdskultur. Dessa stildrag pekar fram mot den **nationalromantik** som omkring 1910 avlöser jugendstilen och som i sina stildrag mer tydligt refererar till gammal svensk byggnadstradition. Rödfärgen som fram till dess varit förbehållen ekonomibyggnader blev nu en modfärg för trävillor medan de putsade villorna fortsatte att vara ljusa. Fasaderna hos nationalromantikens byggnader var enkla utan annan dekor än den som omgav fönster och dörrar. Burspråk som kännetecknat jugendstilens byggnader fortsatte att användas under nationalromantiken, liksom

balkonger med träräcken med dekorativt kontursågade hjärtformer och i de fall byggnaden putsats räcken av smidesjärn. Jugendstilens fönsterformer avlöses av småspröjsade fönster efter engelskt mode.

Beskrivning och analys av Baggensudden 15:2

Villan Baggensudden 15:2, uppförd enligt ritningar av Edward Ohlsson 1910, är en reveterad träbyggnad om två våningar uppförd på källare av natursten och betong¹. Villan tillkommer i brytningsskedet mellan jugend och nationalromantik och visar upp tydliga stildrag av båda perioderna. Byggnaden har på södra sidan och på gavlarna höga fönster med småspröjsad överdel typiskt för jugendstilen medan byggnadens norra sida är försedd med framförallt de för nationalromantiken typiska småspröjsade fönstren. Byggnaden har ett brutet tak, så kallat mansardtak, med rött lertegel vanligt under både jugend- och den nationalromantiska perioden. Den reveterade fasaden har nationalromantikens enkla formspråk utan dekorationer. Burspråket på byggnadens södra sida och balkongerna, ursprungligen med räcken av trä, är typiska för jugendstilen men fortsätter att användas under nationalromantiken.

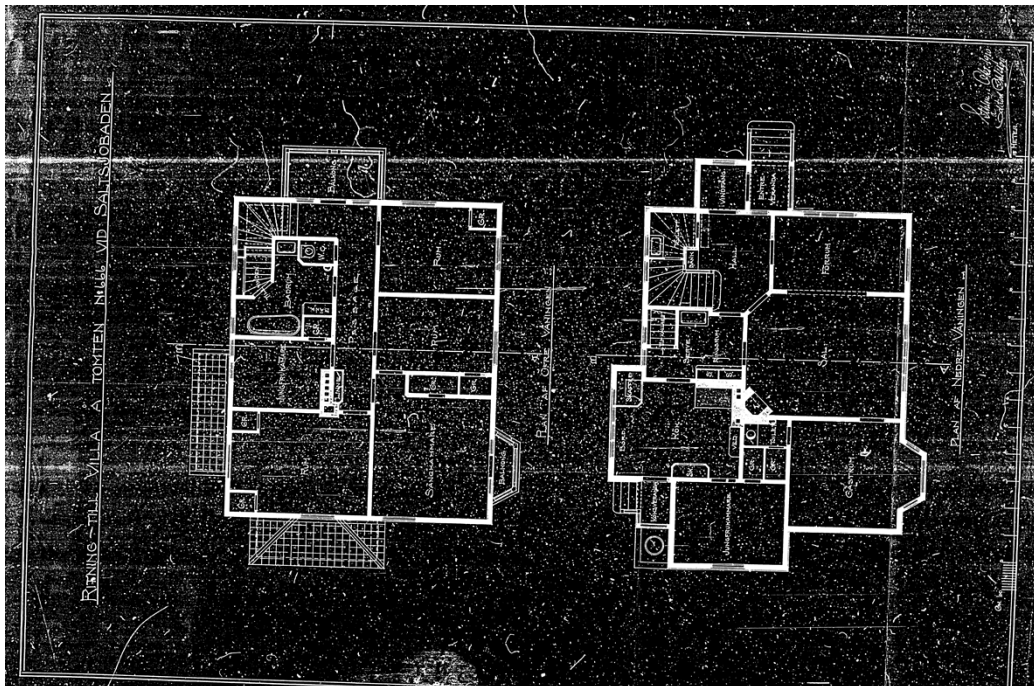

Figur 1. Fasadritning Baggensudden 15:2. Blåkopier, 1910. Fasad mot söder och öster. Ingång till villan på den östra sidan.

¹ Uppgiften om att byggnaden är reveterad är hämtad från en byggnadsbeskrivning inkommen till Byggnadsnämnden i Saltsjöbaden i oktober 1947, Nacka kommuns arkiv.

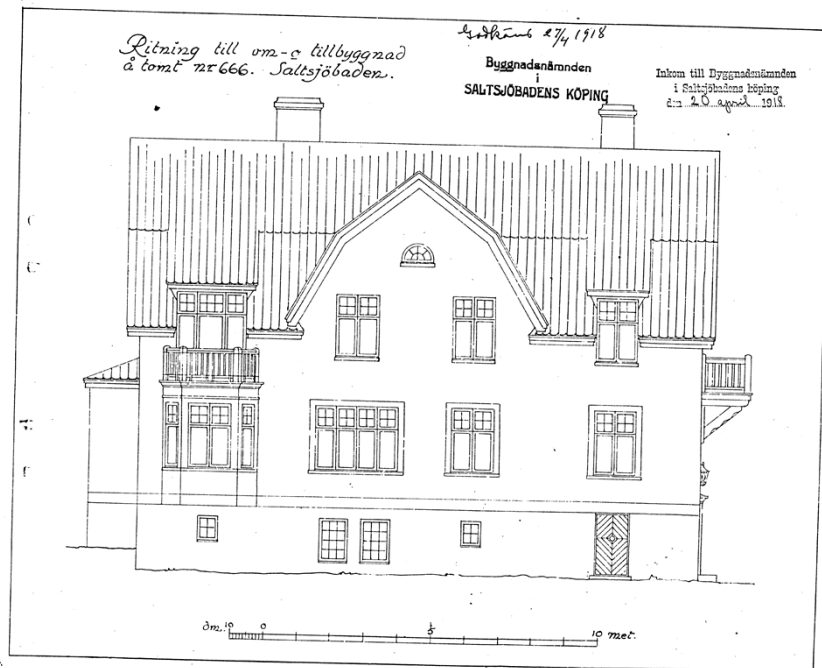

Figur 2. Fasadritning Baggensudden 15:2. Blåkopia, 1910, fasad mot norr och väster.

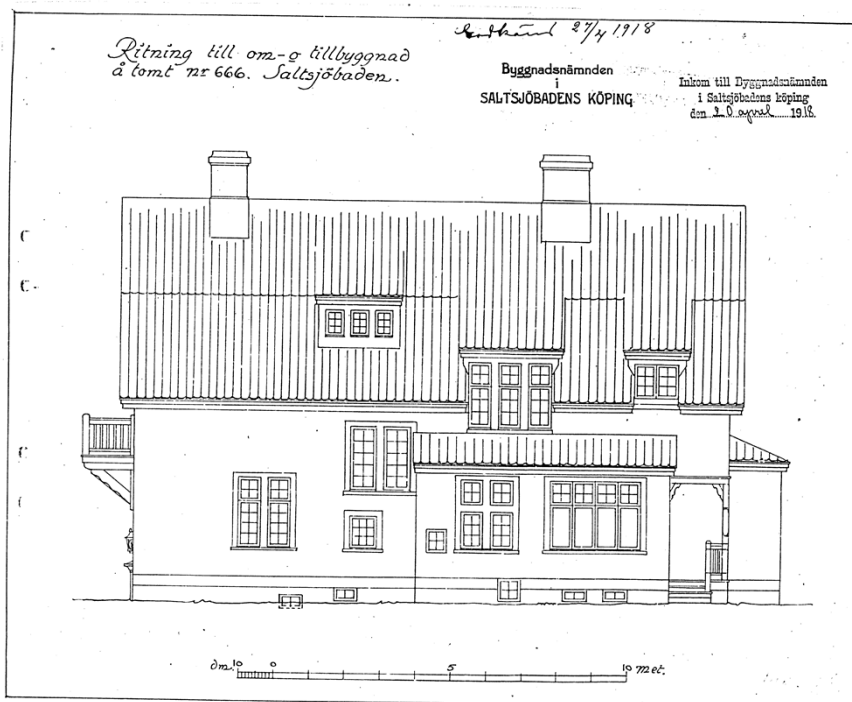

Figur 4. Planritning, plan 1. Till höger tre rum i fil åt söder, kök och serveringsrum i norr. Hallen placerad i byggnadens nord/östra hörn

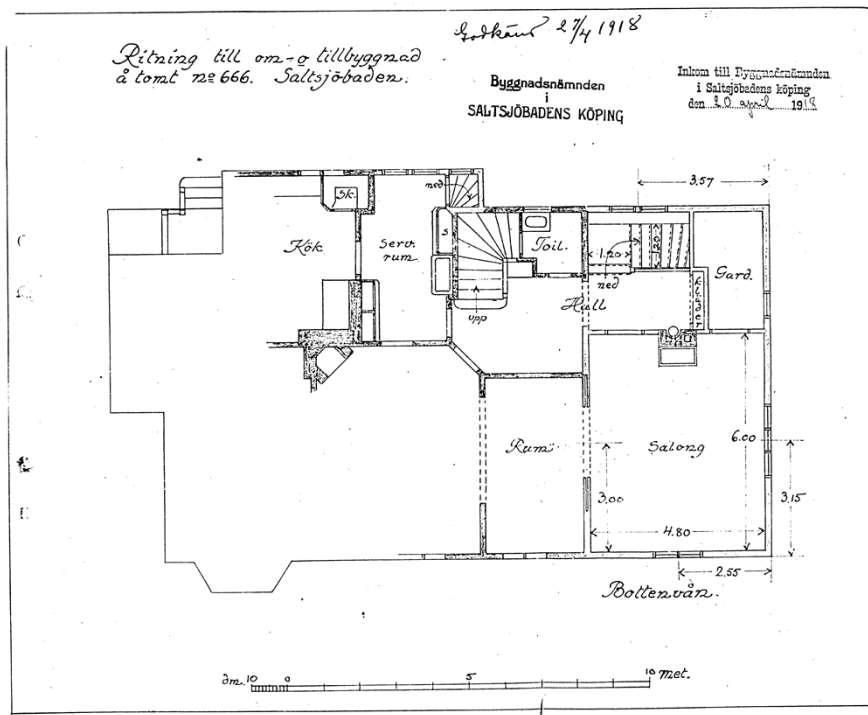
År 1918 byggs villan till mot öster i samma stil som övriga huset det vill säga i en jugend/nationalromantisk stilblandning. Tillbyggnaden ger utrymme för en stor salong på plan 1 och ytterligare två sovrum med stor balkong i öster på plan 2. Entrén flyttas samtidigt från den östra gaveln till byggnadens norra sida.

Figur 3. Fasadritning 1918 med tillbyggnaden till höger. På den östra gaveln byggs en balkong.

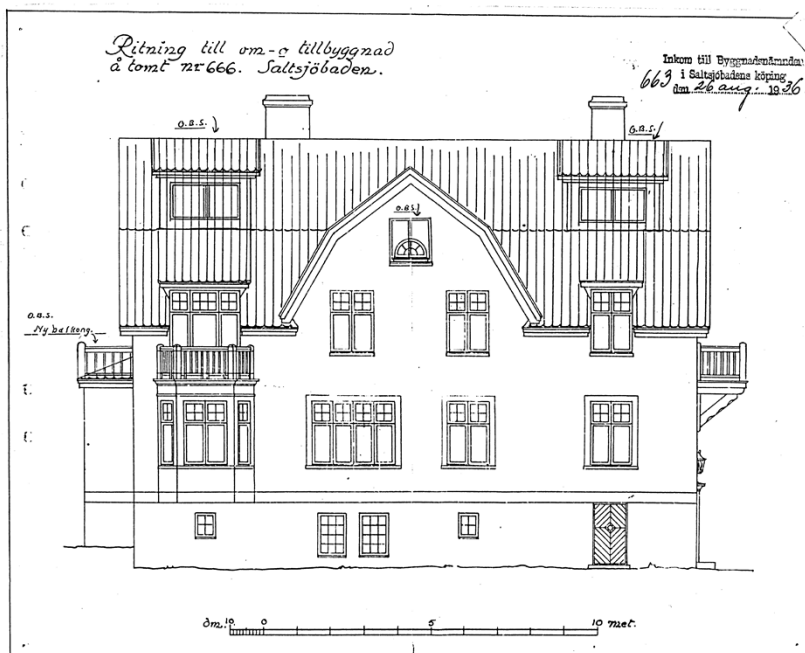

Figur 4. Fasadritning 1918 med tillbyggnaden till vänster. Entrén till byggnaden flyttas till norra sidan.

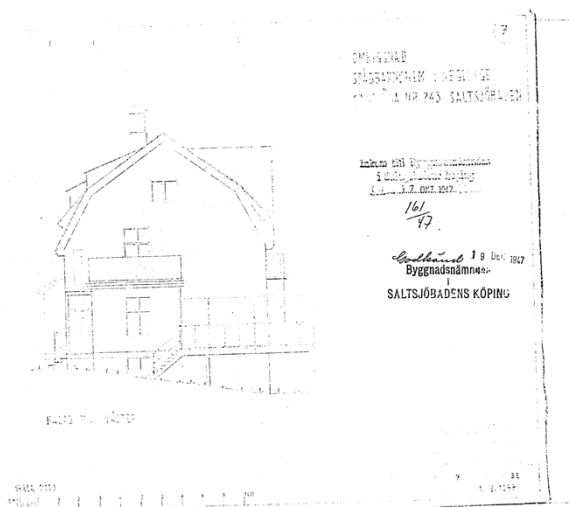
Figur 5. Planritning 2, 1918. Tillbyggnaden till höger.

När rödakorssystemen Maja Åström tar över villa Baggensudden 15:2 1936 sker framför allt förändringar i byggnadens interiör. Byggnaden får nu 16 rum för att tillgodose verksamhetens behov. På vinden inreds rum och de dekorativa lunettfönstren och runda fönstren i byggnadens gavelspetsar ersätts med tvåluftsfönster.

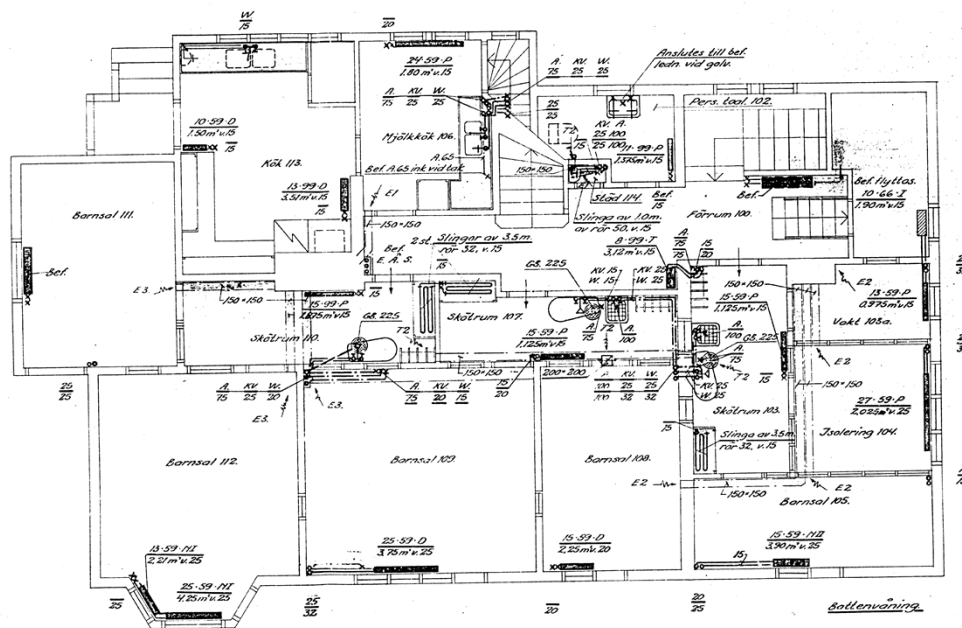

Figur 6. Fasadritning från ombyggnaden 1936. De övre föreslagna takkuporna blir inte byggda.

När Stockholms stad köper byggnaden 1947 beslutar Byggnadsnämnden i Saltsjöbaden att inga utvidgningar och tillbyggnader får ske. För att anpassa villan till den nya verksamheten inkommer en byggnadsritning som framför allt innebär invändig anpassning rörande sanitetstekniska frågor, vatten och avlopp, värme, ventilation och brandsäkerhet. Man anhåller också om att få bygga en solaltan i betong på den södra sidan av byggnaden. På den västra gaveln tas det högra fönstret bort på plan 2. På en karta över tomten 1947 finns ett garage inritat på höger sida av uppfarten till tomten.

Figur 7. Fasadritning, västra gaveln, 1947 med solaltanen inritad.

Figur 8. Planritning, plan 1, 1947.

När Stockholms Läns Landsting tar över fastigheten 1983 sker ytterligare förändringar både interiört och exteriört. Exteriört tillkommer ett takfönster på byggnadens norra sida, nära nocken. Den breda balkongen i öster byts ut mot en ny balkong utan snedsträvor och i samband med detta byts troligen balkongräcket ut. Interiört anpassas byggnaden för 10 gäster och 5 anställda. En parkeringsplats för 10 bilar tillkommer framför den östra gaveln.

Figur 9. Fasadritning, 1983 med tillägg av takkupa vid taknock.

Figur 10. På en fasadritning från 1983 finns solaltanen från 1940-talet inritad.

Områdets karaktär

Baggensudden har en grundstruktur med ett terränganpassat gatunät, vegetationsrik gatumiljö och fritt placerade individuellt och anspråksfullt utformade villor på luftiga trädgårds- eller naturtomter. 1890-talets bebyggelse är förlagd till de högsta punkterna längs områdets sydsluttning mot Pålänsvägen och vid vattnet mot Baggensfjärden i norr. Områdets bebyggelse har förtätats med nya individuellt ritade villor under främst 1950- och 1960-talen men även ett antal villor i modernistisk och postmodernistisk stil från de senaste 20 åren finns i området. Inom området finns ett byggnadsminne, Villa Stockenberg, ritad av Isac Gustaf Clason. Karaktäristiskt för hela området är gråstensmurar sammanfogade med cement som stöd för terrasser, grunder på byggnader och inhägnader av tomter. Flera av dessa murar finns bevarade även i de fall som bebyggelsen ersatts av nya byggnader och bidrar därmed till en känsla av sammanhållande karaktär inom området. Karaktäristiskt är också områdets vegetation med stora tallar.

Figur 11. Exempel på karaktäristiska gråstensmurar med bebyggelse från olika tidsperioder från området Baggensudden. Foto. Eva Sundström

Ekonomiska konsekvenser

Planprogrammet medför inga ekonomiska konsekvenser för Kulturnämnden.

Konsekvenser för barn

Planprogrammet medför inga konsekvenser för barn men genom att lyfta en byggnad som ett immateriellt kulturarv berikas kommande generationers möjlighet till kunskap, engagemang och förståelse av Nacka kommuns historia. Just denna byggnad har i dess funktion som före detta barnhem och spädbarnshem en intressant historia ur ett barnperspektiv.

Bifogade handlingar i ärendet:

1. Förslag till yttrande
2. Planbeskrivning
3. Plankarta

Cortina Lange
 Enhetschef
 Kultur- och fritidsenheten

Eva Sundström
 Handläggare
 Kultur- och fritidsenheten

Förslag till yttrande

Dnr: KUN 2020/116

Dnr: MSN 2020/12

Planenheten

Detaljplan för fastigheten Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Baggensudden Kulturnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för fastigheten 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun.

Kulturnämnden ser positivt på att planstridighet för fastigheten Baggensudden 15:2 rättas till och att avstyckning möjliggörs för ytterligare en villa samt att byggnadens kulturhistoriska värden tas tillvara genom att förse byggnaden med skydds- och varsamhetsbestämmelser.

För att kunna göra en sakkunnig och objektiv bedömning av ärendet behövs en fördjupad analys av byggnaden och dess förändringar ur en arkitekturhistorisk synvinkel samt en analys av områdets kulturmiljökaraktär. Det har dessutom visat sig vid en närmare undersökning att byggnaden har haft en socialhistorisk betydelse som ger byggnaden ett mervärde utöver dess betydelse som miljöskapande arkitektur och gör den till ett immateriellt kulturarv för kommande generationers förståelse av Nacka kommuns historia med dessa spår av tid. I motsats till övriga Saltsjöbaden förefaller kulturmiljöbeskrivningen av Baggensudden saknas i kommunens kulturmiljöprogram över "Samhällen vid järnvägen" vilket behöver åtgärdas.

Byggnaden har visserligen tillkommit i två etapper men kan ändå betraktas som en enhetlig och väl bevarad byggnad från samma epok med tydliga drag av jugend och nationalromantisk arkitektur. Byggnaden är och har från början varit reveterad vilket bör medföra en strykning av möjligheten att tillämpa träpanel som anges i förslaget till skyddsbestämmelser. Den felaktiga benämningen av byggnadens tak (valmat tak) i skyddsbestämmelsen bör ändras till brutet tak eller mansardtak det vill säga den takform som byggnaden från början varit försedd med och fortfarande är försedd med.

Den befintliga byggnadens och områdets kringliggande murar av gråsten är en viktig del av hela området Baggensuddens karaktär som inte återfinns i samma utsträckning i övriga Saltsjöbaden. Dessa konstruktioner bör bevaras och vara utgångspunkt för nya murar och terrasser.

En ny byggnad bör placeras och dimensioneras på ett sätt som bibehåller anblicken mot den högt placerade befintliga byggnaden från Pålänsvägen. Den bör i arkitektonisk karaktär underordna sig befintliga byggnader såsom framgår av planbeskrivningen. Det bör däremot förtydligas att formspråket i likhet med alla tidigare byggnader i området bör vara individuellt utformat och uttryck för sin egen tids arkitektur, det vill säga vår tids, och inte utformas som en pastisch.

För att underlätta handläggningen vid planärenden och för att undvika kommande merarbete och eventuella missuppfattningar bör 1) formuleringarna i skyddsbestämmelserna mer konsekvent överensstämma med formuleringarna i kommunens kulturmiljöprogram, 2) vara tydligt utformade i kulturmiljöbeskrivningen med definitioner och identifiering av vad som konkret avses med byggnaders och områdets karaktär. För att underlätta hanteringen av planärenden gällande kulturhistoriska byggnader och miljöer inom kommunen bör ett adekvat underlag tas fram.

Richard Wendt
Ordförande
Kulturnämnden

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

PLANBESTÄMMELSER

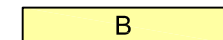
Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark, 4 kap. 5 § 1 st 3 p.

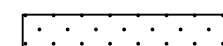
- B Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

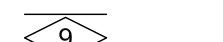
Bebyggandets omfattning

- e_1 Största byggnadsarea är 150 m² per fastighet men befintlig byggnad får vara 190 m², 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Högst en huvudbyggnad per fastighet och högst två bostadslägenheter per huvudbyggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

- Marken får inte förses med byggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

- Högsta nockhöjd i meter över angivet nollplan för huvudbyggnad, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

- Högsta nockhöjd i meter, 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Fastighetsstorlek

Minsta fastighetsstorlek är 1500 kvadratmeter, 4 kap. 18 § 1 st p.

Placering

Byggnad ska placeras minst 4.5 meter från fastighetsgräns, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utformning

- f_1 Byggnad ska i sin gestaltning genom material, färg och form samt placering förhålla sig till den befintliga bebyggelsen och utformas på ett sådant sätt att hänsyn tas till området egenart och dess kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Byggnad ska i sitt formspråk underordna sig befintlig bebyggelse., 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande

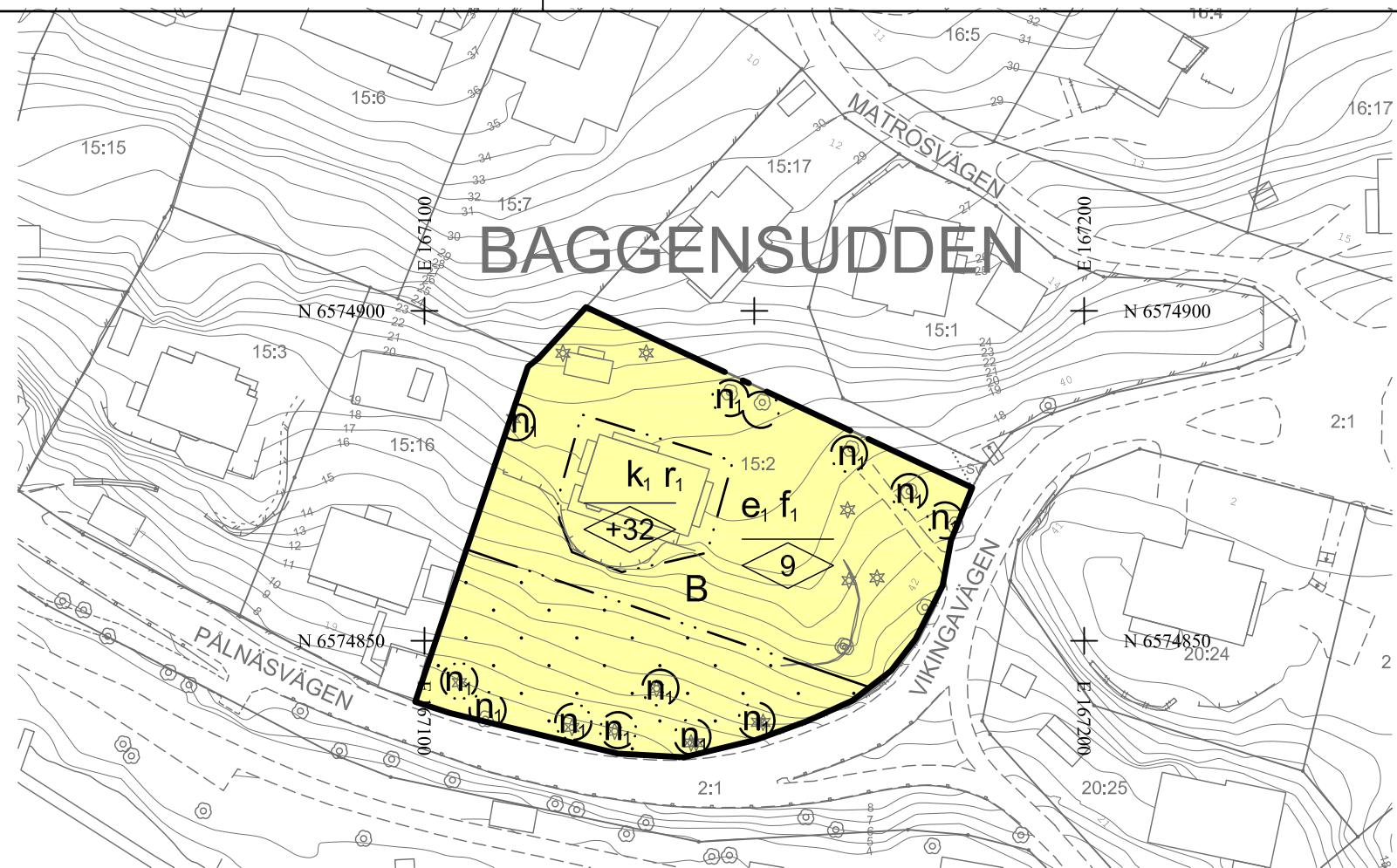
Markytan ska utformas med växtbäddar som klarar fördröjning av de första 10 mm regn från hårdgjorda ytor, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Markens anordnande och vegetation

- n_1 Ädellövsträd och tallar med en stamdiameter om 0,3 meter eller större mätt 1,3 meter ovan mark får inte fällas, samt ska skyddas från skador i form av jordkompaktering och skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan ädellövsträd och tallar som utgör en risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädskudom få fällas, 4 kap. 10 §

Rivningsförbud

- r_1 Byggnad får inte rivas, 4 kap. 16 § 1 st 4 p.

TECKENFÖRKLARING
Grundkarta

- ÄLTA Traktnamn
- Fastighetsgräns
- 393:10 Fastighetsbeteckning
- ... Servitutsområde
- ... Ledningsrättsområde
- R Fornlämning
- Vägkant
- GC-bana
- Slig
- Plank, staket
- Mur
- Stödmur
- ⊗ Råd
- Höjdkurvor, höjdhöjd
- Dike
- Strändrjörje
- Vattendrag
- ⊗ Husliv inlämnat bostadshus
- ⊗ Husliv inlämnat industri- eller verksamhetsbyggnad
- ⊗ Husliv inlämnat komplementbyggnad
- ⊗ Takfot markerad byggnad från primärkartan
- ⊗ Skärmtak
- ⊗ Trappa

Grundkarta: Baggensudden 15:2
Koordinatsystem: SWEREF 99 1800
Höjdsystem: RH2000

Upprättad: 2020-10-15

Grundkartan upprättad genom utdrag och komplettering av kommunens primärkartan.

Fastighetsindelningen i kartan har inte rättsverkan, jämför mot beslut i lantmäterhandlingar.

Varsamhet

k_1

Kulturhistoriskt värdefull byggnad. Vid ändring och underhållsåtgärder ska byggnadens karaktärsdrag beaktats:

- Karaktär: 1910-tals villa med drag av jugend och klassicism.
- Byggnadsvolym: Rektangulär och högrest huvudvolym i två våningar med vind, och källarvåning. Mindre tilläggsvolym på norrsidan.
- Tak: Valmat tak belagt med rött tvåkupigt lertegel.
- Fasadmateriäl: Slåtputs eller trädbeklädnad i ljusgul kulör.
- Fönster: Asymmetrisk fönstersättning med en-, två- och treluftsfönster i trä. Vitmålad fönster utformade med spröjs.
- Grund: Sockel utformad i natursten
- Byggnadsdetaljer: Skorsten, mindre takkupor, portik vid entré på gavel mot öster.
- Terrass: halvmåneformad murad terrass mot söder, 4 kap. 16 § 1 st 2 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft, 4 kap. 21 §

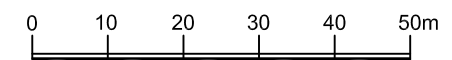
Ändrad lovplikt

Marklov krävs även för fällning av ädellövsträd och tallar med en stamdiameter om 0,3 meter eller större, mätt 1,3 meter ovan mark, inom områden markerade med n_1 , 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

Strandskydd

Strandskyddet är upphävt., 4 kap. 17 §

Skala 1:1000(A3)

SAMRÅDSHANDLING

För fastigheten Baggensudden 15:2 upphävs de bestämmelser enligt 4 kap 18 § plan- och bygglagen (fastighetsindelningsbestämmelser) som fastställdes 1952-03-08 och som är registrerade som tomtindelningsplan kv Bergsliden, akt 0182K-6/1952

UPPLYSNINGAR:

Planen är upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015

Koordinatsystem: SWEREF 99 18 00
Höjdsystem: RH2000

Detaljplan för
fastigheten Baggensudden 15:2,
Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden
Nacka kommun
Standardförfarande
Planenheten i november 2020

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Emilie Hellström
Planarkitekt

Till planen hör:
Planbeskrivning
Fastighetsförteckning

MSN 2020/12

Antagen av MSN
Laga kraft

Detaljplan för fastigheten Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att ändra planbestämmelser för fastigheten Baggensudden 15:2 så att nuvarande huvudbyggnad blir planenlig samt att möjliggöra för en avstyckning av aktuell fastighet för ytterligare en villa. Fastigheten är belägen på Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden och är bebyggd med en villa uppförd under 1910-talet, en mindre komplementbyggnad och är i privat ägo. Fastigheten är cirka 3700 kvadratmeter och angränsar till villabebyggelse i nord, öst och väst samt till Saltsjöbadens båtklubb på andra sidan Pålnevägen i söder.

Planförslaget anger en minsta fastighetsstorlek på 1500 kvadratmeter och fastigheten har därmed möjlighet att delas. Planförslaget möjliggör två byggrätter för villabebyggelse. Den befintliga huvudbyggnaden regleras med varsamhetsbestämmelser, båda regleras med utformningsbestämmelser om anpassning till kulturmiljön.

Planenheten gör bedömningen att detaljplanen är av begränsad omfattning, saknar större allmänintresse och inte innebär betydande miljöpåverkan. Planförslaget är förenligt med översiktsplanen. Planarbetet bekostas av fastighetsägaren. Detaljplanens genomförandetid föreslås vara 5 år.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Planens syfte och bakgrund	3
Syfte	3
Bakgrund	3
Planhandlingar och underlag	3
Plandata och tidigare ställningstaganden.....	3
Läge, areal & markägförhållande	3
Statliga intressen.....	4
Kommunala intressen	5
Undersökning om betydande miljöpåverkan	6
Förutsättningar och planförslag	7
Teknisk infrastruktur.....	10
Markens beskaffenhet	10
Dagvatten och skyfall	10
Strandskydd.....	11
Så genomförs planen	12
Organisatoriska frågor.....	12
Avtal	13
Tekniska frågor.....	13
Fastighetsrättsliga frågor.....	13
Konsekvenser av detaljplanen och dess genomförande.....	14
Miljökonsekvenser	15
Sociala konsekvenser.....	15
Ekonomiska konsekvenser.....	15
Fastighetskonsekvensbeskrivning	15

Planens syfte och bakgrund

Syfte

Detaljplanens syfte är att rätta till planstridighet på fastigheten Baggensudden 15:2 samt möjliggöra avstyckning för ytterligare en villa. Vidare har befintlig huvudbyggnad på Baggensudden 15:2 kulturhistoriska värden och ska skyddas och tillkommande bebyggelse ska anpassas till områdets kulturmiljö och landskapsbild.

Bakgrund

Baggensudden 15:2 omfattas av stadsplan 113. Enligt stadsplan 113 (S 113) får fastigheten Baggensudden 15:2 innehålla två huvudbyggnader med vardera en lägenhet. Dock har befintlig huvudbyggnad bygglov för vårdändamål vilket strider mot gällande plan som har beteckningen bostad för aktuell fastighet. Det innebär att befintlig huvudbyggnad är planstridig och därmed kan bygggrätten för ytterligare en huvudbyggnad inte utnyttjas. Under 2018 inkom sökande med ansökan om bygglov för ändrad användning från vårdändamål till bostadsändamål. Vid genomgång av fastighetens förenlighet med stadsplanens bestämmelser konstaterades att byggnaden avvek avseende byggnadshöjd och våningsantal till följd av ändrad rättspraxis, då begreppet våning har ändras sedan stadsplanen togs fram. Utgångsläget blev således planstridigt, vilket innebär att bygglov inte kan ges.

Villan sett från Vikingavägen/Pålnäsvägen.

Planhandlingar och underlag

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om planuppdrag den 18 mars 2020. Planförslaget är därmed upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Detaljplaneförslaget omfattar följande planhandlingar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna planbeskrivning
- Fastighetsförteckning

Plandata och tidigare ställningstaganden

Nedan beskrivs områdets läge och tidigare ställningstaganden av betydelse för detaljplanen.

Läge, areal & markägoförhållande

Fastigheten Baggensudden 15:2 är belägen på Vikingavägen 42 i ett område med friliggande villor i kommundelen Saltsjöbaden. Fastigheten Baggensudden 15:2 omfattar en yta om

cirka 3700 kvadratmeter och är i privat ägo. Fastigheten är bebyggd med en huvudbyggnad om cirka 186 kvadratmeter byggnadsarea (yta som byggnaden tar upp på marken), en mindre komplementbyggnad och en större hårdgjord parkeringsyta. Huvudbyggnaden är placerad inom norra delen av fastigheten, med utsikt över fastighetens södra, lägre del som är vegetationsbeklädd. Vidare angränsar fastigheten Baggensudden 15:2 till villabebyggelse i nord, öst och väst och till en del av ett hamnområde på andra sidan Pålänsvägen i söder. Hamnområdet invid Pålsviken utgörs av Saltsjöbadens båtklubb.

Kartan visar ett flygfoto över planområdet. Röd linje anger planområdets ungefärliga gräns.

Statliga intressen

Nedan beskrivs de statliga intressen som påverkar/påverkas av detaljplanen.

Riksintressen enligt 3 och 4 kap MB

Planområdet omfattas inte av riksintresse enligt 3 och 4 kap miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer enligt 5 kap MB

Miljökvalitetsnormer (MKN) är bindande nationella föreskrifter som anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas med utan olägenheter av betydelse. En detaljplan får inte medverka till att MKN överskrids.

Vatten

En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltning kallas *god status*. En norm anger en lägstanivå. Vattenförekomsten får

alltså inte påverkas av en verksamhet på så sätt att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen.

Dagvatten från planområdet avleds till vattenförekomsten Baggensfjärden. Idag är Baggensfjärden klassad som måttlig ekologisk status och ej god kemisk status. Anledningen till att Baggensfjärden inte uppnår god kemisk status beror på för höga värden av PBDE, bly, kadmium, kvicksilver och TBT i fisk eller i sediment. Gällande den måttliga ekologiska statusen så baseras klassningen av miljökonsekvenstyperna övergödning, miljögifter och flödesförändringar. Vattenmyndigheten kräver att Baggensfjärden ska uppnå god ekologisk status till 2027. Planförslaget avser att bekräfta nuvarande huvudbyggnads utformning. Ytterligare byggrätt tillkommer, genom att planen möjliggör för att fastigheten kan styckas, men anses innebära marginell påverkan på Baggensfjärden. Kommunen håller på att ta fram ett lokalt åtgärdsprogram för vattenförekomsten. De åtgärdsförslag som ger störst effekt på Baggensfjärden gäller avlastning från enskilda avlopp och rening av dagvatten. Fastigheten är kopplad till det kommunala vatten- och avloppsnätet (VA) och är därmed i enlighet med åtgärdsprogrammet.

Luft

Miljökvalitetsnormer finns även för olika ämnen i luft. I regionen är främst miljö kvalitetsmålet av dygnsmedelvärdena för partiklar (PM10) och för kvävedioxid (NO₂) per timme är svårast att klara. Inom planområdet beräknas till PM10 halten per dygn till 18–20 ug/m³ och årsmedelvärdet uppgår till 10-15 ug/m³. Halterna av NO₂ beräknas till 18-24 ug/m³ per dygn och 30-40 ug/m³ som timmedelvärde.

Idag klaras samtliga miljö kvalitetsnormer samt miljö kvalitetsmål inom planområdet och planförslaget innebär att inte någon miljö kvalitetsnorm överskrids.

Områdesskydd och förordnanden

Strandskydd

Gällande plan upprättades innan strandskyddslagstiftningen trädde i kraft vilket innebär att fastigheten idag inte omfattas av strandskydd. Trots det återinträder strandskyddet automatiskt när en detaljplan upphävs eller ersätts. Strandskyddet föreslås åter igen upphävas för hela planområdet, se motivering under avsnitt *Förutsättningar och planförslag* rubrik *Strandskydd*.

Kommunala intressen

Nedan beskrivs de kommunala intressen som påverkar/påverkas av detaljplanen.

Översiktlig planering

Enligt översiktsplanen för Nacka kommun från 2018, ingår Baggensudden 15:2 i område med gles blandad bebyggelse. Enligt de områdesvisa riktlinjerna för utveckling av mark och bebyggelse anges berörd fastighet ingå i område med ”friliggande småhusbebyggelse med inslag av grupphus. Områdets karaktär och skala bör behållas. Någon betydande nybebyggelse planeras inte inom området, men vissa kompletteringar kan vara aktuella.”

Planförslaget är förenlig med översiktsplanen då detaljplanen enbart ska pröva bebyggelse i form av en tillkommande villa.

Kustprogram

Nacka kommuns Kustprogram från 2011 ligger till grund för en hållbar planering kring olika allmänna intressen. I programmet anges att området kring Garvkroken innehar skyddsvärda kulturvärden och naturmiljöer. Här anges att *"Saltsjöbadens stadsplaner bör ses över och nya detaljplaner bör tas fram för att reglera mark- och vattenanvändningen så att bland annat kulturmiljöer och strandskyddets syfte kan säkerställas"*. Garvkroken, som angränsar till Baggensudden, är också utpekad i kommunens kulturmiljöprogram (2011) som ett område med höga kulturmiljövärden.

Trots att Baggensudden inte omfattas av programmet bedöms det vara betydelsefullt att se till varje enskilt fall där objekten tydligt tillför området kulturhistoriskt värde så som Saltsjöbadens äldre villor då de intimt hör samman med samhällets etablering och samhällsstruktur. Utifrån en god helhetsverkan bedöms det vara viktigt att bevara områdets karaktäristiska tomtbild genom att byggnader och byggnadsverk som planeras utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärden.

Gällande detaljplaner

Fastigheten Baggensudden 15:2 omfattas av stadsplan 113 (S 113) som vann laga kraft 1936-10-03. Stadsplanen innebär en ändring av de planbestämmelser som medgavs i stadsplan 88 (S 88), Stadsplan för Saltsjöbadens köping, som vann laga kraft i februari 1912. Båda stadsplanernas genomförandetid har gått ut. Syftet med stadsplan 113 var att möjliggöra för permanentboende och att ge fastigheter, större än 3000 kvadratmeter, möjligheten att innehålla två huvudbyggnader med vardera en lägenhet. Stadsplanen reglerar vidare att den sammanlagda arean för en fristående huvudbyggnad inte får översida en tiondel av fastighetens totala areal och att varje byggnad får maximalt innehålla två våningar med en högsta höjd om 8 meter.

Fastigheten Baggensudden 15:2 omfattas av en tomtindelingsplan som fastställdes 1952-03-08 och som är registrerade som tomtindelingsplan kv Bergsliden, akt 0182K-6/1952. Tomtindelingsplanen kommer att upphävas för fastigheten Baggensudden 15:2 men fortsätter att gälla för resterande fastigheter utanför aktuellt planområde.

Denna detaljplan kommer inom planområdet att ersätta stadsplanerna S 113 och S 88 och upphäva tomtindelingsplan kv Bergsliden.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Planområdet utgörs av fastigheten Baggensudden 15:2 och är av begränsad omfattning. Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan och bedöms inte strida mot några kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte områden som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra betydande påverkan på miljön, natur- eller kulturvärden, människors hälsa.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt miljöbalken behöver därför inte göras för detaljplanen. De miljöfrågor som har betydelse för projektet undersöks under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Förutsättningar och planförslag

Under detta avsnitt beskrivs områdets förutsättningar och planförslaget, med dess konsekvenser, utifrån olika aspekter.

Bebyggelse

Fastigheten är bebyggt med ett fristående enbostadshus om cirka 186 kvadratmeter byggnadsarea. Planförslaget anger bostadsandvändning **B** för hela planområdet. Planförslaget möjliggör att fastigheten på cirka 3700 kvadratmeter kan delas in i två fastigheter vilket regleras med bestämmelsen om minsta fastighetsstorlek på 1500 kvadratmeter.

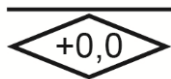
B *Bostäder*

Minsta fastighetsstorlek är 1500 kvadratmeter

För att bostadshusen ska anpassas till den omgivande bebyggelsens villakarakteristik får respektive fastighet inrymma ett friliggande bostadshus med högst två bostadslägenheter. Byggrätten regleras med bestämmelsen **e₁** som reglerar största byggnadsarea. Befintligt hus regleras med högsta nockhöjd i meter över nollplanet medan det nya med en högsta nockhöjd i meter.

e₁ *Största byggnadsarea är 150 kvadratmeter per fastighet men befintlig byggnad får vara 190 kvadratmeter*

Högst en huvudbyggnad per fastighet och högst två bostadslägenheter per huvudbyggnad.

Högsta nockhöjd i meter över nollplan för huvudbyggnad

Högsta nockhöjd i meter för huvudbyggnad

I syfte att bevara områdets karaktär samt skapa balans mellan bebyggelse och tomtmark regleras bostadshusens placering. Huvudbyggnad får inte uppföras närmare än 4,5 meter från fastighetsgräns.

Kulturmiljö

Befintlig byggnad på fastigheten Baggensudden 15:2 är en 1910-talsvilla med stilinfluenser från jugend och klassicism. Byggnaden har en monumental placering som förstärks av den murade terrassen. Tomtbilden med den stora huskroppen centralt placerad på högdelen av fastigheten påvisar platsens historia och tidstypiska tomtbild för Saltsjöbaden. Byggnadens miljöskapande värde förstärks genom dess monumentala och centrala placering i landskapet som tillåter inblickar från Pålänsviken. Detta tillför byggnaden ett särskilt kulturhistoriskt, miljö- och karaktärsskapande värde för bebyggelseområdet och landskapsbilden. Under årens lopp har vissa kompletteringar utförts i bebyggelsemiljön, men det är trots det de större villorna från tidigt 1900-tal som är tongivande för upplevelsen mot Pålänsvägen och vattnet.

Saltsjöbadens äldre villor, som byggnaden på fastigheten Baggensudden 15:2 hör till, bidrar inte bara till en starkare sammanhållning i samhällets etablering utan bidrar även till ett upprätthållande av arkitekturhistoriska och miljömässiga värden samtidigt som de berättar om dåtidens levnadsskick och samhällsstruktur.

Planförslaget reglerar med planbestämmelsen **r₁** att befintlig byggnad inte får rivas. Byggnaden regleras även med **k₁** som innebär att byggnaden är en värdefull byggnad vars karaktärsdrag ska beaktas vid ändring och underhållsåtgärder. Under bestämmelsen **k₁** punktats de karaktärsdrag värda att beakta. Detta för att bevara kulturhistoriska drag som villan utgör idag.

r₁ *Byggnaden får inte rivas.*

k₁ *Kulturhistoriskt värdefull byggnad. Vid ändring och underhållsåtgärder ska byggnadens karaktärsdrag beaktas:*

- *Karaktär: 1910-tals villa med drag av jugend och klassicism.*
- *Byggnadsvolym: Rektangulär och högrest huvudvolym i två våningar med vind, och källarvåning. Mindre tilläggsvolym på norrsidan.*
- *Tak: Valmat tak belagt med rött tvåkupigt lertegel.*
- *Fasadmaterial: Slätputs i ljusgul kulör*
- *Fönster: Asymmetrisk fönstersättning med en-, två- och treluftsfönster i trä. Vitmålade fönster utformade med spröjs.*
- *Grund: Sockel utformad i natursten*
- *Byggnadsdetaljer: Skorsten, mindre takkupor, portik vid entré på gavel mot öster.*
- *Terrass: halvmåneformad murad terrass mot söder*

Huvudbyggnaden anses ursprungligen ha varit utformad med träpanel. Om byggnadens utformning med träpanel kan beläggas till exempel genom en antikvarisk undersökning bör byggnaden även kunna tillåtas att utformas med träpanel i enlighet med ursprungligt utföranden.

Den nya byggnaden regleras med **f₁** som innebär att gestaltning genom färg, material och form samt placering ska anpassas till de kulturhistoriska värdena hos befintlig byggnad och till områdets karaktär.

- f₁** *Byggnad ska i sin gestaltning genom material, färg och form samt placering förhålla sig till den befintliga bebyggelsen och utformas på ett sådant sätt att hänsyn tas till området egenart och dess kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Byggnad ska i sitt formspråk underordna sig befintlig bebyggelse.*

Natur

Inom planområdet finns stora höjdskillnader. Området är som högst norrut sluttar ner mot Vikingavägen i söder. Den befintliga huvudbyggnaden och infarten ligger i områdets norra del. Slänten ner mot vattnet utgörs till stor del av naturmark samt äldre löv- och barrträd. Sex tallarna närmast Pålänsvägen framställs nästan en sorts allé som anses värd att bevara då de utgör ett viktigt inslag i Nackas skärgårdsmiljö och bidrar till karaktären i området. Trädens placering och ålder bidrar till landskapsbilden samtidigt som de har ett högt naturvärde sin bidrar till skärgårdens viktiga flora. Även flertal ekar på fastigheten, framför allt dem längs med infarten som angränsar till fastigheten Baggensudden 15:17 har ett stort värde för både naturen samt områdets karaktär. För att bevara det gröna rummet med de värdeskapande regleras dessa med bestämmelsen **n₁** som innebär utökad lovplikt för fällning av träd. Samtidigt markeras slänten med prickmark som innebär att byggnad inte får uppföras. Detta för att den anses brant och olämplig att bebygga samtidigt som den värdeskapande miljön får träda fram.

Ekar längs med infarten till fastigheten.

Mark där byggnad inte får uppföras

- n₁** *Ädellövsträd och tallar med en stamdiameter om 0,3 meter eller större mätt 1,3 meter ovan mark får inte fällas, samt ska skyddas från skador i form av jordkompaktering och skador på stam, rötter och grenverk. Efter lovprövning kan ädellövträd och tallar som utgör en risk för liv, egendom eller spridning av epidemisk trädskadad få fällas*

Teknisk infrastruktur

Gator och trafik

Infart till fastigheten Baggensudden 15:2 sker från Vikingavägen i fastighetens nordöstra hörn. Kommunen sköter underhållet av Vikingavägen. Vid delning av fastigheten Baggensudden 15:2 föreslås angöring för den tillkommande fastigheten ske via gatumark från Vikingavägen.

Parkering ska ske på kvartersmark. Kommunens modell för beräkning av parkeringsbehov ska följas. Kommunens parkeringstal är dynamiska och flexibla vilket innebär att parkeringsbehovet kan förändras. En avstämning av parkeringstal görs i bygglovsskedet. Planförslaget bedöms inte medföra någon trafikökning.

Kollektivtrafik utgörs av buss och Saltsjöbanan från hållplatsen Neglinge station cirka 600 meter bort.

Teknisk försörjning

Planområdet förses idag med kommunalt vatten och avlopp.

Markens beskaffenhet

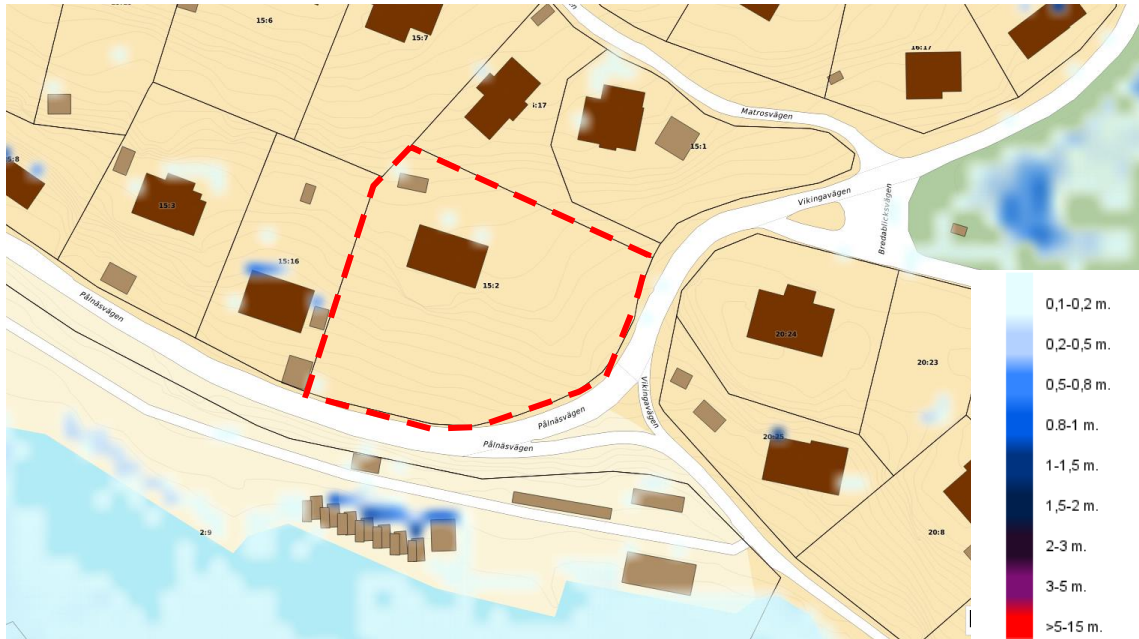
Fastigheten Baggensudden 15:2 är relativt kuperad med höjdskillnader om 18 meter. Marken består helt utav urberg och sluttar ner mot Pålänsvägen och Pålänsviken. Inom de brantaste partierna kommer bebyggelse inte att tillåtas då den anses olämplig att bebygga samt att marken omfattas av befintliga träd med höga naturvärden.

Radon

Marken inom planområdet påvisar misstanke om hög risk för radon. Vid nybyggnation behöver ett radonsäkert utförande säkerhetsställas av konstruktör så att grundkonstruktion, ventilationssystem och så vidare utformas korrekt. För att uppnå önskade mål för radonhalten i färdigställd byggnad är noggrannhet i samband med byggnationen och utförandet av åtgärderna av största vikt. Efter byggnadernas färdigställande ska en kontroll av radongas i inomhusluften genomföras. För nybyggda byggnader får radonhalten i inomhusluft inte överstiga 200 Bq/m³.

Dagvatten och skyfall

Fastigheten består av urberg och är hårdgjord i norr med parkeringsplats och bebyggelse. Den södra halvan består av en sammansättning av löv- och barrträd. Fastigheten sluttar ner mot Vikingavägen och mot vattenförekomsten Baggessjärden. Detta gör att dagvattnet naturligt rinner bort från all befintlig och kommande hårdgjord yta inom fastigheten och samlas därmed inte på några större ytor inom planområdet. Enligt kommunens skyfallskarta berörs fastigheten Baggessudden 15:2 knappt av risken vid skyfall.

Planområdet markeras med rödsträckad linje. Bilden visar framtida vattendjup vid ett 100-årsregn. Vattennivåerna visas i högra spalten med en färgkodning från ljusblått till rött, där rött är högst.

Planförslaget möjliggör för att byggnad under mark kan uppföras för den nya byggnaden, i suterrängplan eller källare. Ett framtida ingrepp i marken kan dock bidra till att dess genomsläpplighet förändras. Då marken öster om befintlig huvudbyggnad, där föreslagen ny bebyggelse ska placeras, består av en asfalterad yta ovanpå ett urberg anses placeringen av den nya byggnaden inte ha en betydande påverkan på de vattenflöden som återfinns inom och utanför planområdet. Vid byggnation ska Nacka kommuns dagvattenpolicy följas.

Planbestämmelserna reglerar den maximalt tillåtna andelen hårdgjord yta på fastigheten. Med hårdgjord yta avses byggnader, taktytor samt markbeläggning som inte är genomsläpplig, till exempel asfalt eller annat tätt material. Vid beräkning av andel hårdgjord yta ska hänsyn inte tas till fastighetens markförutsättningar, till exempel berg. Bestämmelsen syftar främst till att öka möjligheten till infiltration och fördröjning. Idag har fastigheten en hårdgjord yta på omkring 30 procent.

Högst 30 % av fastighetsarean får hårdgöras

Strandskydd

Vid antagande av ny detaljplan får kommunen enligt plan- och bygglagen upphäva strandskydd för ett område, om det finns särskilda skäl för upphävande och intresset av att ta området i anspråk väger tyngre än strandskyddsintresset. Om strandskyddet varit upphävt i tidigare detaljplan och denna upphör eller ersätts så återinträder strandskyddet automatiskt, vilket innebär att hela planområdet kommer omfattas av strandskydd.

Fastigheten Baggensudden 15:2 är bebyggd sedan tidigare och hela fastigheten omfattas av bestämmelse för bostadsbebyggelse i tidigare stadsplan. Fastigheten har nyttjats som bostadsbebyggelse sedan huvudbyggnadens uppförande runt 1900. Fastigheten har idag en tydligt markerad tomtgräns gentemot närliggande fastigheter och avgränsas söder ut av Pålänsvägen, separat asfalterad gångväg och hamnområde. Fastigheten är bebyggd med privat bebyggelse och byggnadsverk som motiverar att området är i anspråkstaget inom hemfridszonen.

Strandskyddet anses kunna upphävas inom hela planområdet. Som särskilt skäl åberopas 7 kap 18 c § punkt 1 i miljöbalken (1998:808) att området ”redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften”. Enligt 7 kap. 18f § MB ska ett beslut om att upphäva strandskyddet i en detaljplan inte omfatta ett område som behövs för att mellan strandlinjen och byggnaderna säkerställa fri passage för allmänhet och bevara goda livsvillkor för växt- och djurliv. Fri passage finns redan på en annan plats närmare vattnet och någon naturlig koppling mellan planområdet och vattenområdet finns inte idag då den skärmas av utav både gångväg, bilväg och hamnområde. Vidare är strandskyddet upphävt på alla omkringliggande fastigheter och verksamhetsområden.

Strandskyddet föreslås därför att vara fortsatt upphävt inom hela planområdet.

Så genomförs planen

I detta kapitel finns information om hur detaljplanen är avsedd att genomföras. Av redovisningen framgår de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt.

Organisatoriska frågor

Nedan redovisas tidplaner för detaljplanarbetet och genomförandet av detaljplanen.

Tidplan

Planarbete

Samråd	november 2020
Granskning	april 2021
Antagande i miljö- och stadsbyggnadsnämnden	juni 2021
Laga kraft tidigast*	augusti 2021

**Under förutsättning att detaljplanen inte överklagas*

Genomförande

Enskilt byggande, det vill säga ansökan om bygglov och fastighetsbildning av Baggensudden 15:2, kan ske när detaljplanen vunnit laga kraft.

Genomförandetid

Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad bygg rätt i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut fortsätter detaljplanen att gälla tills den ändras, ersätts eller upphävs. Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft.

Avtal

Planavtal har tecknats mellan fastighetsägaren och planenheten, Nacka kommun. Planarbetet bekostas av fastighetsägaren.

Tekniska frågor

Nedan redovisas de tekniska lösningar som behöver hanteras vid genomförandet av detaljplanen.

Vatten och spillvatten

I östra delen av fastigheten, finns en förbindelsepunkt för vatten och spillvatten. Vid fastighetsbildning behöver en ny förbindelsepunkt anläggas. Fastighetsägaren till Baggensudden 15:2 ansvarar för att ansöka om att upprätta en ny förbindelsepunkt hos Nacka Vatten och Avfall AB.

Fastighetsrättsliga frågor

Nedan redovisas de fastighetsrättsliga frågor som behöver hanteras vid genomförandet av detaljplanen.

Fastighetsbildning

Fastighetsbildning krävs för att genomföra detaljplanen och möjliggörs när detaljplanen vinner laga kraft. Nedan följer en beskrivning av vilken fastighetsbildning kommunen anser behöver vidtas och hur denna kan genomföras. Beskrivningen är dock inte bindande för lantmäterimyndigheten vid prövning i kommande lantmäteriförrättningar och det kan i vissa fall finnas andra möjliga åtgärder att vidta för att genomföra en viss del av planen.

Fastighetsägaren ansvarar för ansökan och kostnad av fastighetsbildning och andra fastighetsrättsliga åtgärder som ansöks till Lantmäterimyndigheten. Nybildning genom avstyckning och bestämning av fastighetsgränser möjliggörs när detaljplanen vinner laga kraft. Fastighetsbildning upprättas av Lantmäterimyndigheten i Nacka.

Fastighetsbestämning kan göras om något i fastighetsindelningen, gräns eller rättighet är oklar. Genom åtgärden fastläggs vad som gäller men inget nytt tillskapas. Beslut fattas efter genomgång av arkivhandlingar, mätningar på marken samt sammanträde med berörda fastighets-/rättighetshavare.

Servitut

Ett servitut är en rättighet som är knuten till en viss fastighet. Servitut gäller därför oberoende av vilka personer som äger fastigheterna. Ett servitut kan till exempel avse rätt att för ägaren till en viss fastighet ta väg över en annan fastighet. Servitut kan bildas genom lantmäteriförrättning (officialservitut) eller genom avtal mellan två fastighetsägare (avtalsservitut).

Då fastigheten delas i två behöver en ny förbindelsepunkt för vatten och spillvatten byggas ut vilket kan innebära att ett servitut behöver upprättas. Vid delning av fastigheten kan även ett servitut för in- och utfart behövas upprättas. Servitut upprättas av Lantmäterimyndigheten i Nacka.

Ekonomiska frågor

Nedan redovisas ekonomiska frågor till följd av detaljplanens genomförande.

Utbyggnads-, drift- och underhållskostnader

Nedan redovisas kostnader kopplade till utbyggnaden av detaljplanen samt kostnader för löpande drift och underhåll.

Kostnad för utbyggnad samt drift och underhåll inom kvartersmark

Kostnaden för bygg- och anläggningsåtgärder inom kvartersmark samt drift och underhåll bekostas av respektive fastighetsägare.

Kostnad för dagvattenhantering

Kostnaden för bygg- och anläggningsåtgärder inom kvartersmark samt drift och underhåll bekostas av respektive fastighetsägare.

Taxor och avgifter

Nedan redovisas kostnader kopplade till taxor och avgifter till följd av detaljplanens genomförande.

Planavgift

Kostnaden för att ta fram detaljplanen har reglerats i ett planavtal. Någon planavgift tas därmed inte ut i samband med bygglovsansökan.

Avgifter för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser

Avgift för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser betalas av fastighetsägaren/den som söker lovet, enligt vid tidpunkten gällande taxor.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten och avlopp (VA) betalas av fastighetsägare till Nacka Vatten och Avfall AB enligt vid tidpunkten gällande VA-taxor.

Anslutningsavgifter för el-, tele- och fibernät betalas av fastighetsägare till respektive ledningsägare enligt vid tidpunkten gällande taxor.

Konsekvenser av detaljplanen och dess genomförande

I detta avsnitt beskrivs de övergripande konsekvenserna av planförslaget dels ur ett långsiktigt helhetsperspektiv och dels för enskilda berörda fastigheter.

Miljökonsekvenser

Detaljplanen innebär en liten förändring jämfört med dagens markanvändning. Påverkan på Baggessjärden bedöms som försumbara i jämförelse med befintlig byggrätt. Med de föreslagna åtgärder som planbestämmelserna reglerar så försämrar inte möjligheterna att uppnå MKN. MKN för vatten kan följas med de åtgärder planbestämmelserna reglerar.

Vidare säkerhetsställer detaljplanen att ny bebyggelse till största del sker på redan ianspråktagen mark. Genom att göra detta så säkerhetsställer planen att befintlig vegetation bevaras. Att låta befintlig vegetation vara kvar har en positiv påverkan både djur och natur, på områdes skärgårdskaraktär men också för fastighetens dagvattenhantering.

En del stora äldre träd kommer att behövas tas ner för att göra plats för ny byggnad. Detta är en negativ påverkan på områdets kulturhistoriska och ekologiska värden.

Genom att reglera den befintliga huvudbyggnaden med varsamhetsbestämmelser samt tillkommande bebyggelse med utformningsbestämmelser så stärks områdets kulturmiljö. Fastigheten har en speciell karaktär för området och i landskapsbilden, trots att den inte är med i kulturmiljöprogrammet, och får en positiv påverkan genom ett rivningsförbud. Dock får planen en negativ påverkan genom att fastigheten avstyckas. Både genom att värdeskapande träd tas ner samt att huvudbyggnaden inte längre kommer att ligga fritt på fastigheten.

Sociala konsekvenser

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för barn. Planförslaget innebär dock inga förbättrade möjligheter till lek och rekreation men ger möjlighet till bostäder med närhet till skola, förskola, idrottsplatser med olika former av lekmöjligheter. Vilket gör att föräldrar tryggt kan gå med barnen till förskola och skola samt närliggande idrottsanläggningar.

Planområdet ligger med gångavstånd till kollektivtrafik och saltsjöbanan med avgångar mot Saltsjöbaden, Slussen och Stockholm central, vilket är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv och ur ett trygghetsperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser

Fastighetsägaren står för alla kostnader vad gäller planarbete, fastighetsrättsliga åtgärder, bygglov samt genomförande.

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Detta kapitel beskriver vilka fastighetsrättsliga konsekvenser som detaljplanen medför för fastighetsägare och marksamfälligheter inom planområdet.

Planförslaget innebär att fastigheten Baggensudden 15:2 kan delas i två. Den fastigheten som skapas genom detaljplanen innebär möjliga intäkter för fastighetsägaren. En delning av fastigheten innebär också en ren visuell påverkan för angränsande fastigheter i form av en

tätare struktur med en ny byggnad och tillhörande uteplatser. Fastighetsbildningen kan komma att förändra karaktären inom planområdet och omgivningen.

Genomförandet av detaljplanen medför behov av ett antal fastighetsbildningsåtgärder. Fastighetsbildningsåtgärder finns beskrivna under rubriken ”Fastighetsrättsliga frågor” på sidan 13.

Planenheten

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Emilie Hellström
Planarkitekt

Inbjudan till samråd

2020-11-12

Dnr MSN 2020/12
Standardförfarande

Till berörda

Detaljplan för Baggensudden 15:2, Vikingavägen 42 i Saltsjöbaden, Nacka kommun

Upprättad på planenheten i november 2020

Ett förslag till detaljplan har upprättats för rubricerat område. Detaljplanen syftar till att ändra planbestämmelser för fastigheten Baggensudden 15:2 så att nuvarande huvudbyggnad blir planenlig. Planförslaget möjliggör två byggrätter för villabebyggelse. Den befintliga huvudbyggnaden regleras med varsamhetsbestämmelser, båda regleras med utformningsbestämmelser om anpassning till kulturmiljön. Planförslaget överensstämmer med översiktsplanen. Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planarbetet bedrivs genom standardförfarande.

Ni bereds härmed tillfälle att lämna synpunkter på förslag till detaljplan.

Samrådstid

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har beslutat att sända rubricerat planförslag på samråd.

Under tiden **12 november 2020 till och med 11 januari 2021** finns planförslaget tillgängligt för granskning.

Planhandlingar

Detaljplaneförslaget med tillhörande handlingar bifogas detta utskick.

Utställningslokaler

Detaljplaneförslaget finns tillgängligt i Nacka kommuns utställningshall, Granitvägen 15, Nacka. Utställningshallen är öppen under stadshusets öppettider.

Upplysningar

Eventuella frågor om detaljplaneförslaget kan ställas till planarkitekt Emilie Hellström telefon 08-718 95 98, e-post: emilie.hellstrom@nacka.se

Synpunkter

Synpunkter på planförslaget lämnas till:

registrator.plan@nacka.se, skriv MSN 2020/12 i ämnesraden.

eller till:

Nacka kommun
Planenheten MSN 2020/12
131 81 Nacka

Eventuella synpunkter på planförslaget ska skriftligen ha kommit in senast den 11 januari 2021.

Om en handling skickas via e-post behöver den inte samtidigt skickas på annat sätt. Insända synpunkter blir offentliga handlingar och personuppgifter hanteras i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). Läs mer om hantering av dina personuppgifter här: www.nacka.se/personuppgifter-planering

Planarbetets bedrivande

Kommunens bedömning är att standardförfarandet enligt PBL 5 kap 6 § kan tillämpas eftersom planförslaget:

- är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande om översiktsplanen
- inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse
- inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

Planenheten

Emilie Hellström
Planarkitekt

SÄNDLISTA
SAMRÅD
MSN 2020/12

AB Stokab
 Blå Eken
 Enheten för fastighetsförvaltning
 Enheten för strategisk stadsutveckling
 Fastighetsägare enligt fastighetsförteckning 2020-10-16
 Fritidsnämnden
 Kulturnämnden
 Lantmäterienheten
 Lantmäterimyndigheten i Nacka
 Länsstyrelsen i Stockholms län
 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
 Nacka Energi AB
 Nacka Miljövårdsråd
 Nacka Polismästardistrikt
 Nacka vatten och avfall AB
 Natur- och trafiknämnden
 Naturskyddsförening Nacka
 Region Stockholm, Trafikförvaltningen
 Registrator Plan (akten)
 Saltsjöbadens Hembygdsförening
 Saltsjöbadens Naturskyddsförening
 Saltsjöbadens villaägarförening
 Skanova Nätplanering Stockholm
 Socialnämnden
 SPF Saltsjöbaden
 Stadsbyggnadsservice
 Stadshusets utställningshall
 Stockholm Exergi
 Södertörns brandförsvärsförbund
 Vattenfall AB
 Vattenfall AB Värme Norden
 Vattenfall Eldistribution
 Äldrenämnden

Delegationsbeslut

19

KUN 2020/27

2020-12-14

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/27

Kulturnämnden

Delegationsbeslut

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar handlingarna till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

- Ordförandebeslut samverkan i Stockholmsregionen gällande samordning av stängning av icke samhällsviktig kommunal verksamhet med anledning av svårt läge i pandemin, KUN 2020/123, 2020-11-25
- Delegationsbeslut beviljande av Lilla projektstödet 2020, 10 000kr, KUN 2020/113, 2020-11-03
- Ansökan om lilla projektstödet 2020, beviljande 25 000 kronor, KUN 2020/122, 2020-12-07
- Delegationsbeslut avslag på ansökan om Peng direkt 2020, KUN 2020/21, 2020-11-23
- Projektbidrag Friska Nacka 2021, 80 000kr, KUN 2020 / 130, 2020-12-10
- Ordförandebeslut gällande slopade avbokningsavgifter i kulturhusen, KUN 2020 / 52, 2020-11-04

Anmälningar

20

KUN 2020/28

2020-12-14

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/28

Kulturnämnden

Anmälningar

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

- Tilldelningsbeslut efter förnyad konkurrensutsättning avseende Bokning och Bidraglösning, KFKS 2020/764, 2020-11-30
- Utfall och analys av KLYS uppföljande enkät hösten 2020 om coronapandemins påverkan på kulturlivet i svenska regioner
- Länskällan som blev Historieknuten.se- en rapport på uppdrag av Stockholms läns museum Stockholm 2020-10-09
- Brev till Kulturnämnden och Fritidsnämnden i Nacka kommun från Boo Folkets hus angående situationen i Boo Folkets Hus efter branden den 15 oktober 2020
- Brev från Fisksätra museum och fråga om dialog på grund av Coronapandemins konsekvenser för museets verksamhet